

REISJÄRVEN KUNTA

REISJÄRVEN KUNNAN TILINPÄÄTÖS 2021

KHALL 28.3.2021 § 82
KHALL 23.5.2022 § 129
VALT 13.6.2022 §

Sisällys

1.	TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1.	Toimintakertomusta koskevat säännökset	4
1.2.	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.2.1.	Kunnanjohtajan katsaus.....	5
1.2.2.	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
1.2.3.	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
1.2.4.	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	18
1.2.5.	Kunnan henkilöstö	24
1.2.6.	Muut ei-taloudelliset asiat	27
1.2.7.	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	27
1.2.8.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	28
1.3.	Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	29
1.4.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	29
1.4.1.	Tilikauden tuloksen muodostuminen	30
1.4.2.	Toiminnan rahoitus	32
1.4.3.	Rahoitusasema ja sen muutokset	34
1.5.	Kokonaistulot ja –menot	37
1.6.	Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	38
1.6.1.	Kuntakonsernin rakenne	38
1.6.2.	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	38
1.6.3.	Konsernin toiminnan ohjaus	39
1.6.4.	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	39
1.6.5.	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	39
1.6.6.	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	39
1.7.	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	44
1.7.1.	Asiaa koskeva sääntely.....	44
1.7.2.	Tilikauden tuloksen käsittely.....	44
1.7.3.	Talouden tasapainottamistoimenpiteet	45
2.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	49
2.1.	Seurantaa koskeva sääntely	49
2.2.	Tavoitteiden toteutuminen	49
2.3.	Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	49
2.3.1.	Hallintotoimi	49
2.3.2.	Keskusvaalilautakunta.....	50
2.3.3.	Tarkastuslautakunta.....	51
2.3.4.	Kunnanhallitus.....	51
2.3.5.	Sivistystoimi	66
2.3.6.	Tekninen toimi	80

2.4.	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	87
2.4.1.	Käyttötalouden toteutuminen	87
2.4.2.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	88
2.4.3.	Investointien toteutuminen	89
2.4.4	Rahoitusosa toteutuminen.....	90
2.4.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	91
3.	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	92
3.1.	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset, ohjeet ja laadintaperiaatteet	92
3.2.	Kunnan tuloslaskelma	92
3.3.	Rahoituslaskelma	93
3.4.	Tase	94
3.5	Konsernilaskelmat	96
4.	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	100
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	100
4.2	Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	100
4.3	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	101
4.4	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	102
4.5	Tasetta koskevat liitetiedot	105
5.	KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖSTIEDOT	112
6.	ALLEKIRJOITUS JA MERKINNÄT	114
7.	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	115

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 113 § mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi ja kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kuntalain 114 § mukaisesti kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä.

Kuntalain edellyttämä kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan kirjanpitolain mukaisella tavalla. Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja kuntalain, kirjanpitolain ja asetusten kunnan tilinpäätöstä koskevien säästöjen soveltamisesta.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston strategiassa ja talousarviossa kyseiselle vuodelle asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa tulee kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksesta annetun yleisohjeen mukaisesti antaa tiedot kunnan hallinnosta ja siinä tapahtuneista muutoksista, yleisestä ja oman alueen taloudellisesta kehityksestä, olennaisista muutoksista kunnan toiminnassa ja taloudessa, kunnan henkilöstöstä, ympäristöasioista ja muista ei-taloudellista asioista, kuten korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Toimintakertomuksessa kuvataan, millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa kunnan toimintaa. Lisäksi annetaan selostus siitä, miten kunta hallitsee riskejä ja toteuttaa sisäistä valvontaa.

Kuvauksen on oltava kunnan kokoon ja rakenteeseen nähden tasapuolinen ja kattava. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan talous- suunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä (Kuntalaki 115 §).

1.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.2.1. Kunnanjohtajan katsaus

Kaksi vuotta sitten alkanut maailmanlaajuinen Covid19-viruspandemia jatkui edelleen ja toimintaa leimasi moneen kertaan muuttuneet rajoitustoimet ja poikkeavat olosuhteet. Kunnan henkilökunnalta ja kuntalaisilta vaadittiin paljon ymmärrystä ja joustavuutta. Kunnan toiminta ja palvelut järjestettiin kuitenkin niin normaalisti kuin se oli mahdollista. Vuoden 2022 alkupuolella rajoituksia purettiin ja edettiin normaalioloja kohden, tosin virustartunnat saavuttivat uusia ennätysmääriä ja sen muoto muuttui flunssaoireisen virustaudin kaltaiseksi.

Parempaan suuntaan kehittyi myös kunnan talous. Vuodelta 2021 teemme toisen perättäisen positiivisen tuloksen ja saamme taseen -1,7 milj. euron kumulatiiviset alijäämät katettua. Näin yksi heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteeri poistuu tällä erää. Kunnan taloudellista asemaa arvioivassa kriteeristöissä on kuitenkin useita muita kriisimittareita, jotka kunnan tulee välttää. Vuosille 2020–2023 hyväksytyä talouden tasapainottamisohjelmaa viedään määrätietoisesti loppuun, varautuen samalla epävarmuus- ja riskitekijöihin. Joka tapauksessa olemme tehneet lyhyessä ajassa pienen ihmeen talouden suhteen. Taustalla ovat määrätietoiset päätökset ja niiden toteuttaminen sekä talousajattelu kaikissa toimissa. Huomioitavaa on myös toimialojen pysyminen annettussa talousraamissa. On tehty hyvää työtä siitakin huolimatta, että kunta on saanut sote-menoista palautuksia Selänteeltä sekä verotuloja ja valtionosuuksia arvioitua enemmän, joista osa on koronasta johtuvia kertaluonteisia eräiä.

Kuntasektorille vuoden merkittävin asia oli sote-uudistuksen toteutuminen. Heinäkuun alussa voimaan tulleiden lakien myötä alkoi tiivis valmistautuminen sote- ja pelastuspalvelujen siirtymiseen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta. Kunnassa työ on lähinnä tietojen keräämistä ja välittämistä valmistelutoimielimille ja valmistautumista niiden palvelujen järjestämiseen, jotka eivät siirry hyvinvointialueelle. Reijärvellä tällaisia ovat Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen tuottamat talous-, henkilöstö- ja it-palvelut sekä ympäristöterveydenhuoltopalvelut. Samalla valmistaudutaan maatalouslomituspalvelujen siirtymiseen Toholammin paikallisyksikköön vuoden 2023 alusta ja suunniteltuun TE-palvelujen siirtymiseen kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2024 alusta.

Reijärvellä uskotaan vahvasti tulevaisuuteen. Tulevaisuuden uskoa vahvistaa lasten määrä, joka näkyy erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö- ja tilatarpeina. Pari vuotta sitten valmistunut päiväkotitoiminta ja sittemmin perustettu ryhmäperhepäiväkotitoiminta ovat täynnä. Uusien toimitilojen rakentamisessa on kuitenkin oltava maltillinen ennakkoiden tulevia tarpeita. Ensisijainen rakentamistarve kohdistuu vanhaan terveyskeskusrakennukseen. Uuden sote-keskuksen valmistumistavoite on vuoden 2022 aikana. Tulevaisuutta rakennetaan sote-keskuksen kytkemisellä suunnitelmaan hyvinvointikylästä, jossa huomioidaan kodin ja ympärivuorokautisen hoivan ns. välimuotoasumisen tarpeet palveluineen. Tulevaisuuden uskoa vahvistaa myös 15 perustettua uutta yritystä vuonna 2021. Tilatarpeisiin vastataan kunnan tytäryhtiöiden toteuttamilla asuin- ja toimitilarakentamisilla.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi panostukset jatkuvat mm. yhdistystoiminnan hankkeella. Petäjämäen ulkoilukeskus yhdessä kunnan liikunta- ja kuntosalien kanssa tarjoavat erinomaiset liikuntamahdollisuudet, Peuranpolun ulkoilu- ja vaellusreitistöä unohtamatta. Kunnassa toimivien yhteisöjen kulttuuri- ja palvelutarjonta on monipuolista ja on saanut ansaittua valtakunnallistakin huomiota. Ympäristöön panostaminen jatkuu vesistöistä huolehtimisella sekä ilmastotekoja edistämällä. Selvittelyssä ovat mm. biokaasun ja tuulivoiman hyödyntäminen.

Maaseudun arvostus rauhallisena elinympäristönä ja maatalouden merkitys omavaraisuuden lähteenä ansaitsevat erityisen huomion. Yhdessä tekeminen ja talkoohenki luovat yhteisöllisyyden ja kunnan voiman. Tämän totesi myös tiede- ja kulttuuriministeri vieraillessaan Reijärvellä helmikuussa 2022.

Vuodesta 2021 kunnan ja kuntayhtiöiden luottamushenkilöitä ja henkilöstöä työpanoksesta ja yhteistyöstä kiittäen,

Marjut Silvast, kunnanjohtaja

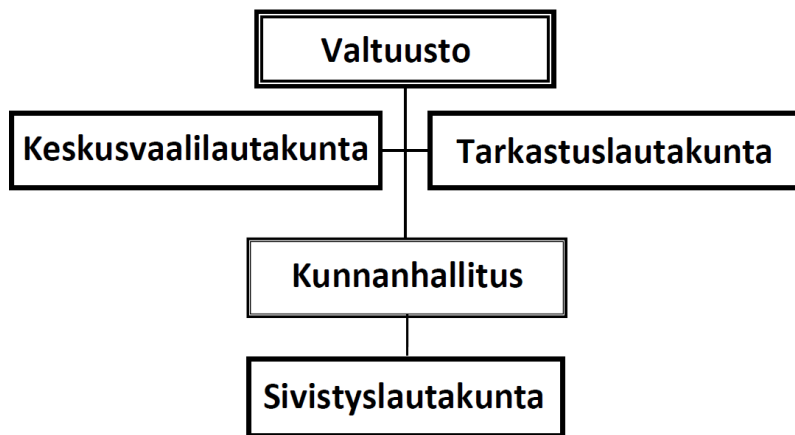
1.2.2. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntalaissa säädetään kunnan toimielimistä siten, että kunnassa on oltava valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Valtuusto voi lisäksi asettaa:

- 1) kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia tai niiden sijasta valiokuntia hoitamaan pysyväisluonteisia tehtäviä;
- 2) johtokuntia liikelaitoksen tai tehtävän hoitamista varten;
- 3) jaostoja kunnanhallitukseen, lautakuntaan, valiokuntaan ja johtokuntaan.
- 4) Kunnanhallitus ja valtuuston päätöksen nojalla muukin toimielin voi asettaa toimikunnan määrätyn tehtävän hoitamista varten.

Kuntavaalit pidettiin vuonna 2021, jolloin valittiin valtuutetut seuraavalle valtuustokaudelle 2021–2025.

Kunnan luottamushenkilöorganisaatio

Ylintä toimivaltaa kunnassa käyttää neljän vuoden välein valittava valtuusto. Valtuusto valitsee kunnanhallituksen, joka johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta vastaten valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Tarkastuslautakunnan valtuusto asettaa kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimittaa vaalilain mukaiset sille erikseen kuuluvat tehtävät.

Kunnan luottamushenkilöitä ovat valtuutetut ja varavaltuutetut, kunnan toimielimiin valitut jäsenet, kunnan kuntayhtymien toimielimiin valitsevat jäsenet sekä muut kunnan luottamustoimiin valitut henkilöt. Luottamushenkilöt edistävät tehtävässään kunnan ja sen asukkaiden etua.

Kunnan toimielinten jäsenet ja tehtäväalueen johtavat viranhaltijat toimivat virkavastuulla ja ovat tilivelvollisia. Kuntalain tarkoittamia tilivelvollisia toimielimiä ovat kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot sekä toimikunnat. Valtuuston jäsenet sen sijaan eivät ole tilivelvollisia.

Osana talouden tasapainotusohjelmaa tekninen- ja vapaa-aikalautakunta lopettivat toimintansa valtuustokauden 2017–2021 päättyessä heinäkuun lopussa 2021. Teknisen lautakunnan päätösvallassa olevat asiat siirtyivät käsiteltäviksi kunnanhallituksessa ja vapaa-aikalautakunnan käsittelemät asiat kasvatukseen ja koulutuslautakuntaan, jonka nimi muutettiin samalla sivistyslautakunnaksi.

Luottamushenkilöt vuonna 2021

Valtuusto 31.7.2021 asti	Valtuutettu	Varavaltuutettu, sijaantulojärjestys	
puheenjohtaja	Paavola Kaarlo	KESK	
1. varapj.	Kiviranta Oili	KESK	Kemppainen Timo 6.5.2021 saakka KESK
2. varapj.	Nyman Teuvo	KESK	Kinnunen Heli KESK
	Halonen Jyrki	KESK	Mattila Johannes KESK
	Hirvinen Esa	SDP	Savola Jarkko KESK
	Huuskonen Sari	KESK	Haikola Piia KESK
	Kemppainen Timo 6.5.2021 alk	KESK	Nyman Tiina KOK
	Kinnunen Helena	KESK	Kestilä Asko VAS
	Kinnunen Mikko	KESK	
	Luotoniemi Erkki	KESK	
	Niemi Pauli	KESK	
	Parkkila Katri	KESK	
	Pohlman Marko	KOK	
	Saaranen Jarno	KESK	
	Vedenpää Antti	KESK	
	Vedenpää Simo	VAS	

Valtuusto 1.8.2021 alkaen	Valtuutettu	Varavaltuutettu, sijaantulojärjestys	
puheenjohtaja	Niskakoski Mervi	KESK	Savola Jarkko 18.10.2021 saakka KESK
1. varapj.	Kinnunen Mikko	KESK	Kesänen Heidi KESK
2. varapj.	Suontakanen Anja	VARE	Nyman Tero KESK
	Haikara Jonna	KESK	Honkaperä Niina KESK
	Haikola Veikko	VARE	Heinonen Tiina PS
	Huuskonen Sari	KESK	Järvi Juha PS
	Kauppila Jorma	KESK	Paalavuo Tapio KOK
	Kemppainen Timo	KESK	Vinkka Tapio 18.10.2021 saakka VARE
	Kinnunen Tuomo	PS	
	Kiviranta Oili	KESK	
	Kokkoniemi Jarmo	PS	
	Nyman Teuvo	VARE	
	Paavola Kaarlo	KESK	
	Pohlman Marko	KOK	
	Saaranen Jarno	VARE	
	Turunen Jorma 18.10.2021 saakka	KESK	
	Savola Jarkko 18.10.2021 alk	KESK	
	Vähäsöyrinki Arto	KESK	

Tilivelvolliset toimielinten jäsenet

Kunnanhallitus 15.12.2020 alk

puheenjohtaja	Vedenpää Antti	KESK	Kemppainen Timo	KESK
1. varapj	Parkkila Katri	KESK	Kinnunen Heli	KESK
2. varapj	Huuskonen Sari	KESK	Haikola Piia	KESK
	Kinnunen Mikko	KESK	Siniluoto Eija	KESK
	Pietilä Ulla	PS	Niemi Kauko	PS
	Pohlman Marko	KOK	Nyman Tiina	KOK
	Saaranen Jarno	KESK	Mattila Johannes	KESK

Kunnanhallitus 6.5.2021-31.7.2021

puheenjohtaja	Parkkila Katri	KESK	Kinnunen Heli	KESK
1. varapj	Huuskonen Sari	KESK	Haikola Piia	KESK
2. varapj	Kemppainen Timo	KESK	Halonen Jyrki	KESK
	Kinnunen Mikko	KESK	Siniluoto Eija	KESK
	Pietilä Ulla	PS	Niemi Kauko	PS
	Pohlman Marko	KOK	Nyman Tiina	KOK
	Saaranen Jarno	KESK	Mattila Johannes	KESK

Kunnanhallitus 1.8.2021 alkaen   Hallituksen jäsen   Henkilökohtainen varajäsen

puheenjohtaja	Huuskonen Sari	KESK	Haikara Jonna	KESK
1. varapj.	Paavola Kaarlo	KESK	Savola Jarkko	KESK
2. varapj.	Nyman Teuvo	VARE	Saaranen Jarno	VARE
	Kiviranta Oili	KESK	Muhonen Kirsi	KESK
	Vähäsöyrinki Arto	KESK	Kemppainen Timo	KESK
	Pietilä Ulla	PS	Heinonen Tiina	PS
	Pohlman Marko	KOK	Nyman Tiina	KOK

Keskusvaalilautakunta 31.7.2021 asti   Jäsen   Varajäsen, sijaantulojärjestys

puheenjohtaja	Paalavuo Jarkko	KESK	Haapakoski Marja-Leena	KESK
varapj.	Paalavuo Päivi	KOK	Niemi Kauko, 27.2.2019 alk.	PS
	Lehto Juhani	PS	Kesänen Tiina	KOK
	Hautala Teuvo	SDP	Hirvinen Raili	SDP
	Kestilä Asko	VAS	Niemi Veijo	VAS
			Haukipuro Henna	KESK
			Rajala Tiina	KESK
			Puurula Seija	KESK
			Saartoala Marko	KESK

Keskusvaalilautakunta 1.8.2021 alkaen   Jäsen   Varajäsen, sijaantulojärjestys

puheenjohtaja	Paalavuo Jarkko	KESK	Kestilä Asko	VAS
varapj.	Haikola Veikko	VARE	Jylkkä Henna	KESK
	Järvi Jonna-Maria	PS	Hylkilä Juhani	VARE
	Kesänen Tiina	KOK	Brusi Lotta	PS
	Hirvinen Esa	SDP	Savelainen Maria	KOK
			Puurula Seija	KESK
			Saartoala Marko	KESK

Tarkastuslautakunta 31.7.2021 asti		Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja		Hirvinen Esa	SDP	Vähäsöyrinki Arto KESK
varapj.		Niemi Pauli	KESK	Luotoniemi Erkki KESK
		Puurula Merja	KESK	Muhonen Minna 6.11.19 alk KESK

Tarkastuslautakunta 1.8.2021 alkaen		Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja		Kauppila Jorma	KESK	Honkaperä Niina KESK
varapj.		Kinnunen Tuomo	PS	Järvi Juha PS
		Hirvinen Raili	SDP	Nyman Tero KESK

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.7.2021 asti

		Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja		Kiviranta Oili	KESK	Haikola Piia KESK
varapj.		Kemppainen Timo	KESK	Kärkkäinen Veijo KESK
		Assinen Kari	KESK	Kokkonen Juha KESK
		Paalavuo Minna	KESK	Haukipuro Henna KESK
		Aho Harri, 6.11.2019 alk.	KESK	Ranua Antti-Kalle, 6.11.2019 KESK alk.
		Niemi Kauko, 1.10.2017 alk.	PS	Pietilä Ulla, 15.11.18 alk. PS
		Nyman Tiina	KOK	Savelainen Maria KOK
kh edustaja		Huuskonen Sari	KESK	

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 1.8.-31.10.2021

		Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja		Kemppainen Timo	KESK	Aho Harri KESK
varapj.		Kauppila Jorma 27.9.2021 saakka	KESK	Nyman Tero KESK
		Kesänen Heidi	KESK	Kiviranta Oili KESK
		Honkaperä Niina	KESK	Paalavuo Minna KESK
		Saaranen Jarno	VARE	Mattila Johannes KESK
		Pietilä Ulla	PS	Järvi Jonna-Maria PS
		Nyman Tiina	KOK	Savelainen Maria KOK
kh edustaja		Kiviranta Oili	KESK	

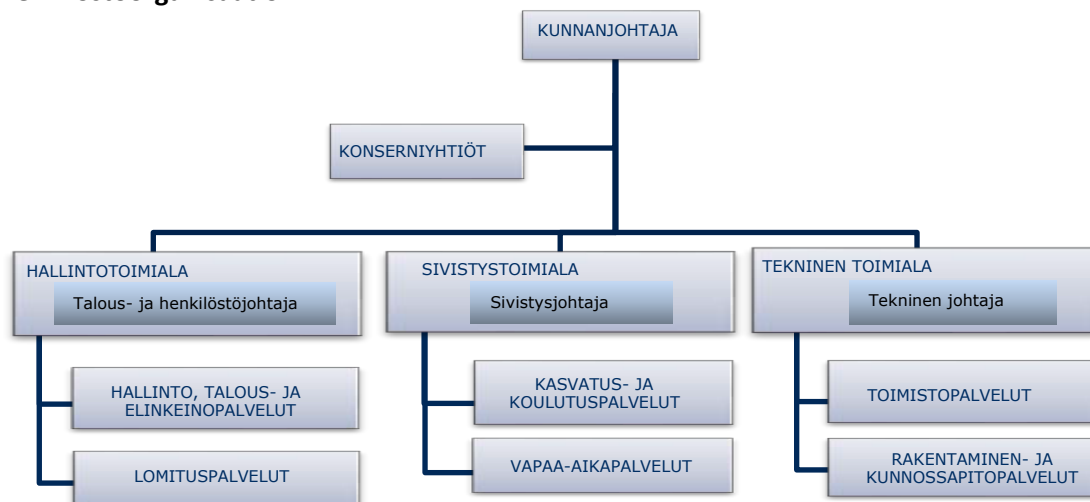
Sivistyslautakunta 1.11.2021 alkaen

		Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja		Kemppainen Timo	KESK	Aho Harri KESK
varapj.		Kesänen Heidi	KESK	Jylkkä Henna KESK
		Aho Jukka	KESK	Nyman Tero KESK
		Honkaperä Niina	KESK	Paalavuo Minna KESK
		Saaranen Jarno	VARE	Mattila Johannes KESK
		Pietilä Ulla	PS	Järvi Jonna-Maria PS
		Nyman Tiina	KOK	Savelainen Maria KOK
kh edustaja		Kiviranta Oili	KESK	

Vapaa-aikalautakunta 31.7.2021 asti			Jäsen		Varajäsen	
puheenjohtaja	Parkkila Kimmo	KESK	Paloranta Pentti	KESK		
varapj.	Muhonen Minna, 6.11.2019 alk.	KESK	Muhonen Kirsi	KESK		
	Haikola Piia	KESK	Reinikainen Anne	KESK		
	Kinnunen Heli	KESK	Paalavuo Eija	KESK		
	Pesola Paavo	KESK	Paananen Ari-Pekka	KESK		
	Niskakoski Marja-Leena	SDP	Niskakoski Jari	SDP		
	Vedenpää Simo	VAS	Kestilä Asko	VAS		
kh edustaja	Pietilä Ulla	PS				

Tekninen lautakunta 31.7.2021 asti			Jäsen		Henkilökohtainen varajäsen	
puheenjohtaja	Mattila Johannes	KESK	Luotoniemi Erkki	KESK		
varapj.	Saaranen Jarno	KESK	Niemi Pauli	KESK		
	Reinikainen Anne, 6.11.2019 alk.	KESK	Kinnunen Heli	KESK		
	Aho Minna	KESK	Alakoski Anne	KESK		
	Pietilä Ulla	PS	Pietilä Pauli	PS		
	Vähäsöyrinki Arto	KESK	Lokasaari Seppo	KESK		
	Lakanen Keijo	KOK	Hilliaho Maarit	KOK		
kh edustaja	Pohlman Marko	KOK				

Kunnan henkilöstöorganisaatio

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Toimialajohtajat vastaavat tulosvastuullisesti toimialansa tehtävien hoidosta.

Kuntalain mukaisesti tilivelvollisia ovat tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Reisjärven kunnan tilivelvolliset viranhaltijat ovat: kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja, sivistysjohtaja-rehtori, päiväkodin johtaja, vapaa-aikasihteeri ja tekninen johtaja.

Tilivelvollisuus ei muuta sitä vastuuta, joka viranhaltijoilla muutoinkin on asemansa perusteella määrärahan käytöstä päättävänä viranhaltijana, laskujen tarkastajana tai hyväksyjänä sekä esimiehenä. Tilivelvollisuuden määrittely ei poista huolellisuusvelvoitetta muiltakaan viranhaltijoilta ja työntekijöiltä.

1.2.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Tähän lukuun on koottu tiivistelmä kansantalouden, kuntatalouden ja oman alueen kehityspiirteistä ja näkökulmista, joilla on vaikutusta kunnan toimintaan ja taloudelliseen tilaan.

Lähteinä on käytetty Valtiovarainministeriön, Kuntarahoituksen, Kuntaliiton, Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskuksen ja Nihak ry:n talouskatsauksia ja tilastoja.

Sijainti

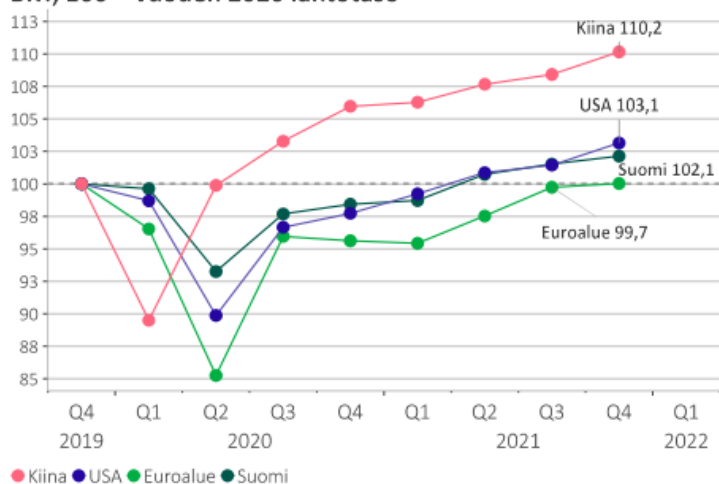
Reisjärven kunta sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan etelälaudalla. Läntisenä rajanaapurina on Lestijärvi ja eteläisinä rajanaapureina Kinnula ja Pihtipudas. Muina rajanaapureina ovat pohjoispuolella Sievi ja itäpuolella Haapajärvi.

Hallinnollisesti Reisjärvi kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan, Pohjois-Pohjanmaan liittoon ja Keski-Pohjanmaan liittoon. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen osalta Reisjärvi kuuluu Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeseen ja erikoissairaanhoidon osalta Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymää Soiteen.

Yleinen talouskehitys

Maailmantalous pysähtyi talvella 2020 koronapandemiaan. Kehitys on noudatellut valtiossa eri puolilla maailmaa samaa kaavaa, jossa korona ensin aiheuttaa bruttokansantuotteen jyrkän notkahduksen, jonka jälkeen toipuminen alkaa vauhdikkaasti, mutta tasaantuu nopeasti ja hidastuu, mitä pidempään koronaepidemia on kyseisessä valtiossa vaikuttanut (ks. kuva 1.)

BKT, 100 = vuoden 2020 lähtötaso

Lähde: BEA, Eurostat, StatFin, NBS, INSEE, INE, DESTATIS, Istat, NBB, ONS, SSB, SCB, Statistics Denmark, Statistics Iceland.

Kuva 1. Bruttokansantuotteen kehitys korona-aikana.

Lähde ja oikeudenomistaja: Kuntarahoitus, Markkinakatsaus, Helmikuu 2022, Timo Vesala.

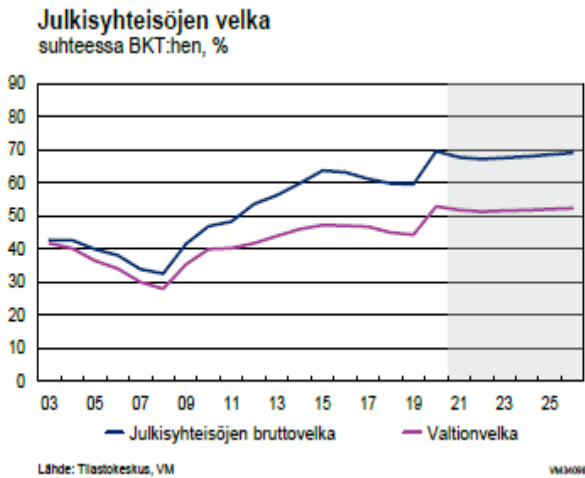
Kuntaliiton pääekonomistin talouskatsauksen (27.1.2022) mukaan Suomessa talous kärsi koronasta vähemmän kuin EU-alueella keskimäärin. Koronan vaikutus kansantalouden lukuihin on ollut lievempää myös kuin esimerkiksi finanssikriisin tai 1990-luvun laman vaikutukset olivat. Vaikuttaakin sille, että vuonna 2021 BKT:n kasvu asettunee 3,5–4 prosentin tuntumaan.

Työllisyysaste kasvoi viime vuoden alkupuolella nopeasti nousten koronaa edeltävän ajan tasolle. Koko vuoden aikana työllisten määrä kasvoi 60 000 hengellä työllisyysasteen ollessa 72,3 %. Joulukuussa työllisyysasteen trendi oli Kuntaliiton katsauksen mukaan jo 73,5 %, mutta ei ole saavuttanut vielä koronaa edeltävän ajan tasoa. Lisäksi työllisyyden kasvu keskittyy osa-aika työtä tekeviin, minkä takia työllisyysasteen kasvu ei siis ole vaikuttanut tehtyihin työtunteihin nostavasti.

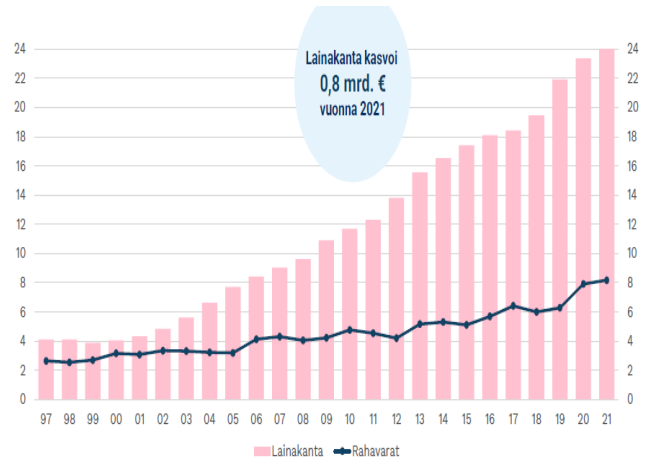
Julkinen talous

Koronaepidemian aikana julkisen talouden alijäämä kasvoi isoksi, mutta pienenee ennusteen mukaan lähivuosina vauhdikkaasti. Kasvupyrähdyksestä huolimatta julkinen talous jää alijäämäiseksi, koska julkisessa taloudessa

vallitsee rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kohosi koronaepidemian aikana 2020–2021 kaikkiaan 10 prosenttiyksikköä (kuva 2). Vaikka kasvu on vuoden 2021 aikana alkanut taittua, on julkinen velkasuhde kuitenkin jäämässä korkeammalle tasolle kuin ennen koronaepidemiaa. Tämä julkisen talouden riskejä. Kuntien taloudessa tämä näkyy lainakannan huomattavana suuruutena rahavaroihin verrattuna (kuva 3).

Kuva 2. Julkisyhteisöjen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen. Lähde: Valtiovarainministeriö, talvikatsaus 2021.

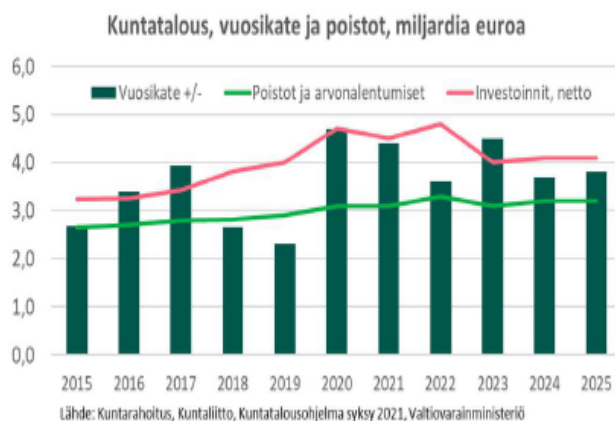
Kuva 3. Kuntien lainakanta ja rahavarat. Lähde: Kuntaliitto, tilinpäätösarviot 2021.

Kuntien tilinpäätöksen ennakkotietojen perusteella kuntien ja kuntayhtymien toimintakate heikkeni vuonna 2021 noin 3,5 % eli noin 110 miljoonaa euroa. Kuntien toimintakulut kasvoivat noin 7,7 % eli noin 3 mrd. euroa, kun taas tulot toimintatuotot kasvoivat vain noin 2 mrd. euroa. Noususta palkkaratkaisun sopimuskorotusten vaikutus oli 1,8 prosenttia eli 300 miljoonaa euroa. Väestön ikärakenteen muutoksen vaikutus nosti paikallishallinnon palvelutarvetta ja kuluja 0,3 prosenttia. Lakimuutoksilla päätetyt tehtävien laajennukset lisäsivät kuluja 112 miljoonalla eurolla.

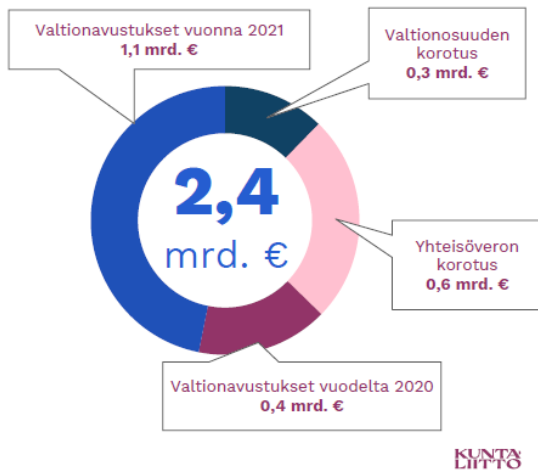
Koronan vaikutukset talouteen ja valtion tekemät toimenpiteet koronan kustannusten kattamiseksi tekevät vielä vuodesta 2021 kuntataloudessa erittäin poikkeuksellisen. Koronapandemia on lisännyt työvoiman tarvetta ja sitä kautta kuluja, mutta toisaalta valtion korona-avustukset ja muut kehityshankkeet kasvattivat kuntien ja kuntayhtymien toimintatuottoja voimakkaasti kuluneen vuoden aikana. Kunnallisverotulot nousivat yhteensä 6,5 % eli noin 1 550 miljoonaa euroa prosenttia (kunnallisverotulot 2,3 %, yhteisöverotulot 44,6 % ja kiinteistöverot 12,3 %) prosenttia. Pitkän aikavälin kehityksessä tämä näkyy nopeina muutoksina valtionosuuksissa ja verotuloissa (kuva 4, vasen puoli). Tästä huolimatta vuosikatteen ennakoidaan tulevaisuudessa riittävän poistoihin (kuva 4 oikea puoli)

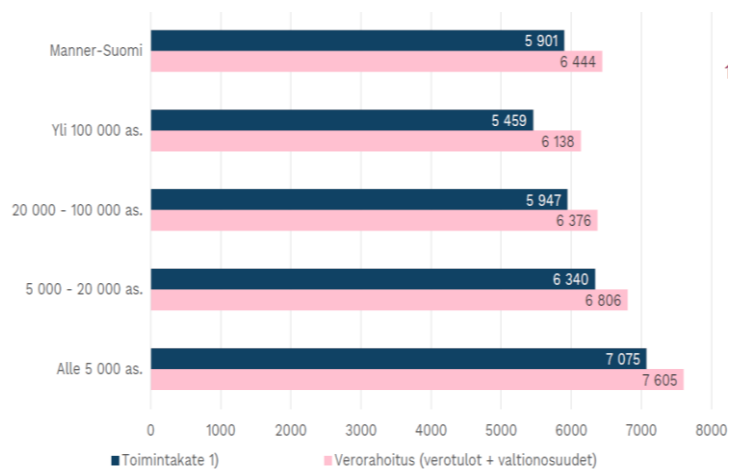
Kuva 4 kuntatalouden kehitys. Lähde ja oikeudenomistaja: Kuntarahhoitus.

Kuntien toimintakateen (toimintatuotot-toimintakulut, katetaan verorahoituksella) rahoitus on Kuntaliiton arvion mukaan hyvin katettavissa verorahoituksella (kuva 6). Kaikkiaan kunnat saivat 2,4 mrd euroa koronaan liittyvää tukea vuoden 2021 aikana. Suurin yksittäinen tukimuoto oli valtionavustukset, joita kunnat saivat 1,1 mrd. Valtionosuuksien rakennetta avataan kuvassa 5. Tästä huolimatta valtionosuudet laskivat 8 % eli noin 920 miljoonaa euroa vuoden 2021 aikana.

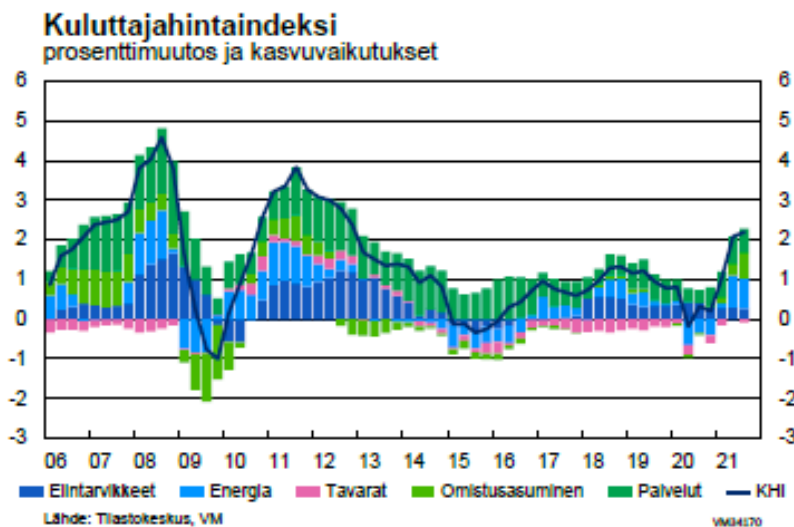
Kuva 5. Kuntien valtiolta saamat korona-avustukset vuoden 2021 aikana. Lähde: Kuntaliitto, tilinpäätösarviot 2021.

Kuva 6. Toimintakate ja verorahoitus kunnissa kuntakoon mukaan, €/as vuonna 2021. Lähde: Kuntaliitto tilinpäätösarviot.

Kuntien vuosikate heikkeni vuonna 2021 noin 4,4 mrd euroon edellisen vuoden 4,69 miljardista eurosta. Tilikauden tulos heikkeni vastaavasti 1,46 miljardiin euroon edellisen vuoden 1,70 mrd eurosta, mutta negatiivisen vuosikatteen kuntia oli kuitenkin vain 13. Kuntien lainakannan kasvu rauhoittui edellisestä vuodesta jääden alle yhteen prosenttiin. Vuoden lopussa kuntien lainakanta oli noin 19,11 miljardia euroa.

Vuoden 2021 aikana nimellispalkkojen nousuvauhti nopeutui hieman edelliseen vuoteen verrattuna nousten 2,3 %:iin. Vuoden 2020 aikana neuvoteltujen kunta-alan työ- ja virkaehtosopimusten mukaan vuoden 2021 aikana palkkoihin kohdistui 1,0 %:n yleiskorotus sekä 0,8 %:n paikalliserä. Kun samalla kuluttajahinnat nousivat, erityisesti energian hinnan noususta johtuen, on myös inflaatiovauhti kiihtynyt vuoden 2021 aikana. Kotitaloudet ovat keskittyneet asuntojen ja pihapiirin kunnostukseen, mitä ilmeisimmin koronarajoitusten vuoksi. Kuluttajahintaindeksillä ennustettuna inflaatiovauhdiksi vuodelle 2021 ennustetaan 2,2 % ja sen odotetaan kiihtyvän vuoden 2022 aikana. Vuoden 2020 keskimääräinen inflaatio oli Suomessa 0,3 prosenttia (kuva 7).

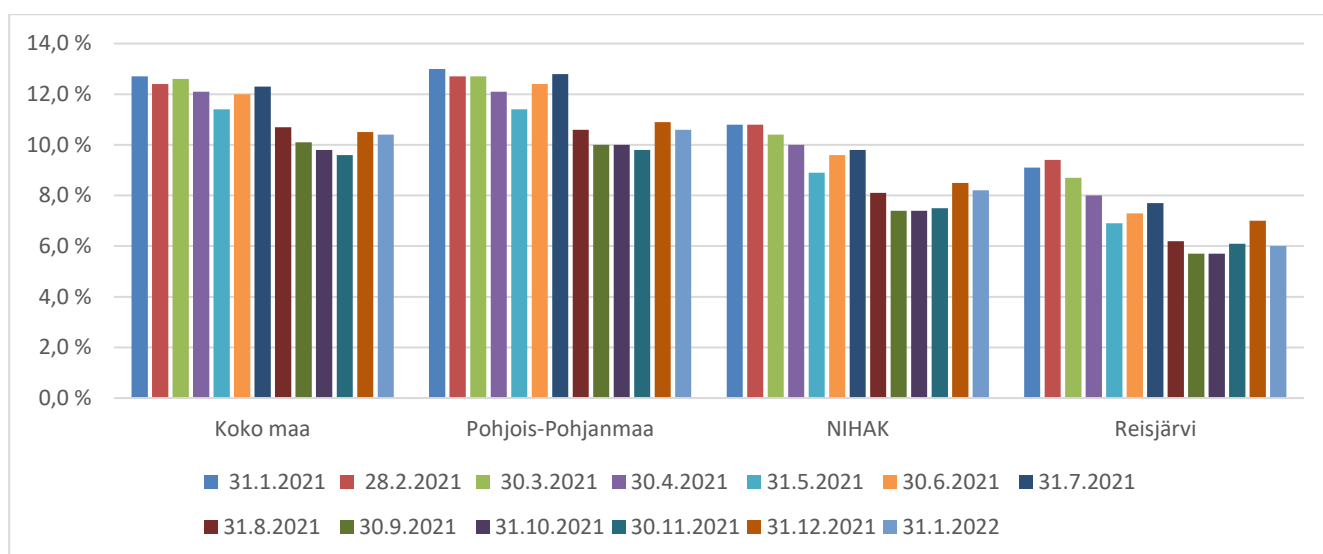
Kuva 7. kuluttajahintaindeksin kehitys. Lähde Valtiovarainministeriö, talvikatsaus 2021.

Työllisyys

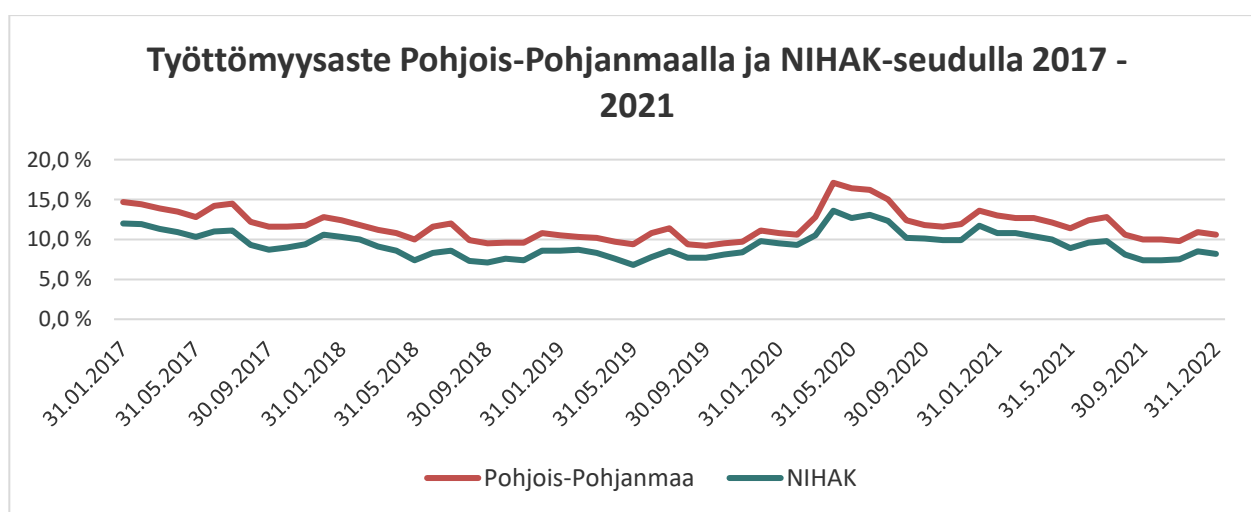
Työllisyys parani vuonna 2021 edelliseen vuoteen verrattuna. Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan

työttömien määrä on laskenut vuoden 2021 aikana noin 32 000. Samaan aikaan työllisten määrä on noussut lähes miljoonalla, mikä selittyy paitsi työllisten määrän kasvulla myös työvoiman kasvulla. Valtakunnallinen työttömyysaste on laskenut vuoden aikana 13,6 %:sta 10,5 prosenttiin. Työttömyys on laskenut vuoden 2021 aikana kaikissa ammattiryhmissä, eniten palvelu- ja myyntityöntekijöiden sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ryhmissä.

Pohjois-Pohjanmaalla oli vuoden 2020 lopussa 20 331 työtöntä työnhakijaa, mikä on 5 119 vähemmän kuin vuosi sitten. Työttömistä Pohjois-Pohjanmaalla miehiä oli 12 156 ja naisia 8 175. Alueen työttömyysaste oli 10,9 %, mikä on 2,7 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työttömistä lomautettuna oli 2 060 henkilöä, noin kaksi kertaa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Avoimia työpaikkoja oli Pohjois-Pohjanmaan TE-toimistossa tarjolla joulukuun aikana 6 927 kappaletta, eli 3 056 enemmän kuin vuotta aiemmin. Kuvassa 8 verrataan Reisjärven ja Nihakin alueen kuntien työllisyyden kehitystä Pohjois-Pohjanmaan ja koko maan vastaavaan kehitykseen vuoden 2021 aikana. Kehitys noudattaa samaa yleislinjaa kaikilla vertailun tasoilla. Parantunut työllisyystilanne näkyy myös kuvan 9 kehitystrendin kuvaajassa. Tarkemmin Reisjärven kunnan työttömyyden kehitykseen kuluneen vuoden aikana voi tutustua kuvan 10 avulla.

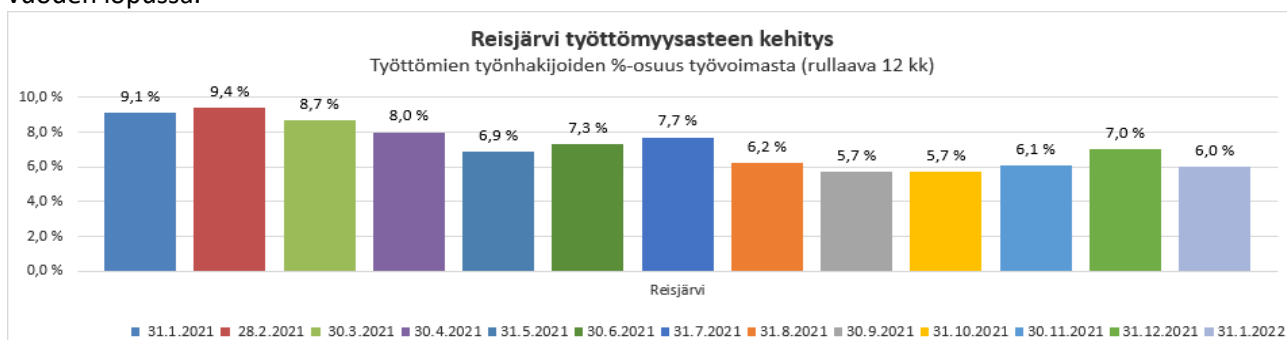
Kuva 8. Työttömyysasteen kehitys vuoden 2021 aikana. Lähde: TEM, työllisyyskatsaus, Nihak.

Kuva 9. Työttömyysasteen kehitys 2017–2021. Lähde: TEM, työllisyyskatsaus, Nihak.

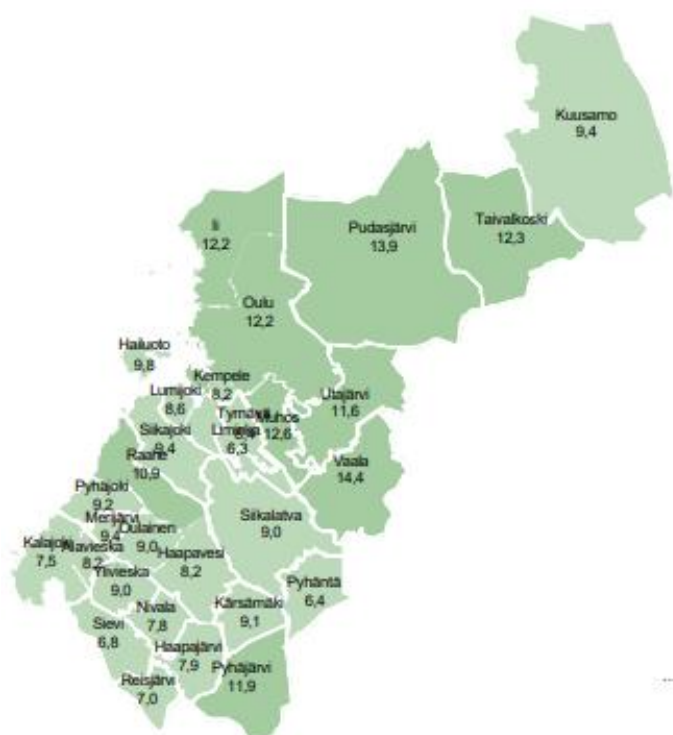
Pitkäaikaistyöttömien (yli vuoden yhtäjaksoinen työttömyys) määrä on kuluneen vuoden aikana noussut jonkin verran Pohjois-Pohjanmaalla. Vuoden 2021 lopussa heitä oli 7 377 (6 700 vuonna 2020). Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 3 002 (4 000 vuonna 2020), joista 701 (900, vuonna 2020) oli alle 20-vuotiaita. Yli 50-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 6 864 (8 000 vuonna 2020), mikä on 1 136 (14,2 %) vähemmän kuin edellisen

vuoden lopussa.

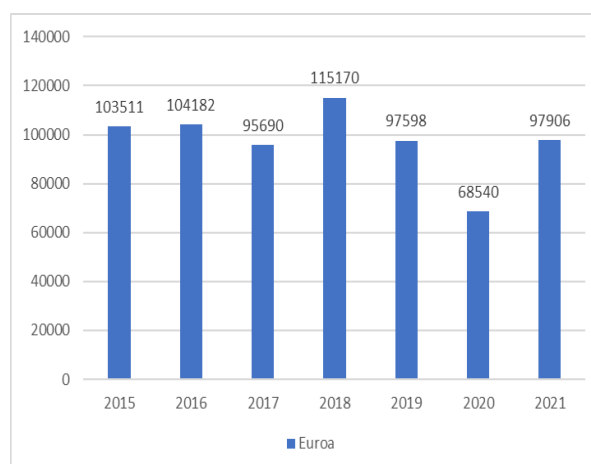

Kuva 10. Reisjärven kunnan työttömyysasteen kehitys vuonna 2021. Lähde: TEM, työllisyyskatsaus, Nihak.

Vuoden 2021 lopussa Pohjois-Pohjanmaalla työttömyysaste oli alhaisin Limingassa 6,0 %. Korkein työttömyysaste oli Vaalassa, 14,4 % (kuva 11). Nivala-Haapajärvi seudulla työttömyysaste oli 10,8 %. Reisjärvellä työttömyysaste oli laskeva koko viime vuoden. Erytisen matala se oli syys-lokakuussa. Vuoden lopussa työttömyysaste Reisjärvellä oli 7,0 %.

Kuva 11. Työttömyysaste Pohjois-Pohjanmaalla joulukuussa 2021. Lähde: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, työllisyyskatsaus, joulukuun 2021.

Kuva 12. Kunnan työmarkkinatuen kuntaosuus vuodesta 2015.

Työmarkkinatuen kuntaosuus

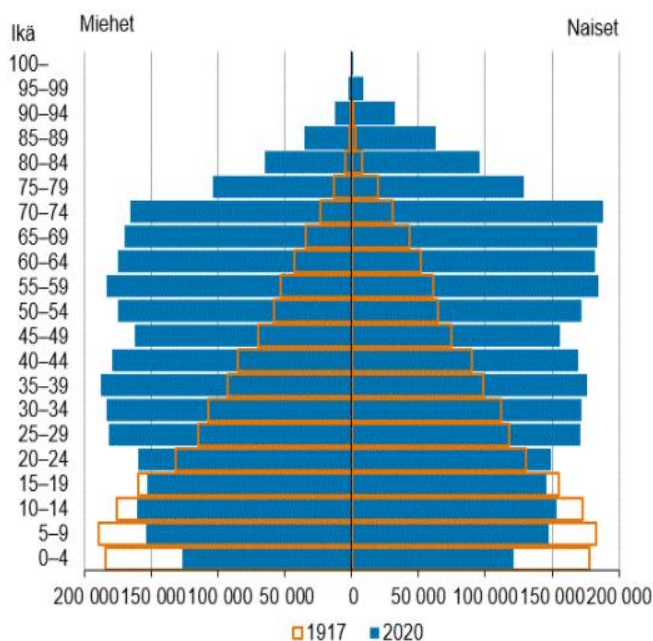
Reisjärven kunnan osuus työmarkkinatuen rahoituksesta oli vuonna 2021 yhteensä 97 906 euroa, mikä on 29 366 euroa enemmän kuin vuonna 2020. Henkilömäärä on vaihdellut 20 henkilön molemmin puolin, olleen 21 vuoden 2021 lopussa. Kuntaosuuden kehitys vuosien 2015–2021 aikana havainnollistetaan kuvassa 12.

Kunta maksaa työmarkkinatuesta sitä suuremman osan, mitä kauemmin henkilö on ollut työttömänä. Valtio rahoittaa työttömyystuen 300 päivään saakka. Yli 300 päivää työttömänä olleista valtio ja työmarkkinatuen saajan kotikunta rahoittavat työttömyyden ajalta maksetun työmarkkinatuen puoliksi. Yli 1000 työttömyyspäivän jälkeen kunnan osuus nousee 70 prosenttiin. Tuen saajan kotikunta on se kunta, joka on merkitty väestörekisteriin henkilön vakituisesti kotikunnaksi sillä hetkellä, kun Kela maksaa työmarkkinatuen.

Vuoden 2024 uudistuksen myötä tilanne kuitenkin muuttuu ja kunta tulee jatkossa vastaamaan yhä suuremmasta osasta työttömyydestä aiheutuvista kustannuksista. Uudistuksen myötä kunnan vastuulle siirtyvät työmarkkinatuen kuntaosuuden lisäksi peruspäiväraha sekä perusosan suuruinen osuus ansiopäivärahasta. Kuntien vastuuta lisää myös se, että uudistuksen jälkeen työttömän aktivointi ei vaikuta kunnan rahoitusvastuuseen työttömyysturvasta, vaan vasta työllistyminen katkaisee kunnan vastuun.

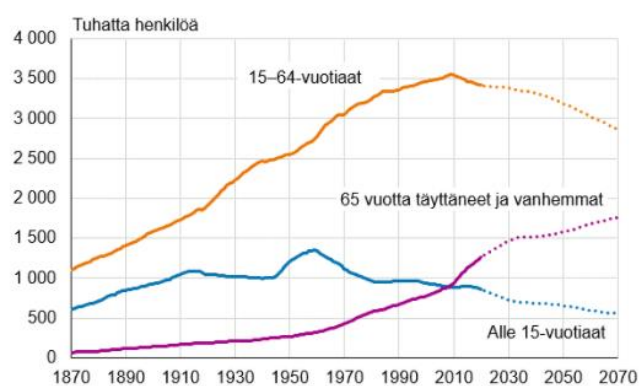
Väestökehitys

Viimeisen sadan vuoden aikana väestörakenteessa on tapahtunut selkeä muutos, joka kertoo eliniän odotteen pidentymisestä sekä toisaalta syntyvyyden laskusta Suomessa.

Kuva 13. Väestörakenteen kehitys 1917–2020.

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne.

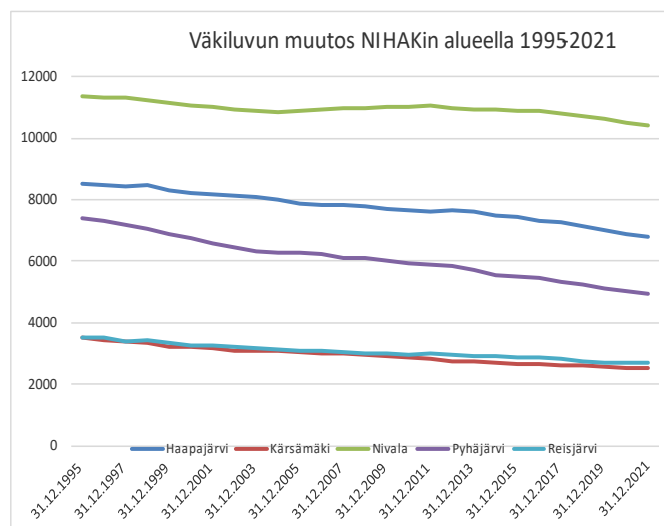

Kuva 14. Väestökehitys ja -ennuste ikäryhmittäin.

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne.

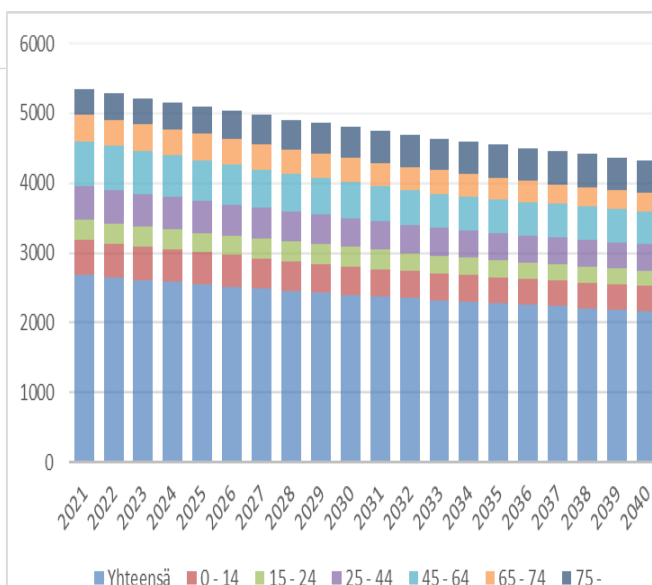
Väestökehitys (kuvat 13–14) haastaa erityisesti kuntien perusopetuksen muutokseen peruskoululaisten määrän vähetessä ja toisaalta koululaisten keskittymisen muuttoliikkeen seurauksena kasvukeskuksiin. Muuttoliikkeen lisäksi eroja kuntien välillä niin perusopetuksessa kuin huoltosuhteessa ja palveluiden järjestämisessä aiheuttaa kuntien erilaistumiskehitys.

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Reisjärven asukasluku oli vuoden 2021 lopussa 2 689 henkeä (2 707 vuonna 2020). Vähennystä edelliseen vuoteen 18 henkeä.

Kuva 15. Väkiluvun muutos Nihakin alueella 1995–2021.

Lähde: Nihak.

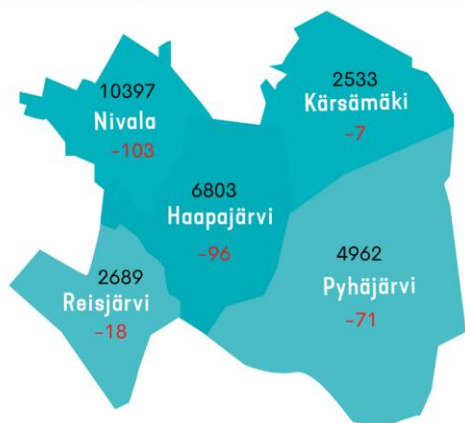
Kuva 16. Reisjärven väestömäärän kehitysennusta 2021–2040.

Lähde: Tilastokeskus.

Koko Nivala-Haapajärvi seutukunnan alueen asukasluku vuoden 2021 lopussa oli yhteensä 27 384 henkeä, vähenemää edelliseen vuoteen kaikkiaan -295 henkeä (-1,1 %). Määrällisesti suurin vähenemä oli Nivalassa 103 ja pienin Kärämäellä 7 henkilöä (kuva 17). Suhteellisesti suurin vähenemä oli Pyhäjärvellä, 71 henkilöä eli noin 1,4 %. Väestömäärän trendi on laskeva sekä verrattuna aiempiin vuosiin (kuva 15) että väestöennusteen mukaan (kuva 16).

Vuosina 2011–2021 alueen asukasluvun vähenemä on ollut kaikkiaan 2 993 henkeä (-9,9 %), suhteellisesti suurinta Pyhäjärvellä -928 (-15,8 %) ja pienintä Nivalassa -661 (-6,0 %). Reisjärvellä vuosina 2011–2021 asukasluku on vähentynyt kaikkiaan 309 henkeä (-10,3 %).

Kuva 17. Nihak-alueen asukasluku 1. ja muutos edelliseen vuoteen. Lähde: Väestön ennakkotilasto, Tilastokeskus, Nihak

Verotus

Tuloveroprosenttia Reisjärvellä nostettiin viimeksi vuonna 2018. Vuonna 2021 tuloveroprosenttia nosti kaikkiaan 39 kuntaa. Jo 15 kunnalla, Reisjärvi mukaan lukien, tuloveroprosentti oli 22,50 tai enemmän (Savonlinnalla 22,75 sekä Ylivieskalla ja Halsualla 23,50). Näistä kunnista vuodelle 2022 Savonlinna laski veroprosenttiaan 22,00 %:iin.

Reisjärven tuloveroprosentti

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Tulovero-%	21,00	21,00	22,00	22,00	22,00	22,00	22,50	22,50	22,50	22,50

Tuloveroprosentti ei suoraan vastaa kuntalaisilta perittävän vero todellista veroastetta. Erilaisten verotukseen kohdistuvien vähennysten jälkeen Reisjärvellä todellinen eli ns. efektiivinen veroaste jäi 14,33 % tasolle vuonna 2021. Efektiivisellä veroasteella tarkoitetaan tosiasiaa maksuun pantujen verojen suhdetta tuloihin. Tarkemmin efektiivisen veroasteen kehitykseen ja suhteeseen veroprosenttiin voi tutustua kuvan 18 avulla.

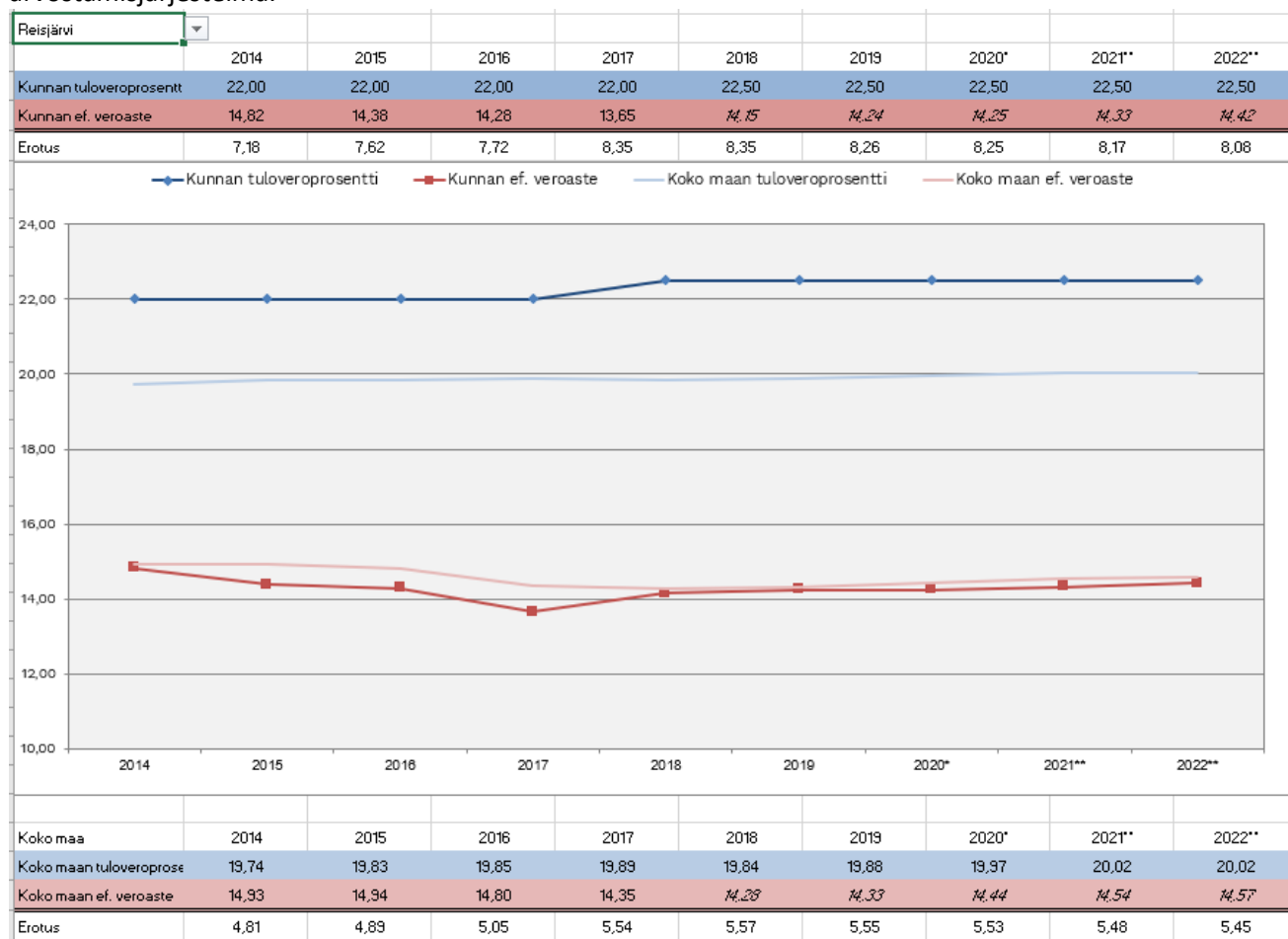
Reisjärven kiinteistöveroprosentti

Kiinteistöveroihin tehtiin pienet korotukset kaikkiin verotuskohteisiin vuodelle 2020.

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kiinteistövero-%										
Yleinen kiinteistövero	0,70	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,20	1,20
Vakituinen asunto	0,50	0,55	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,70	0,70
Muu kuin vakituinen asunto	0,90	1,10	1,20	1,20	1,20	1,20	1,35	1,35	1,50	1,50
Rakentamaton rakennuspaikka	1,50	1,50	1,60	1,60	1,60	2,00	3,00	4,00	5,00	5,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,50	0,50

Valtuuston päätöksellä aloitettua kiinteistöselvitystä jatkettiin koko vuosi 2021. Tavoitteena on varmistaa kiinteistöverotuksen piiriin kuuluvat kohteet ja siten kuntalaisten yhdenvertainen verotusmenettely. Kunnan oma kiinteistöselvitys kohdistuu verotuksen alaisiin rakennuksiin. Toinen asia on valtakunnallinen vuoden 2023

kiinteistöverotuksessa suunniteltu käyttöön otettava kiinteistöverouudistus, jonka kohteena on maapohjan arvostamisjärjestelmä.

Kuva 18. Reisjärven kunnan veroprosentti ja efektiivinen veroaste. Lähde: Verohallinto

1.2.4. Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Tässä luvussa kuvataan olennaiset muutokset kunnan toiminnassa, tuloperusteissa ja tehtävissä. Toiminnan tarkempi esittely sisältyy kunkin toimialan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden kuvauksiin. Kunnan tytäryhtiöissä tapahtuneet muutokset esitetään kunnan tytäryhtiöiden tilinpäätöstietojen yhteydessä luvussa 5.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Reisjärven kunnan toimintaan ja talouteen tilikaudella 2021 vaikuttaneita valtuuston päätöksiä:

- Kunnan talouden tasapainottamistyön hyväksyminen (valt 27.5.2020 § 43)
  - Yt-neuvottelut sekä irtisanomiset taloudellisilla ja tuotannollisilla perusteilla
- Reisjärven Lämpö Oy:n lainaehdot ja kunnostusten rahoittaminen vuonna 2021 (valt 6.5.2021 § 28)
- Määräraha Harrastus joka lapselle -toimintaan (valt 17.6.2021 § 47)
- Kalajan ja Leppälahden koulujen myyntivaltuus (valt 29.6.2021 § 56)
- Kuntavaalien tuloksen vahvistaminen (29.6.2021 § 57)
- Laaja hyvinvointikertomus (valt 13.12.2021 § 141)
- Reisjärven Lämpö Oy:n esitys liiketoimintakauppalainan muuttamisesta pääomalainaksi (valt 13.12.2021 § 142)
- Ohjaavien asiakirjojen uudistaminen vuoden 2021 aikana valtuuston ja kunnanhallituksen päätöksin:

Asiakirja	Päätös	Voimaan
Sijoitussuunnitelma	KV 17.6.2021 § 45	1.7.2021
Poistosuunnitelma	KV 27.9.2021 § 97	1.1.2022
Strategia 2035, tavoitteet ja toimenpiteet 2021-2025	KV 18.10.2021 § 111	18.10.2021
Hallintosääntö	KV 18.10.2021 § 112	1.11.2021

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet	KV 18.10.2021 § 113	1.11.2021
Konserniohje	KV 18.10.2021 § 114	1.11.2021
Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohje	KH 1.11.2021 § 270	1.11.2021
Hankintastrategia	KV 15.11.2021 § 125	1.1.2022
Luottamushenkilöiden palkkiosääntö	KV 15.11.2021 § 126	1.1.2022
Vuokra-asuntojen vuokrausperiaatteet	KV 15.11.2021 § 130	1.12.2021
Hankinnat ja sopimukset toimintaohje	KH 29.11.2021 § 295	1.1.2022
Koulutussuunnitelma 2022	KH 29.11.2021 § 294	1.1.2022
Tiedonhallinnan toimintaohje	KH 29.11.2021 § 296	
Laaja hyvinvointikertomus (valtuustoon 13.12.2021)	KH 29.11.2021 § 298	
Kaavoituskatsaus	KH 29.11.2021 § 302	

Peruspalvelukuntayhtymä Selännettä koskevat päätökset:

- Ppky Selänteen tilinpäätös, tarkastuskertomus ja arviointikertomus vuodelta 2019 (yht.hall 25.3.2021 § 42, yht.valt 10.5.2021 § 14–16)
- Asiakasmaksulain muutos 1.7.2021 ja uusi palveluhinnasto (yht.hall 20.5.2021 § 68)
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen asettaminen (yht.hall 20.5.2021 § 70)
- Ppky Selänteen toimielinten valinta (yht.hall 17.6.2021 § 79-86, yht.valt 3.9.2021 § 20–26)
- Vuosisopimus ja talousarvio vuodelle 2022 (yht.hall 28.10.2021 § 140, yht.hall 17.11.2021 § 152, yht.hall 8.12.2021 § 171, yht.valt 17.11.2021 § 32 ja 7.12. § 40)
- Tehostetun palveluasumisen sääntökirja (yht.hall 23.9.2021 § 116)
- Vanhuspalveluiden suunnitelma vuosille 2022-2025 (yht.hall 16.12.2021 § 178)

Reisjärven kunnan toimintaan ja talouteen tilikaudella 2021 vaikuttaneita kunnanhallituksen päätöksiä:

- Talouden tasapainottamistyön ohjausryhmän perustaminen (khall 17.2.2020 § 38)
- Yhteistoimintamenettelyn aloittaminen osana talouden tasapainotustyötä (khall 30.3.2020 § 69)
- Yhteistoimintamenettely päiväkotiverkoston muutoksessa (khall 3.2.2020 § 26 ja 17.4.2020 § 80)
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimielimen asettaminen ja edustajan nimeäminen (khall 22.2.2021 § 46)
- Hammashuollon tilojen hankinta (khall 7.6.2021 § 142)
- Reisjärven vesistön kunnostushanke 2021–2022 perustaminen (khall 2.8.2021 § 176)
- Kiinteistö Oy Reisjärven vuokratalot, Lindberginkujan 2. vaiheen rahoitus (khall 23.8.2021 § 217 ja 6.9.2021 § 221)
- Määräaikaisen ryhmäperhepäiväkodin perustaminen 1.9.2021-31.7.2022 (khall 23.6.2021 § 165)
- Periaatelinjaus mahdollisesta osakkuudesta ateria- ja puhtauspalveluiden alueelliseen in-house-yhtiöön (khall 7.12.2021 § 316)

Toiminta

Päiväkotitoiminta keskittyi elokuun alussa 2020 käyttöön otettuun uuteen Tuulenpesän päiväkotiin. Päiväkoti tarjoaa 66 hoitopaikkaa. Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrän nopean kasvun vuoksi tarvittiin lisäksi määräraikainen ryhmäperhepäiväkoti.

Talous

Reisjärven kunnan taloudellinen tilanne, huomioiden kunnan velkamäärän, tulorahoituksen heikkenemisen, välttämättömät investointitarpeet ja vuosilta 2018 ja 2019 syntyneet alijäämät, edellyttävät merkittäviä välittömiä toimenpiteitä. Taseeseen kertyneet alijäämät tulee kattaa vuoteen 2023 mennessä. Muutoin kunta ajautuu kriisikunnaksi, mikä johtaa valtion taholta heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn.

Talouden tasapainottamistarpeen ja -mahdollisuuksien analysointityö aloitettiin syksyllä 2019 yhteistyössä Perlacon Oy:n kanssa. Ohjausryhmän esitys talouden tasapainottamiseksi hyväksyttiin valtuustossa 27.5.2020. Säästöohjelman toimenpiteiden kokonaisuus vuosina 2020–2023 on yhteensä 1 000 200 euroa, josta vuodelle 2021 kohdistui 669 640 euroa. Koronapandemian vuoksi osassa toimenpiteissä toteutumien arviointi on ollut haastavaa, mutta onnistuneita säästötoimenpiteitä on tehty sekä vuonna 2020 että vuonna 2021. Tarkempi erittely tehdyistä toimenpiteistä löytyy luvusta 1.7.3.

Tilinpäätöksen 2021 ulkoiset toimintatuotot olivat 7,0 milj. euroa eli 0,7 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa ja toimintakulut -25,5 milj. euroa eli 0,1 miljoonaa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa. Reisjärven toimintakate oli 18,49 miljoonaa eli 903 715 euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Toimintakatteen toteuma oli 95,34 prosenttia muutettuun talousarvioon nähden. Vuosikate oli 2,15 milj. euroa eli 1,29 milj. euroa yli muutetun talousarvion.

Investointien määrä oli noin 43 % edellisen vuoden investoinneista. Vuoden 2021 investointien nettomenot olivat kaikkiaan 875 126 euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittoja ei vuonna 2021 kertynyt ollenkaan, tukia ja avustuksia 92 519 euroa. Investointien kokonaisuus alitti alkuperäisen talousarvion 349 874 eurolla ja muutetun talousarvion 629 874 eurolla.

Rahoitus

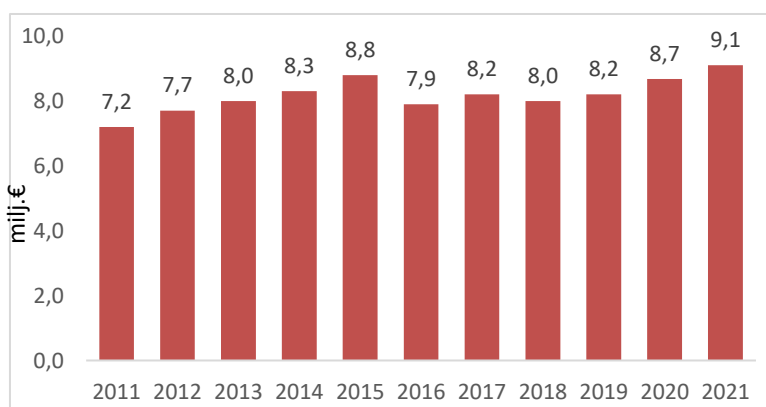
Verotulot

Vuoden 2021 talousarviossa verotulojen yhteismääräksi oli arvioitu Kuntaliiton julkaiseman veroennustekehikon pojalta 8,4 milj. euroa. Vuoden 2021 aikana koronapandemian sulkutoimien ja valtion tukitoimien takia kaikkien kuntien verotuloennusteet vaihtelivat vuoden aikana merkittävästi. Ennuste parani pitkin vuotta ja lopulta tuloveroja kertyi alkuperäistä talousarviota enemmän, yhteensä lähes 9,1 miljoonaa euroa (pitempiaikainen kehitys kuvassa 19).

Tuloveron osuudeksi arvioitiin noin 7,2 miljoonaa euroa. Vuoden aikana tuloveroja kertyi kaikkiaan noin 7,6 miljoonaa euroa. Verotuloennusteen ylittyminen johtui työllisyystilanteen kohentumisesta vuonna 2021 koronasta huolimatta.

Yhteisöveroja ennustettiin talousarviossa kertyvän 490 000 euroa. Vuoden aikana yhteisöveroja kertyi lopulta kaikkiaan 648 420 euroa. Koronapandemia ei vaikuttanut kiinteistöverojen maksatukseen, mutta kiinteistöveron joustava valmistuminen siirtää osan kiinteistöverojen tilityksistä verovuotta seuraavan vuoden helmikuulle. Reisjärven osalta vuoden 2021 kiinteistöveroina tilitettiin 782 078 euroa, kun talousarviossa ennuste oli 754 000 euroa.

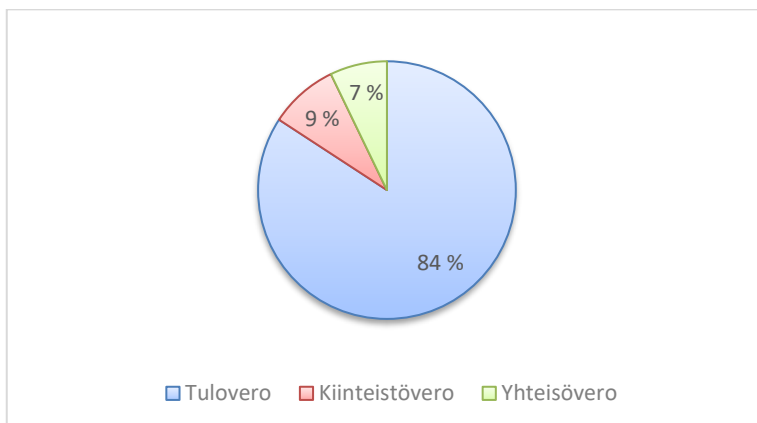
Valtio korvasi vuoden 2021 aikana koronasta aiheutuneita kuluja kunnille kiinteillä rokotteisiin sekä todettuihin tapauksiin perustuvilla kiinteillä korvauksilla. Samalla nämä korvaukset ohjeistettiin kirjaamaan edellisvuodesta poiketen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti samalle kustannuspaikalle, jolle aiheutuneet kulutkin on kirjattu. Vuonna 2020 Korona-korvaukset tulivat osana valtionavustuksia ja ne kirjattiin valtionavustuksiin. Reisjärven osalta tämä tarkoittaa korvausten kirjaamista vuoden 2021 osalta Selänne-palveluiden kustannuspaikalle. Kaikkiaan koronasta aiheutuvia kustannuksia korvattiin kunnalle 197 722 eurolla.

Kuva 19. Reisjärven kunnan verotulot miljoonina euroina vuosina 2011–2021.

Kaikkien verotulojen osuus Reisjärven kunnan ulkoisista tuotoista oli 43,9 %.

Kaikista verotuloista tuloverojen osuus on 84,2 %, kiinteistöverojen 8,6 % ja yhteisöverojen 7,2 % (kuva 20).

Kuva 20. Verotulojen osuudet kokonaisverotuloista vuonna 2021.

Valtionosuudet

Reisjärven vuoden 2020 talousarviossa valtionosuuksia ennustettiin kertyvän 11,76 miljoonaa euroa. Vuoden aikana valtionosuuksia kertyi kaikkiaan noin 11,79 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien määrässä tapahtuu vuodesta 2023 alkaen huomattavaa muutosta hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa. Muutokseen vaikuttavia tekijöitä kuvataan kuvassa 21.

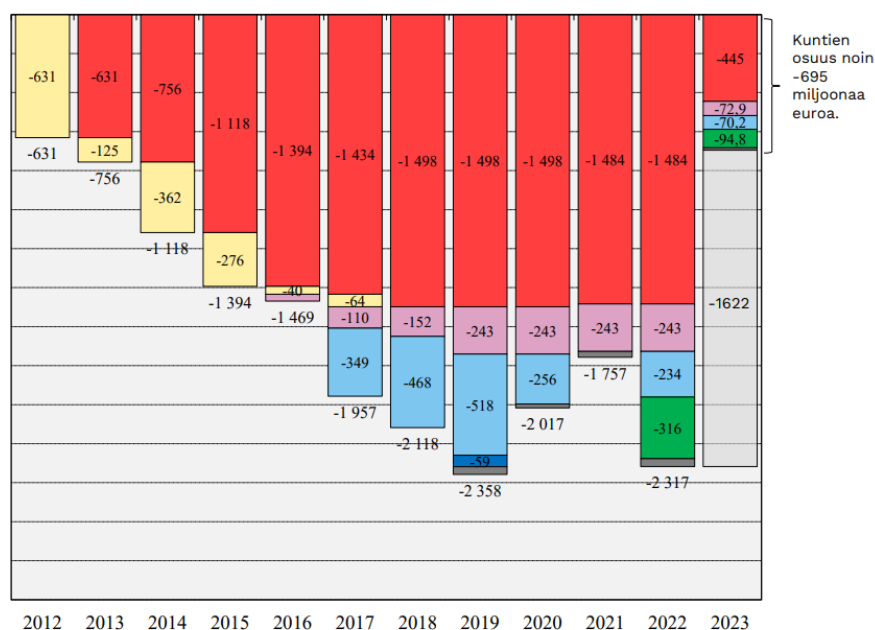
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2021	Poikkeama	Tot-%
VALTIONOSUUDET	11 760 000	0	11 760 000	11 793 751	33 751	100,29%
5501 Kunnan peruspalv.valt.osuus	7 183 000	0	7 183 000	7 184 703	1 703	100,02%
5502 Verotul.perust.valt.os.tasaus	0	0	0	3 044 437	3 044 437	
5504 Sosiaali- ja terveydenhuollon	3 044 000	0	3 044 000	0	-3 044 000	0,0%
5701 Opet.-ja kult.toim.muut valt.o	-151 000	0	-151 000	-128 829	22 171	85,32%
5890 Verotulomenetyksen kompensointi	1 684 000	0	1 684 000	1 693 440	9 440	100,56%

Vuosien 2012-2023 leikkausten vaikutus kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen milj. €

Lähde: Kuntaliitto
Päivitetty: 20.10.2021 MM

- Ko. vuoden uusi valtionosuusleikkaus
- Aikaisempien leikkausten kumulatiivinen summa
- Indeksikorotusten jäädyttäminen
- Kiky-sopimukseen perustuva leikkaus
- Kustannustenjaon tarkistuksen ylimääräinen kiky-leikkaus (59 milj. €)
- Digitalisaatorahan, harkkarien ja yhdistymisavustusten rahoitus (yht. 20-40 milj.€)
- Kustannustenjaon tarkistuksesta maksamatta jätetty osuus (316 m€)

Sote-uudistus huomioiden vuodesta 2023 alkaen

Kuva 21. Valtionosuuksien kehitys ja siihen vaikuttavat tekijät. Lähde: Kuntaliitto, tilinpäätösarviot.

Valtionosuudet 2016–2021

Valtionosuudet	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1000 e						
Peruspalvelujen valtionosuus	10 967	11 250	10 938	10 994	10 218	7 185
<i>siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	2 805	3 134	3 141	3 113	3 107	3 044
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-416	-267	-207	-117	-169	-128
Verotulomenetyksien korvaus					1 822	1 693
Yhteensä	10 551	10 982	10 731	10 877	11 871	11 794
Muutos ed.vuoteen, 1000 e	216	431	-251	145	994	-77
Muutos ed.vuoteen, %	2,1	4,1	-2,3	1,4	9,1	-0,6
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus				380	375	
Valtionosuudet yhteensä	10 551	10 982	10 731	11 257	12 246	11 794

Talousarviomuutokset 2021

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätöksen laatimisohejden mukaan muutokset talousarvioon tulee tehdä talousarviovuoden aikana heti, kun muutostarve on tiedossa ja talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan hyväksyä vain poikkeustapauksissa.

Kunnan vuoden 2021 talousarvioon kohdistuvia talousarviomuutoksia käsiteltiin valtuuston kokouksessa 13.12.2021 § 143. Tarvetta mahdollisille määrärahamuutoksille oli vain varhaiskasvatuksessa, jossa varhaiskasvatukseen tulijoiden määrä nousi nopeasti vuoden 2021 aikana. Kun muilla sivistyksen toimialan ja muiden toimialojen kustannuspaikoilla todettiin olevan määrärahoja, päätettiin toteuttaa tarvittaessa määrärahasiirtoja enintään 51 000 euroa. Näitä siirtoja ei kuitenkaan lopulta toteutettu.

Talousarvioon tehtiin vuoden aikana määrärahamuutos myös Harrastus joka lapsella -hankkeen alkaessa. Valtuuston päätöksellä 17.6.2021 § 46 hankkeeseen varattiin 10 000 euron määräraha.

Merkittävimmät poikkeamat talousarvioon

Muutosten jälkeen talousarviossa tilikauden alijäämäksi arvioitiin 111 076 euroa. Tilinpäätöksessä tilikauden tulos on 1 018 103 euroa ylijäämäinen. Toimintakate toteutui 95,72 prosenttisesti ollen 829 188 euroa muutettua talousarviota parempi. Merkittävimmät poikkeamat talousarviomuutoksessa huomioitujen erien lisäksi aiheutuivat Ppky Selänteen huomattavasta arvioitua paremmasta tuloksesta ja sen palautuksesta kahdessa erässä yhteensä 518 419 euroa sekä tuottojen arvioitua suuremmasta toteumasta. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion 91 678 eurolla, josta suurimmat ylitykset olivat lomatoimissa 216 544 euroa ja varhaiskasvatuksessa 35 448 euroa. Suurimmat alitukset puolestaan olivat teknisessä toimessa 130 325 euroa. Palvelujen ostot alittivat talousarvion kokonaisuudessaan 472 795 eurolla. Toimintatuotot puolestaan ylittivät budjetin 766 935 eurolla ja poistot 87 432 eurolla.

Vuoden 2021 tilikauden ylijäämä 1,02 miljoonaa euroa mahdollistaa alijäämän kattamisveloitteen toteutumisen jo vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Reilusti positiiviseen tulokseen vaikuttivat arvioitua paremmat verotulot, valtion maksamat koronatuet sekä kotiutetut sijoitustuotot. Toimintakate parani edellisvuodesta **lähes + 0,4 miljoonaa euroa, mutta vuosikate heikkeni noin -0,2 miljoonaa euroa**. Merkittävin vaikutus kunnan tilikauden tulokseen on Ppky Selänteen tuloksella, josta hieman yli 500 000 euroa palautui Reisjärvelle.

Rahoitustuotot ja -kulut Arvopaperisalkku

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätöstä koskevien ohjeiden mukaisesti tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettava varovaisuuden periaatetta. Varovaisuus edellyttää erityisesti, että tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa otetaan huomioon muun muassa ainoastaan tilikaudella toteutuneet voitot ja kaikki poistot ja arvonalennukset taseen vastaavista.

Reisjärven osalta säännökset tarkoittavat, että vuoden 2021 tilinpäätökseen on kirjattu arvopaperisalkun sisältävien osakkeiden hankinta-arvon ja tilinpäätöspäivän markkina-arvon välinen erotus tulosvaikutteisesti rahoitustuotoksi tai -kuluksi.

Arvopaperisalkusta syntyi tilikaudelle 2021 markkina-arvojen arvonalenemisesta johtuvia kulukirjauksia kaikkiaan -136 701,11 euroa ja arvonalennusten palautuksia (oikaisut) 31 699,83 euroa. Lisäksi arvopapereiden myyntivoittoja vuoden aikana kirjattiin 580 759,95 euroa, muita rahoituskuluja 159 974,5 euroa ja sijoitusarvopapereiden myyntitappioita 31 660,55 euroa. Tuloslaskelmassa sijoitustoiminnasta tapahtuneiden muutosten yhteisvaikutus oli + 284 123,62 euroa.

Kunnan arvopaperisalkun markkina-arvo kokonaisuudessaan vuoden 2021 lopussa oli yhteensä 9,5 miljoonaa euroa. Arvopaperisalkun osakesijoitusten osingot olivat yhteensä 36 389,04 euroa vuonna 2021.

Suurin yksittäinen arvonalentuminen kirjattiin Gasekin konkurssiin hakeutumisen vuoksi yhteensä 499 400 euroa.

Poistot

Tilinpäätöksessä poistojen määrä oli 1 047 392 euroa. Talousarvion ylityksen 87 432 euroa selittää rakennuksista sekä kiinteistä rakenteista tehtyjen poistojen suuruus.

Satunnaiset kulut

Satunnaisiin kuluihin on merkitty Gasekin konkurssin vuoksi poistettaviin saataviin siirtyneitä kuluja 33 570 euroa. Niitä vastaavat tuotot on vuonna 2017 kirjattu satunnaisiin tuloihin.

Investoinnit

Valtuusto hyväksyi vuoden 2021 talousarvioon seuraavat investointien määrärahasiirrot ja talousarvio-muutokset:

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen
Viljamäki 1 peruskorjaus	-285 000	0	-285 000
Honkalinna sprinklausjärjestelmä	-160 000	0	-160 000
Kuntotutkimus/Kunnantalo	-60 000	0	-60 000
Kuntotutkimus/Rantapelto	-60 000	0	-60 000
Niemenkartano liikuntasali ilmanvaihto	-50 000	0	-50 000
Viljamäki 2 peruskorjaus	0	0	0
Hammashoitola	0	-280 000	-280 000
Viljamäki 3 peruskorjaus	0	0	0
Kunnantalo kiint.aut	0	0	0
Terveyskeskus kuntotutkimus	0	0	0
Honkalinna kuntotutkimus	0	0	0
Asunnot	-150 000	0	-150 000
Muut rakennukset	-65 000	0	-65 000
Kuntamarkkinointi	-15 000	0	-15 000
Maa- ja vesialueet/kiinteistöt	10 000	0	10 000
Ranta- ja vesialueet	-100 000	0	-100 000
Kaavatiet	-135 000	0	-135 000
Puistot,ulk.alueet, muut yl al	-60 000	0	-60 000
Kalusto Ya ja lukio	-30 000	0	-30 000
Ruokapalvelun kalusteet	-40 000	0	-40 000
Kiint.huollon kalusto	-10 000	0	-10 000
Jäämatti	-15 000	0	-15 000
Yhteensä	-1 225 000	-280 000	-1 505 000

1.2.5. Kunnan henkilöstö

Kunnan henkilöstö käsittää vakinaiset, määräaikaiset, sijaiset kuukausi- ja tuntipalkkaiset viran- ja toimenhaltijat sekä työllistetyt. Henkilöstön määrää ja rakennetta koskevat tiedot esitetään ovat vuoden 2021 viimeisen päivän tilanteen mukaisina. Muut tiedot, kuten poissaolotiedot esitetään koko vuodelta.

Henkilöstöä kuvaavina tunnuslukuina alla olevissa taulukoissa esitetään Kunta ja hyvinvointialueyönantajien (KT) vuonna 2021 antaman suosituksen mukaiset viisi tunnuslukua, henkilötyövuosi, ikärakenne, vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus, sairauspoissaolot ja henkilöstön osaamista kuvaavana tunnuslukuna koulutuspäivien määrä. KT:n tavoitteena on, että yhteiset tunnusluvut otetaan käyttöön kunnissa vuoden 2022 aikana. Tunnuslukujen esittämisessä on kuitenkin huomioitu kunnan koko ja työntekijöiden yksityisyyden suoja. Luvut pyritään esittämään niin, ettei yksittäistä työntekijää voida luvuista tunnistaa.

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina (htv) saadaan jakamalla palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä koko vuoden kalenteripäivillä. Henkilöstötyövuosien määrään on laskettu kokoaikaiset, osa-aikaiset ja työllistetyt työntekijät, jotka ovat vakinaisessa tai määräaikaisessa palvelussuhteessa kuntaan sekä osa-aikaiset harjoittelijat ja oppisopimustyöntekijät. Mukaan ei ole laskettu perhe- ja omaishoitajia. Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi osa-aikojen suhteellisten osuuksien yhteismäärän perusteella.

Henkilötyövuodet toimialoittain vuonna 2021.

	HTV
600 Keskusvaalilautakunta	0,3
602 Keskushallinto	10,3
603 Henkilöstöhallinto	0,3
604 Muu yleishallinto	1,3
605 Elinkeinotoimi	0,2
607 Maaseututoimi	74,9
Yhteensä	87,3
701 Opetustoimi	53,1
702 Varhaiskasvatus	22,9
710 Vapaa-aikatoimi	3,3
Yhteensä	79,3
800 Tekninen toimi	16,3
802 Yhdyskuntasuunnittelu	3,4
803 Ruokapalvelut	9,1
Yhteensä	28,9
Kaikki yhteensä	195,6

Kunnan henkilökunnan lukumäärä oli vuoden 2021 lopussa yhteensä 223. Vakinaisia oli 147, määräaikaisia oli 66, joista sijaisia 9 ja työllistettyjä 0.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli vähäistä. Alkaneita vakinaisia työsuhteita oli 14, päättyneitä 23, joista siirtymiä sisäisesti toisiin tehtäviin oli 9.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus vuoden 2021 aikana.

	Lukumäärä	%-osuus
Alkaneet	14	9,5
Päättyneet, joista	23	15,6
Eläköitynyt	3	2,0
Muut	11	7,5
Sisäiset siirrot	9	6,1

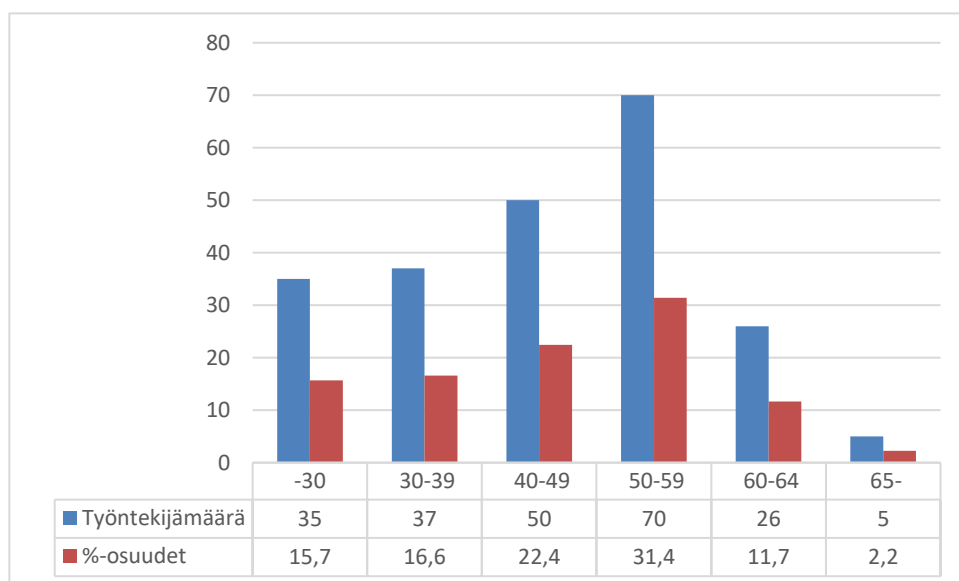
Kunnan henkilöstön määrä 31.12.2021.

	Naiset	Miehet	Yhteensä
KESKUSHALLINTO yht.	6	4	10
MUU YLEISHALLINTO yht.	1	0	1
	7	4	11
MAASEUTUTOIMI yht.	36	59	95
	43	63	106
SIVISTYSLAUTAKUNTA yht.	4	0	4
OPETUSTOIMI yht.	40	15	55
VARHAISKASVATUS yht.	25	0	25
VAPAA-AIKATOIMI yht.	2	1	3
	71	16	87
TEKNINEN TOIMI yht.	8	8	16
YHDYSKUNTASUUNNITTELU yht.	0	2	2
RUOKAPALVELUT yht.	6	4	10
	14	14	28
Kaikki yhteensä	128	95	223

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma on raportoitu vakinaisen henkilökunnan osalta. Vakinaisen henkilökunnan keski-ikä oli 50,1 vuotta. Kun huomioon otetaan myös määräaikaiset työntekijät, keski-ikä laskee hieman 45,5 vuoteen, muutoin ikä ja sukupuolijakauma noudattaa vakinaisten työntekijöiden jakaumia (ks kuva 22).

Kunnan työntekijät ikäryhmittäin 31.12.2021.

Sukupuoli	Ikäryhmät					
	-30	30-39	40-49	50-59	60-64	65-
Naiset	16	19	35	40	17	1
Miehet	19	18	15	30	9	4
Kaikki	35	37	50	70	26	5

Kuva 22. Kunnan työntekijöiden ikäluokittainen jakauma.

Poissaolot

Vuonna 2021 koko henkilöstön poissaoloja oli kaikkiaan 12 242 kalenteripäivää, mikä on 1 277 päivää vähemmän kuin vuonna 2020 (13 519 pv). Poissaoloista suurin osuus aiheutui vuosilomista, seuraavaksi eniten sairauspoissaoloista sekä lakisääteisistä poissaoloista, koulutuksista ja muista poissaoloista.

Sairaudesta tai työtapaturmasta johtuneet poissaolot vuonna 2021.

Poissaolot (kalenteripäiviä)	2021
1–3 pv (oma ilmoitus)	376
4–29 pv	864
30–60pv	368
61–90 pv	290
91–180 pv	398
181-pv	273
Yhteensä keskimäärin/henkilötyövuosi	13,2
Poissaolo-% (poissaolopvt kalenteripäivinä/teor.työaika)	2,4
0 päivää sairastaneet %:a henkilöstöstä	87,8

Koulutuspäivistä ammatillisen täydennyskoulutuksen päiviä oli vuonna 2021 yhteensä 308 kalenteripäivää. Tämän lisäksi opintovapaapäiviä kertyi 674 kalenteripäivää. Koulutuspäiviin on laskettu Populuksen kautta raportoitujen henkilöstön yksittäisten koulutuspäivien lisäksi esimerkiksi opettajien veso-päivät.

Koulutus- ja opintovapaapäivät vuonna 2021.

	Sukupuoli	Kalenteripäivät yhteensä
Opintovapaa	Naiset	669
	Miehet	5
Yhteensä	Kaikki	674
Koulutus	Naiset	283
	Miehet	25
Yhteensä	Kaikki	308

Muutoin koulutuksesta aiheutuneet työpaikalta poissaolopäivät ovat vähentyneet edellisestä vuodesta. Vuonna 2020 koulutukset siirtyivät koronasta johtuen pääosin verkkokoulutuksiksi, minkä jälkeen niitä ei ole kirjattu poissaoloiksi samalla tavalla kuin aiempina vuosina. Kaikista poissaoloista palkattomia oli 4379 kalenteripäivää päivää (32,8 % poissaoloista) ja luvattomia poissaoloja ei vuoden 2021 aikana ollut.

Työterveyshuolto

Reisjärven kunnan työterveyshuolto on järjestetty Ppky Selänteellä. Työterveyshuollon menot vuonna 2021 olivat yhteensä 74 659 euroa ja Kelalta saatavan korvauksen määräksi arvioitiin 32 575 euroa. Nettomenoksi jää 42 084 euroa, joka on 3 827 euroa edellisvuotta enemmän.

Työhyvinvointi

Perinteinen henkilökunnalle tarjottu jouluateria järjestettiin koronarajoitukset huomioiden joulukuussa 2021. Virkistyspäivät ja muut henkilöstön yhteisiä tapahtumia on järjestetty työyksikkökohtaisesti koronatilanne huomioiden pienimuotoisesti. Henkilöstön jaksamista on koetellut koronatilanteen jatkumisen lisäksi

palvelurakenteen ja talouden tasapainottamisesta johtuvat muutokset, myös yhteistoimintamenettelyjen muodossa.

Lait hyvinvointialueiden muodostamiseksi hyväksyttiin kesäkuussa 2021. Samoin Melan toimeksiantosopimuksen irtisanomisilmoitus vastaanotettiin keväällä 2021. Näiden muutosten johdosta osa työntekijöistä siirtyy 2023 hyvinvointialueen työntekijöiksi (koulukuraattorit, kuntouttavan työtoiminnan työntekijät ja osa ateria- ja puhdistuspalvelujen työntekijöistä) ja osa Toholammin paikallisyksikköön (lomituspalvelujen työntekijät). Liikkeenluovutuksella siirtyvien työntekijöiden määrä varmistuu vuoden 2022 aikana.

Työssäjaksamista tuettiin mahdollisuudella harkinnanvaraisten palkattomien työ- ja virkavapaiden, ns. osto-vapaiden, pitämiseen 5 tai 10 työpäivää, joita vastaan sai yhden tai kaksi palkallista vapaapäivää. Palkattomia vapaapäiviä pidettiin 93 kalenteripäivää (76 pv vuonna 2020) ja niistä saatuja palkallisia kalenteripäiviä 21 (27 pv vuonna 2019). Ko. vapaiden pitämisestä ei saanut aiheutua sijaisten palkkaamista eikä kunnan palvelutuotannon häiriintymistä.

Lomarahojen vapaaksi vaihtamisesta ei vuonna 2020 tehty paikallista sopimusta kunnallisen yleissopimuksen neuvottelujen vuoksi. Vuoden 2021 aikana voimaan tulleiden kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaan lomarahahan voi jatkossa vaihtaa vapaaksi työntekijän ja työnantajan välisellä sopimuksella. Paikallista sopimusta ei siis enää tarvita lomarahavapaan saamisen edellytyksenä. Lomarahavapaapäiviä käytettiin vuoden 2021 aikana kaikkiaan 96 kalenteripäivää.

Henkilöstöohjeet

Kunnan kaikki henkilöstöä koskevat ohjeet vaativat päivittämistä. Päivittäminen aloitettiin vuoden 2021 loppupuolella tehtäväkuvausten laatimisella. Päivittämistä jatketaan vuoden 2022 aikana.

1.2.6. Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaisesti kunnan on annettava tiedot siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja ohjeet ohjaavat kunnan päätöksentekoprosessia pyrkien ehkäisemään korruptiota ja lahjontaa hallintolain (434/2006) esteellisyysäännöksiä korostamalla ja päätöksentekoprosessien velvoittavilla kuvauksella. Yleisenä periaatteena on, ettei kunnan henkilöstö tai tahot, joilta kunta ostaa palveluja ota vastaan lahjoja, jotka voisivat vaikuttaa päätöksentekoon tai palvelun tuottamisen puolueettomuuteen ja tasapuolisuuteen. Tästä on keskusteltu erityisesti yhteistyökumppaneiden kanssa.

Ihmisoikeusasiat

Kuntaa koskeva lainsäädäntö ohjaa huomioimaan ihmisoikeusasiat kokonaisvaltaisesti kunnan toiminnassa ja päätöksenteossa.

1.2.7. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Reisjärvi on kamppailut jo vuosia muiden pienten maaseutukuntien tavoin muuttotappion kanssa. Koronan jatkuminen vuonna 2021 vaimensi Reisjärven väestön pienentymistä ja väkiluku väheni vain 18 henkilöllä. Ihmisten halu muuttaa pieniin maaseutumaisiin kuntiin voi hieman lisääntyä myös koronapandemian päättymisen jälkeen. Ikärakenteen muutoksen suureen kuvaan ei tällä kuitenkaan ole vaikutusta ja väestöllisen huoltosuhteen ennustetaan muuttuvan tilastokeskuksen väestöennusteen mukaisesti nykyisestä 84,9 prosentista tulevan vuosikymmenen aikana noin 94,5 prosenttiin ja kahden vuosikymmenen aikana 98,9 prosenttiin (tutkihallitoa.fi).

Vuoden 2021 tilikauden ylijäämä 1,07 miljoonaa euroa mahdollistaa alijäämän kattamisveloitteen toteutumisen jo vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Tämä puolestaan mahdollistaa kunnan selviämisen investointihaasteistaan sekä hyvinvointialue-, lomituspalvelu- ja TE-palvelumuutosten tuomista kustannuksista

ja tulojen leikkauksista. Seuraavien kahden vuoden tuomat muutokset edellyttävät kunnalta kuitenkin tiukkaa ja tarkkaa talouden hoitoa, jossa myös investoinnit toteutetaan porrastetusti prioriteettijärjestyksessä eikä käyttötalouden kustannuksia lisätä lukuun ottamatta pakollisia palkkakustannusten muutoksia.

Vielä vuoden 2022 ajan merkittävin kunnan talouteen vaikuttava tekijä on Ppky Selänteeltä ostetut sote-palvelut. Selänteen sote-menot olivat noin 45,8 % kunnan ulkoisista toimintamenoista. Tilanne kuitenkin muuttuu sote- ja pelastuspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueiden järjestettäväksi 1.1.2023 alkaen. Samalla myös lomituspalvelut siirtyvät Toholammille perustettavan uuden yksikön järjestettäväksi. Tämän jälkeen 1.1.2024 TE-palvelut siirtyvät valtiolta kuntien järjestettäväksi. Yhteistoiminta-alue määritellään tämänhetkisen tiedon mukaan työikäisten määrällä. TE-palveluiden yhteistoiminta-alueen muodostumisen pohjana tulisi olla 20 000 työikäistä asukasta.

1.2.8. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan talouden tasapainottaminen ja taseen alijäämien kattaminen ovat kunnan talouden keskeisimmät haasteet. Talouden tasapainottamista vaikeuttavat suuret ulkopuoliset muutokset, jotka hämärtävät kunnan oman toiminnan kustannuksia. Reisjärvi on vuoden 2020 kuluessa hyväksynyt talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman.

Kunnan talous- ja vahinkoriskit

Kunnan omaisuus ja toiminta on vakuutettu. Reisjärven kunta on tunnistanut erityisesti kunnan rakennuskantaan liittyvät sisäilman ja kiinteistöjen kunnan heikkenemiseen liittyvät riskit. Näistä mahdollisesti aiheutuvat taloudelliset kustannukset tulevat olemaan kunnalle merkittäviä ja vaikuttavat kunnan talouteen. Sote-toimintojen osalta hammashoitolalle saatiin uudet tilat vuoden 2021 aikana. Vuoden vaihteessa aloitettiin myös nopealla aikataululla uuden sote-keskuksen rakentamisen suunnittelu ja toteutus. Myös kunnantalon sisäilmaa tutkittiin perusteellisesti vuoden 2021 aikana.

Kunnan lainakanta on edelleen erittäin korkea. Kunnalla oli tilinpäätöshetkellä korollista vierasta pääomaa kaikkiaan 31,97 miljoonaa euroa, mikä on 11 888 euroa asukasta kohden. Lainamäärästä 22,5 miljoonaa euroa on pitkäaikaista ja 9,5 miljoonaa lyhytaikaista¹. Lyhytaikainen laina sisältää kuntatodistuslainojen lisäksi 3,3 miljoonaa euroa pitkäaikaisesta lainasta lyhytaikaiseen siirrettyjä lainan lyhennyseriä. Lainakanta kasvoi 2,4 miljoonalla eurolla (lyhytaikaisen lainamäärän korotus) vuonna 2021 kunnan varautuessa loppuvuodesta 2021 alkuvuonna 2022 alkavien rakennusprojektien suunnittelemisen rahoitukseen. Tärkeimmät vuoden 2022 alkupuolella alkavat rakennusprojektit ovat sote-keskus (kunnan oma lainatarve) ja Lindberginkujan vuokra-asuntojen rakentaminen (kunnan Vuokrataloille myöntämä laina).

Taloudelliset ja rahoitusriskit

Kunnan tulojen aleneva ja menojen kasvava kehityssuunta on keskeisin riski toimintakatteen osalta. Valtionosuuksien kehityssuunta on poikkeusvuoden 2020 jälkeen aleneva.

Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa tulokehitykseen tulevat vaikuttamaan siirtyvien kustannusten lisäksi siirtyvät tulot sekä tulojen tasaus, jota tehdään vuoteen 2027 asti. Tasauksen avulla hyvinvointialueudistuksen kunnille aiheuttamat taloudelliset vaikutukset rajataan +/- 60 €/asukas. Reisjärvellä tämä tasaus on todennäköisesti vaikutukseltaan negatiivinen eli tuloja laskeva. Tasauksen määrä ja suunta selviää vuoden 2022 lopulla tilinpäätösten 2021 valmistuttua. Tasausta tarkistetaan tasauskautena kerran vastaamaan tilinpäätösten 2021 ja 2022 tuloksia (Kuntaliitto).

Henkilöstöriskit

Henkilöstömitoitusta on tarkasteltava koko kunnan tasolla vastuualueittaisen tarkastelun sijaan. Työtehtäviä on

¹ Huomattavaa on, että vuoden 2021 alussa käyttöönotetun uuden taloushallinnon ohjelmassa kirjausperiaatteet ovat tarkentuneet suhteessa aiempaan. Tästä johtuen tilinpäätökset 2020 ja 2021 eivät ole vertailukelpoisia kaikilta osin. Erityisesti näin on konsernin osalta.

yhdisteltävä yli hallintokuntien ja tehtäviä on kyettävä myös yhdistämään. Työn vaativuuden arviointijärjestelmä on saatettava päätökseen, jotta oikeudenmukainen tehtävän vaativuuteen perustuva palkkausjärjestelmä toteutuu. Tavoitteena on, että kunnan henkilöstöresurssit, tehtävänimikkeet ja tehtävät vastaavat tulevaisuuden tarpeita. Työpariajattelulla ja sijaisjärjestelyillä on turvattava vaativien tehtävien hoito, mikäli viran- tai toimenhaltija on äkillisesti estynyt hoitamasta tehtäväänsä tai on vuosilomalla. Merkittävä riskitekijä on myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus. Onnistumisen kannalta ratkaisevaa on hallittu henkilöstön vaihtuvuus sekä huomion kiinnittäminen perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Henkilöstö- ja muutosjohtaminen on ratkaisevassa asemassa muuttuvissa olosuhteissa. Henkilöstöasioiden hoidosta ja riittävästä koulutuksesta tulee huolehtia osoittamalla siihen tarvittavat henkilö- ja määräraharesurssit.

Rahoitusriskit

Merkittävimmät lähivuosien rahoituksen riskit kunnan toiminnassa liittyvät korkeaan lainamäärään ja siihen liittyvään mahdolliseen korkotason noususta aiheutuvaan korkoriskiin. Lainakannan vähentäminen onkin yksi tärkeimmistä tulevaisuuden tavoitteista edellä mainittujen hallinnollisten uudistusten ja muutosten hallinnan ohella.

Arvopaperisalkkuun liittyvät riskit ovat kurssivaihteluihin liittyviä rahoitusinstrumenttien korko- ja kurssiriskejä sekä yksittäisiin osakeomistuksiin liittyviä yhtiökohtaisia riskejä. Arvopaperisalkun allokaation eli sisällön jakauman muutoksella voidaan jossain määrin vaikuttaa riskitasoon. Arvopaperisijoituksiin liittyy kuitenkin luontaisesti tietty riski, joka on hyväksyttävä.

1.3. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet kokouksessaan 18.10.2021 § 113.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanhallitus on hyväksynyt toimintaa ohjaavan Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeen kokouksessaan 1.11.2021 § 270. Kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään toiminnan tuloksellisuuden (taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden) ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen toiminnan ja jatkuvuuden turvaamiseen kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen erehdyksen, virheiden ja väärinkäytösten ennalta- ehkäisyyn ja toteamiseen varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen. Sisäiseen valvontaan kuuluu osana sisäinen tarkastus ja se käsittää myös siitä huolehtimisen, että kunnan toiminnan tarkoitus ja asetetut tulostavoitteet on saatettu tiedoksi organisaation kaikille tasoille ja että asetettujen tulostavoitteiden toteutumista seurataan. Lisäksi sisäisen valvonnan keinoin varmistetaan, että yhteistoiminta on riittävää organisaation kaikilla tasoilla.

Jokainen kunnan palveluksessa oleva henkilö on velvollinen omalta osaltaan noudattamaan toimintaa koskevia lakeja, kunnanvaltuuston hyväksymiä toimintaa ohjaavia sääntöjä, kunnanhallituksen ja johdon tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita sekä pyrkiä saavuttamaan yksikölle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista, jolloin se kunnan ja kuntakonsernin tasolla kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit sekä sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan, sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

1.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen, millaiseksi kunnan tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuivat tilinpäätösvuotena. Tilikauden tuloksen muodostumista

kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa.

Tulos- ja rahoituslaskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan edelleen, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan. Esitystarkkuutena toimintakertomuksessa käytetään euroja. Laskelmiin otetaan vain ulkoiset tulot ja menot.

1.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen suoriteperusteisten tulojen riittävyys jaksotettuihin suoriteperusteisiin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vuoden 2019 tilinpäätöksen toimintamenoista puuttui Soiten ensihoidon menoja, jotka oli Reisjärven osalta jääneet touko-joulukuulta laskuttamatta. Tilinpäätöksestä puuttuneet erät 147 716,07 euroa sisältyvät vuoden 2020 toimintamenoihin. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä ei tällaisia eriä ole, vaan vuoden 2021 luvut sisältävät vain kyseiselle vuodelle jaksottuvat tuotot ja kulut. Tämä aiheuttaa poikkeavaa eroa vuosien välille. Valtion maksamat koronakustannukset ajalta 1.9.-31.12.2021 on arvioitu valtion antamien ohjeiden mukaan €/asukas. Nämä tuotot tuloutuvat kunnalle vasta huhti-toukokuulla 2022.

KUNNAN TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoiset tulot ja menot euroa	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot	6 981 300	6 226 557
Toimintakulut	-25 545 228	-25 105 764
Toimintakate	-18 563 928	-18 879 208
Verotulot	9 055 751	8 676 038
Valtionosuudet	11 793 751	12 311 159
Rahoitustuotot ja -kulut	-213 452	311 712
Korkotuotot	41 900	67 893
Muut rahoitustuotot	659 120	927 686
Korkokulut	-218 818	-208 623
Muut rahoituskulut	-695 655	-475 243
Vuosikate	2 072 123	2 419 702
Poistot ja arvonalentumiset	-1 020 450	-1 271 692
Satunnaiset tuotot ja kulut	-33 570	
Tilikauden tulos	1 018 103	1 148 010
Tilikauden yli-/alijäämä	1 018 103	1 148 010
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	27,3	24,8
Vuosikate/Poistot %	203,06	190,3
Vuosikate, euroa/asukas	771	894
Asukasmäärä 31.12.	2689	2707

Tilastokeskus, ennakkotieto

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUKUJEN SELITTEET

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100* Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää päteväenä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoista valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Investointitaso määritetään voimassa olevasta investointisuunnitelmasta, jonka aikajänne on riittävä keskimäärän osoittamiseksi. Jos poikkeuksellisen suuri poistonalainen investointihanke ajoittuu suunnittelukaudelle tai investointeja on taloussuunnitelmassa leikattu ja siirretty suunnitelman ulkopuolelle, on investointitasoa arvioitava taloussuunnittelukautta pitemmällä jaksolla.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Myös nämä väittämät pitävät paikkansa vain, jos poistot vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate euroa/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Kuntayhtymissä ei lasketa tätä tunnuslukua.

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus. Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Erytyisesti silloin, kun kunnan talouden tasapainoa ja liikkumavaraa verrataan muihin kuntiin, on otettava huomioon erot veroprosenteissa. Riittävä tulorahoitus voi kahdessa vertailukunnassa olla saavutettu erilaisella verorasitteella kuntalaisiin.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen saattaa olennaisesti vaikuttaa satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Asukasmääränä käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviä eriä ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä.

Alijäämäinen tilikauden tulos kasvattaa taseen oman pääoman edellisten vuosien alijäämä -erää. Tilikauden tuloksen käsittelystä on tässä toimintakertomuksessa oma varsinainen lukunsa.

1.4.2. Toiminnan rahoitus

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA	TP 2021	TP 2020
euroa		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 072 123	2 419 702
Satunnaiset erät	-33 570	
Tulorahoituksen korjaukset	<u>-313 044</u>	<u>-40 140</u>
	1 725 508	2 379 562
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-967 644	-2 590 888
Investointitulot		25 136
Rahoitusosuudet investointimenoihin	92 519	284 862
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>493 222</u>	<u>46 210</u>
	-381 904	-2 234 680
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 343 605	144 882
Rahoituksen rahavirta		
SVOP-rahastosijoitusten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennys	<u>27 462</u>	<u>27 325</u>
	27 462	27 325
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		6 169 703
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 563 459	-3 566 730
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>6 000 000</u>	<u>-3 045 577</u>
	2 436 541	-442 604
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	2 053	-1 838
Vaihto-omaisuuden muutos	-17 254	-341
Saamisten muutos	611 768	-1 132 185
Korottomien velkojen muutos	<u>-2 171 676</u>	<u>1 411 264</u>
	-1 575 110	276 900
Rahoituksen rahavirta	888 894	-138 378
Rahavarojen muutos	2 232 498	6 503
Rahavarat 31.12.	13 069 860	10 830 858
Rahavarat 1.1.	<u>10 837 362</u>	<u>10 837 362</u>
Rahavarojen muutos	2 232 498	6 503
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 e	-9 169	-15 306
Investointien tulorahoitus, %	245	94,3
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,6
Lainanhoitokate	0,6	0,7
Kassan riittävyys, pv	154	126
Asukasmäärä 31.12.	2689	2707
<i>Tilastokeskus, ennakkotieto</i>		

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUKUJEN SELITTEET

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhenitys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti. Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskiarvoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkerroksena 30 pv.

1.4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista tilannetta vuoden viimeisenä päivänä ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

KUNNAN TASE

VASTAAVAA	12/2021	12/2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	122 695	138 054
MUUT		
PITKÄVAIKUTTEISET	122 695	138 054
MENOT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET	27 288 297	27 598 440
MAA- JA VESIALUEET	1 594 170	1 616 499
RAKENNUKSET	22 215 809	22 428 921
KIINTEÄT RAKENTEET JA		
LAITTEET	2 021 421	1 634 381
KONEET JA KALUSTO	1 246 434	1 355 227
MUUT AINEELLISET		
HYÖDYKKEET	189 219	189 219
ENNAKKOMAKS JA		
KESKENER HANKIN	21 244	374 193
SIJOITUKSET	2 815 091	2 842 553
OSAKKEET JA OSUUDET	1 823 954	1 823 954
MUUT LAINASAAMISET	991 137	1 018 599
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	30 226 083	30 579 048
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7 143	7 406
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	7 143	7 406
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS	17 595	341
ENNAKKOMAKSUT	17 595	341
SAAMISET	3 562 737	4 171 505
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 731 749	2 572 654
LAINASAAMISET	2 646 581	2 445 943
MUUT SAAMISET	85 168	126 711
LYHYTAIKAISET SAAMISET	830 988	1 601 851
MYYNTISAAMISET	357 352	361 087
MUUT SAAMISET	304 738	98 710
SIIRTOSAAMISET	168 897	1 142 055
RAHOITUSARVOPAPERIT	9 583 219	10 517 612
OSAKKEET JA OSUUDET	3 038 027	3 378 971
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	6 545 192	7 138 640
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 486 641	319 750
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	16 650 192	15 012 208
VASTAAVAA YHTEENSÄ	46 883 419	45 598 661

KUNNAN TASE

VASTATTAVAA	12/2021	12/2020
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	9 032 449	9 032 449
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-597 455	-1 745 465
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 018 103	1 148 010
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 453 096	8 434 993
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	7 143	7 406
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24 977	22 924
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	32 121	30 330
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	25 329 662	28 851 906
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	22 292 973	25 582 026
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	190 337	385 511
MUUT VELAT	2 846 352	2 884 369
LYHYTAIKAINEN	12 068 540	8 281 431
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	9 291 641	3 371 153
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	193 948	193 668
SAADUT ENNAKOT	166 965	143 165
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 161 733	2 174 706
MUUT VELAT	249 577	1 411 981,00
SIIRTOVELAT	1 004 676	986 758
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	37 398 202	37 133 338,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	46 883 419	45 598 661,00
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	20,2	18,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	133,8	248,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 euroa	421	-597
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	156,4	221
Lainakanta 31.12., 1000 euroa	31 969	33 537
Lainakanta 31.12., euroa/asukas	11 889	12 389
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 euroa	31 969	32 632
Lainasaamiset, 1000 euroa	991	318,6
KUNNAN LAINAKANTA	TP 2021	TP 2020
euroa		
Pitkäaikaiset lainat	22 483 310	28 967 537
Lyhytaikaiset lainat, kuntatodistuslainat, pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	9 485 589	3 564 821
Korollinen vieras pääoma	31 968 899	32 532 358

TASEEN TUNNUSLUVUT

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasing-sopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmäärän käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12. = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.5. Kokonaistulot ja –menot

Kokonaistulot ja -menot -käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

TULOT	TP 2021
TOIMINTA	
TOIMINTATUOTOT	6 981 300
VEROTULOT	9 055 751
VALTIONOSUUDET	11 793 751
KORKOTUOTOT	41 900
MUUT RAHOITUSTUOTOT	659 120
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-315 879
INVESTOINNIT	
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	92 519
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	467 671
RAHOITUSTOIMINTA	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 462
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	6 000 000
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	34 803 596

MENOT	TP 2021
TOIMINTA	
TOIMINTAKULUT	25 545 228
KORKOKULUT	218 818
MUUT RAHOITUSKULUT	695 655
SATUNNAISET KULUT	33 570
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTAPPIOT	-2 935
INVESTOINNIT	
INVESTOINTIMENOT	967 644
RAHOITUSTOIMINTA	
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	3 563 459
KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	31 021 539

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 34 803 596 – 31 021 539 = 3 782 057

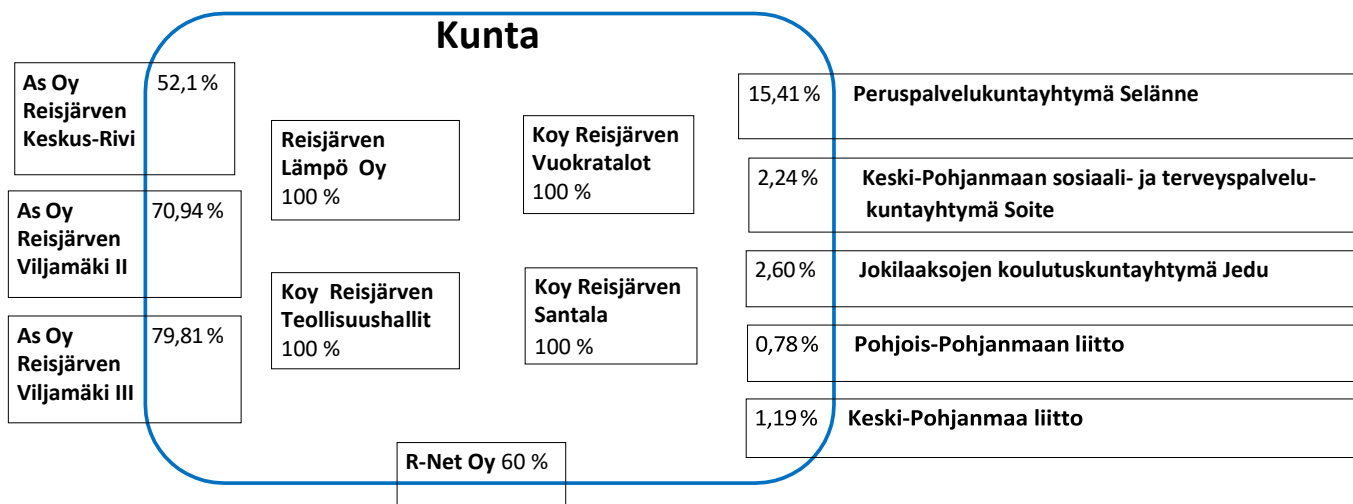
Rahavarojen muutos -

Muut maksuvalmiuden muutokset = 2 206 947- (-1 575 110) = 3 782 057

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätöksen yhdistelmään otetaan mukaan kunnan tytär-, osakkuus- ja muut omistusyhteisyhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

1.6.1. Kuntakonsernin rakenne

Osakkuusyhteisöt

Ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen

As Oy Reisjärven Koivurinne
50 %

As Oy Reisjärven Vuorilanpuhto
25,33 %

As Oy Reisjärven Kanttorila
49,22 %

1.6.2. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Tytäryhteisöt	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10	x	
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94	x	
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100,00	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100,00	x	
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokralat	100,00	x	
Reisjärven Lämpö Oy	100,00	x	
R-Net Oy	60,00	x	
Yhteensä		8	
Osakkuusyhteisöt	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Asunto Oy Koivurinne	50,00		x
Asunto Oy Vuorilanpuhto	25,33		x
Asunto Oy Reisjärven Kanttorila	49,22		x
Yhteensä			3
Kuntayhtymät	Osuus, %	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysterveyspalvelukuntayhtymä Soite	2,7748	x	
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä Jedu	2,50	x	
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	15,41	x	
Keski-Pohjanmaan liitto	1,22	x	
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0,78	x	
Yhteensä		5	

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 8 kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiötä sekä 5 kuntayhtymää. Edellisenä vuonna konsernirakenteessa mukana ollut Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälänna on sulautunut Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratiloihin vuoden 2020 lopussa. Yhteisöjen osuus-% on kunnan osuus kyseisen yhteisön peruspääomasta/äänivallasta yhtiössä.

Yhdistelmässä ilmoitetaan tytäryhteisöjen lukumäärät yhteisötyypeittäin ja toimialoittain sekä kuntayhtymien, osakkuusyhteisöjen ja muiden omistusyhteisyhteisöjen lukumäärät. Lisäksi ilmoitetaan yhdisteltyjen ja yhdistelemättä jätettyjen yhteisöjen lukumäärät. Tilinpäätöstiedot saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, jos yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

1.6.3. Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntakonsernia tarkastellaan entistä enemmän kunnan taloudellisena kokonaisuutena. Kaikkien kuntien tulee laatia täydellinen konsernitilinpäätös ja heikossa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriisikuntakriteerit on ulotettu konsernitasolle. Kuntakonsernin johtaminen vaatii kokonaisuuksien hallintaa ja aktiivista omistajuutta. Strateginen konsernijohtaminen edellyttää selkeitä tavoitteita omistajuudelle: mitä omistetaan, mitä lisäarvoa omistuksella tavoitellaan ja miten omistuksen tuloksellisuutta seurataan. Kuntakonsernia tulee johtaa kokonaisuutena ja strategisten tavoitteiden mukaisesti.

1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

R-Netin toimitusjohtaja on irtisanoutunut joulukuussa 2021. Uusi toimitusjohtaja valitaan kevään 2022 aikana. Muutoin kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa vuosi 2021 oli toiminnan vakiintumisen aikaa.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne ja Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä Soite valmistautuivat koko vuoden hyvinvointialueiden toiminnan alkamiseen 1.1.2023.

1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan tytäryhtiöiden toimintaan vaikuttaa paikkakunnan yleinen kehitys. Paikallisten ja lähialueiden yritysten työvoiman tarve määrittää asuinrakentamisen tarpeen ja kunnan asukkaiden ikärakenne asuinrakentamisen luonteen. Hyväkuntoisten asunnot lisäävät vetovoimaa. Vuokraustoimintaa harjoittavien tytäryhtiöiden ensisijainen tehtävä on pitää yllä asuinviihtyisyyttä ja korkeaa vuokraustasoa, sillä vuokra-asuntoyhtiöiden kannattavuus muodostuu vuokratuloista. Tytäryhtiöiden toiminta rakentuu kunnan elinvoimaisuuden ympärille. Yritysten toimitilarpeisiin vastaaminen on kunnan ja sen Teollisuushallit-tytäryhtiön ensisijainen tehtävä.

Yhteistoiminta kunnan ja sen tytäryhtiöiden kesken on ehdottoman tärkeää kokonaisuuden onnistumiseksi. Tytäryhtiöiden erilaiset toimialat tukevat tätä kokonaistavoitetta hyvin, eikä uusia konserniyhtiöiden perustamisia ei ole tiedossa. Sen sijaan tarkasteltavaksi tulee asunto- ja kiinteistöyhtiöiden sulauttaminen yhdeksi yhtiöksi ja niiden hallintojen yhdistäminen kunnan talouden tasapainotusohjelman tavoitteen mukaisesti.

1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan järjestäminen

Konserniohjauksen lähtökohtana on konsernin toiminta ja talous. Konsernin toiminnan ohjauksessa keskeinen väline on kunnan konserniohje. Reisjärven kunnan konserniohje päivitettiin valtuuston päätöksellä syksyllä 2021 (18.10.2021 § 114).

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

euroa	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot	28 426 694	29 447 059
Toimintakulut	-47 176 252	-47 653 217
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	602	2 176
Toimintakate	-18 748 956	-18 203 982
Verotulot	9 040 294	8 664 164
Valtionosuudet	12 540 335	12 311 159
Rahoitustuotot ja -kulut	-258 473	221 508
Korkotuotot	8 622	70 328
Muut rahoitustuotot	683 506	941 425
Korkokulut	-246 838	-308 318
Muut rahoituskulut	-703 763	-481 927
Vuosikate	2 573 199	2 992 849
Poistot ja arvonalentumiset	-1 600 999	-1 852 458
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 600 999	-1 852 458
Satunnaiset erät	-33 570	0
Tilikauden tulos	938 630	1 140 391
Tilinpäätössiirrot	4 135	-48 512
Tilikauden verot	-6 718	
Vähemmistöosuudet	5 726	0
Tilikauden ylijäämä	941 772	1 091 879
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2020
Toimintatuotot/Toimintakulut %	60	62
Vuosikate/Poistot %	161	162
Vuosikate, euroa/asukas	957	1 106
Asukasluku 31.12.	2689	2 707
<i>Tilastokeskus, ennakkotieto</i>		

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

euroa	TP 2021	TP 2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 573 199	2 992 848
Satunnaiset erät	-33 570	0
Tilikauden verot	-6 718	0
Tulorahoituksen korjauserät	-276 947	-44 837
Varausten muutos		-40 115
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 769 273	-3 459 293
Rahoitusosuudet investointeihin	92 519	284 862
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	494 149	75 062
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 181 606	-191 472
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	27 462	26 814
Antolainasaamisten lisäykset		0
Antolainasaamisten vähennykset	27 462	26 814
Lainakannan muutokset	2 931 527	-823 479
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	660 999	6 692 776
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 563 459	-4 450 851
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 833 988	-3 065 404
Oman pääoman muutokset	-357 765	585 583
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 225 574	1 030 523
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-28 530	27 516
Vaihto-omaisuuden muutos	-169 681	-98 670
Saamisten muutos	796 274	-71 046
Korottomien velkojen muutos	-1 823 636	1 172 723
Rahoituksen rahavirta	1 375 651	819 438
Rahavarojen muutos	2 424 459	627 965
Rahavarojen muutos	2 450 010	13 421 986
Rahavarat 31.12.	15 871 996	12 794 024
Rahavarat 1.1.	13 421 987	627 962
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 euroa	-7 083	-12 885
Investointien tulorahoitus %	153,5	79,9
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,8
Kassan riittävyys, pv	108	88

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA

TP 2021

TP 2020

euroa

PYSYVÄT VASTAAVAT	36 047 383	36 245 918
Aineettomat hyödykkeet	228 528	219 079
Aineettomat oikeudet	105 833	61 650
Muut pitkävaikutteiset menot	122 695	157 429
Aineelliset hyödykkeet	34 774 655	34 955 492
Maa- ja vesialueet	1 745 650	1 788 826
Rakennukset	27 448 191	26 998 260
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 129 676	3 916 987
Koneet ja kalusto	1 508 237	1 619 010
Muut aineelliset hyödykkeet	1 636 307	191 178
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	306 594	441 231
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	1 044 200	1 071 347
Osakkeet ja osuudet	737 565	737 250
Lainasaamiset	299 759	329 360
Muut saamiset	6 875	4 737
ARVOSTUSERÄT	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	160 958	198 832
Valtion toimeksiannot	75 989	
Lahjoitusrahastojen varat	7 960	
Muut toimeksiantojen varat	77 009	198 832
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 427 375	16 689 660
Vaihto-omaisuus	370 718	201 037
Aineet ja tarvikkeet	336 625	172 962
Keskeneräiset tuotteet	16 498	22 859
Valmiit tuotteet		4 875
Ennakkomaksut	17 595	341
Saamiset	2 184 661	3 066 637
Pitkäaikaiset saamiset	86 916	146 378
Myyntisaamiset	1 748	
Muut saamiset	85 168	146 378
Lyhytaikaiset saamiset	2 097 744	2 920 259
Myyntisaamiset	1 122 273	1 446 971
Muut saamiset	473 311	325 621
Siirtosaamiset	472 311	1 147 667
Rahoitusarvopaperit	9 620 089	10 517 611
Osakkeet ja osuudet	3 038 027	
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	6 545 192	7 138 640
Muut arvopaperit	36 870	3 378 971
Rahat ja pankkisaamiset	6 251 907	2 904 375
VASTAAVAA	54 683 716	53 134 410

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTATTAVAA	TP 2021	TP 2020
euroa		
OMA PÄÄOMA	9 415 138	9 676 889
Peruspääoma	9 183 262	9 183 263
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Muut omat rahastot	661 100	676 055
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-1 370 996	-1 524 259
Tilikauden yli-/alijäämä	941 772	1 091 879
VÄHEMMISTÖOSUUDET	204 666	221 969
PAKOLLISET VARAUKSET	139 131	100 505
Muut pakolliset varaukset		100 505
ARVOSTUSERÄT	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	278 018	344 423
Valtion toimeksiannot	75 965	109 561
Lahjoitusrahastojen pääomat	7 960	
Muut toimeksiantojen pääomat	194 094	234 862
VIERAS PÄÄOMA	44 598 762	42 805 545
Pitkäaikainen vieras pääoma	28 004 537	31 109 046
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	25 016 027	27 795 228
Lainat julkisyhteisöiltä	190 337	429 451
Lainat muilta luotonantajilta	-46 805	
Muut pitkäaikaiset velat	2 844 978	2 884 367
Lyhytaikainen vieras pääoma	16 594 225	11 931 530
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 548 373	3 604 898
Lainat julkisyhteisöiltä	193 948	193 668
Lainat muilta luotonantajilta	28 750	
Saadut ennakot	172 353	161 145
Ostovelat	3 252 519	3 307 590
Muut velat	579 053	1 794 452
Siirtovelat	2 819 229	2 869 778
VASTATTAVAA	54 635 716	53 134 410
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	TP 2021	TP 2020
Omavaraisuusaste, %	17,7	17,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	88,8	83,4
Velat ja vastuut käyttötuloista, %		
Kertynyt alijäämä, 1000 e	-429	-532
Kertynyt alijäämä, e/asukas	-160	-160
Konsernin lainat, e/asukas	12 990	12 895
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 e	34 931	35 028
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 e	300	
Kunnan asukasmäärä 31.12.	2689	2707
<i>Tilastokeskus, ennakkotieto</i>		

Keskeiset liitetiedot

Toimintakertomuksessa annetaan tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitilinpäätökseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa, taseessa tai rahoituslaskelmassa. Tilinpäätöksen liitetiedot täydentävät laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi kunnan ja kuntakonsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilinpäätöksen liitetiedot esitetään kokonaisuudessaan luvussa 4.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Asiaa koskeva sääntely

Kuntalain 115 § mukaisesti kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan kunnan tuloslaskelmasta ilmenevää tulosta ennen varauksia ja rahastosiirtoja. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai siirtää muuhun vapaaseen pääomaan.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

1.7.2. Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen esittely tuloksen käsittelystä:

Kunnanhallitus esittää tilikauden 1.1.-31.12.2021 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden ylijäämä 1 018 102,80 euroa siirretään taseen omaan pääomaan tilille edellisten tilikausien yli-/alijäämä.

1.7.3. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Valtuuston 27.5.2020 § 43 päätöksen mukaisten talouden tasapainottamistoimien 2020–2023 toteutuminen vuoden 2021 loppuun mennessä:

Kohde	Säästötavoite, e 2020–2021	Toimenpiteiden toteutuminen 2020–2021	Toteuma 2020–2021
Kunnanhallitus - Keskushallinto Muutoksen tuki, panostus	-50 000 kulu	KEVAN työelämän kehittämisrahaa ei saatu v 2021. Toimenpiteet työtyytyväisyyskyselyn perusteella. > Jatkuu vuonna 2022	0 e Varaus 50.000 e käyttämättä.
Arkiston seulonta ja digitointipanostus, panostus	-30 000 kulu	Toteutetaan hallintotoimessa omana työnä. > Jatkuu vuonna 2022	0 e Ei ulkopuolista ostopalvelua.
Tekninen lautakunta yhdistetään kunnanhallitukseen sekä vapaa-aikalautakunta kasvatus- ja koulutuslautakuntaan sivistystoimialaksi valtuustokauden alusta	5 000	Toteutunut valtuustokauden alussa 1.8.2021. Valtuuston päätöksen 27.5.2021 § 43 mukaisesti.	Kokonaissäästö-vaikutus nähtävissä 2022. Kokouskustannusten lisäksi viranhaltijoiden aikaa vapautuu muihin tehtäviin.
Elinkeinoyhteistyö	60 000	Aloittamatta, toteutuminen epävarmaa. Nihak- yhteistyö jatkuu ennallaan; palvelu saa hyvää palautetta asiakkailta.	0 e
Sivistystoimi – Varhaiskasvatus Varhaiskasvatuksen lapsikohtaisten kustannusten alentaminen päiväkodin 1.8.2019 käyttöönoton myötä ja luovuttaessa pienistä yksiköistä	52 500	Hoitopaikka tarvitsevien lasten määrä kasvanut. Perustettu uusi ryhmäperhepäiväkoti 2020 Petäjämäelle.	Varhaiskasvatuksen toimintakate kasvoi +50.600 e vuodesta 2019 vuoteen 2021.
Varhaiskasvatuksen täyttöasteen nostaminen	40 900	Täyttöaste toteutunut. Päiväkodin lisäksi perustettu uusi ryhmäperhepäiväkoti 2020 ja toinen 1.4.2022 alkaen. > Jatkuu vuonna 2022	Ei kustannussäästöä vuonna 2021. Hoitopaikat täynnä.
Väistöiloista luopuminen Työvuorosunnittelulla ja kausivaihteluilla henkilöstötarpeen väheneminen	24 000	Väistöiloista luovuttiin 1.8.2020. Lisätilatarvetta syntyi hoitoa tarvitsevien määrän kasvaessa.	Ei kustannussäästöä. Tilavuokrat nousseet 2019 > 2020 + 25.000 e 2020 > 2021 + 27.000 e
Sivistystoimi – Vapaa-aikatoimi Latujen kunnossapitoon tason lasku tai lisätään tuloja	3 000	Maksut ohjautuivat 2020–2021 hiihtojaostolle, joka tilitti osan kunnalle (khal 7.12.2020 § 129). Kaudella 2022–2023 maksut ohjautuvat hiihtojaostolle (siv ltk 11.11. 2021 § 48).	Kustannusvaikutukset kokonaisuutena nähtävissä vasta kaudelta 2021–2022.
Omatoimikirjaston käyttöönotto	7 500	Omatoimikirjasto otettu käyttöön 2021 ja liitetty kimppakirjastoon. > Jatkuu vuonna 2022	Henkilöstökulut vähentyneet -10.500 e vuodesta 2020 vuoteen 2021.
Sivistystoimi – Opetustoimi Koulukuljetuskustannuksissa säästäminen	54 000	Uusi sopimus 8/2020 alkaen.	Koululaiskuljetuskustannukset vähentyneet 2019 257.015

Kohde	Säästötavoite, e 2020–2021	Toimenpiteiden toteutuminen 2020–2021	Toteuma 2020–2021
			Koululaiskuljetusten kustannukset ovat vähentyneet noin 44.983,99 euroa vuodesta 2019 vuoteen 2021.
Tekninen toimi Tekninen lautakunta osaksi kunnanhallituksen toimialaa –teknisen toimen tehtävien järjestely	10 000 0,5–2 htv	Toteutui 1.8.2021. Työntekijöiden tehtäväkuvaukset ja vastuunjaot tehty. Kiinteistöhuollon tehtävien uudelleenorganisointia ja ulkoistamista. Rakennusmestari palkattu kesällä 2021. > Jatkuu vuonna 2022	Toteutettu taloudellisten ja tuotannollisten syiden perusteella yt-menettely. Teknisen toimen yhteisvaikutus - 6,5 htv, ml. osa-aikaisten päätyneet työsuhteet. Kaikkien toimien yhteisvaikutus nähtävissä vasta vuodesta 2022 lähtien.
Kiinteistösuunnitelman laatiminen	-30 000 kulu	Ohjelmisto kiinteistöjen hallintaan hankittu 2021. > Jatkuu vuonna 2022	Käyttönottomaksu koulutuksineen 7.700 e Käyttökulut 1.440 e/v
Kiinteistönhoidon ostopalvelujen lisääminen	35 000 1–2 htv	Henkilöstötarpeen mukauttaminen kiinteistöjen vähenemisen ja automatisoinnin mukaan. Kiinteistöjen ja kaluston hoito ja huolto yhdistetään ja tehtäviä arvioidaan kokonaisuutena. > Jatkuu vuonna 2022	Henkilöstön väheneminen toteutui 2021. Kokonaisarviointia jatketaan toimintojen tehostamisen ja automatisoinnin mukaan.
Ruokahuollon uudelleenjärjestäminen	142 200 2–5 htv	Uusi toimintamalli otettu käyttöön. Keittiötoiminnot yhdistetty yhden keittiön malliksi (Kisatien koulu). Oman valmistamisen sijaan esivalmistetut ateriakomponentit ulkopuoliselta toimijalta kilpailutuksen perusteella. Terveyskeskuksen keittiölle 1.7.2021 ulkopuolinen toimija; ateriat sote-kuntayhtymän toimintoihin. TK-keittiö siirtyy hyvinvointialueelle 2023.	Ruokapalvelujen henkilöstökulut vähenivät -106.675 e vuodesta 2020 vuoteen 2021. Koko toiminnan toimintakate pieneni -98.572 e . Henkilömäärämuutos keittiötoiminnassa -3 hlöä 1.7.2021 alkaen. Kokonaisvaikutus nähtävissä vuonna 2022.
Puhtaanapidon (osa)ulkoistamisen selvittäminen ja laatutason tarkastelu	25 000 1–2 htv	Korona-ajan lisäsiivoustarpeen vuoksi toimintatapamuutos ei toteutunut. Syksyn 2020 yt-menettelyn jälkeen myös osa-aikaisuudet päättyivät.	Henkilöstövaikutus yhteensä -1,5 htv. Ulkopuolisten siivouspalvelujen heikko saatavuus.
Liikuntapaikkojen ja katujen hoito monituottajamallilla	12 000 0,5–1 htv	Liikuntapaikkojen talkootyötä tehdään Petäjämäen tykkilumiladun hoidossa. Kisatien katsomon kunnostaminen suunniteltu yhteistyössä paikallisen urheiluseuran kanssa.	Monituottajamalli hakee vielä muotoaan.
Yksityisteiden avustaminen	5 400	Avustusperiaatteissa huomioitu yksityistielain muutokset.	Tavoite -15 % ei toteutunut. Yksityistieavustukset 43.959 e vuonna 2021.
Tulojen kerryttäminen Kiinteistöveroselvitys		Verotusperusteet ajan tasalle. > Jatkuu vuonna 2022	Kesken. Selvitystyö aloitettu keväällä 2021. Säästötavoite vuosille 2022–2023.
Aamu- ja iltapäivätoiminnan maksujen korottaminen	1 040	Hintojen tarkistus toteutettu.	Tuotot kasvaneet 4.400 e vuodesta 2020 vuoteen 2021, tuloihin vaikuttaa myös lasten määrä.

Kohde	Säästötavoite, e 2020–2021	Toimenpiteiden toteutuminen 2020–2021	Toteuma 2020–2021
Palvelut, joista ei laskuteta	3 000	Hinnastojen ja sopimusten tarkistus. Palvelut laskutuksen piiriin.	Euromäärän arviointi vaikeaa. Lisätulona kunkin yksittäisen toiminnon kohdalla.
Puunmyyntitulot etupainotteisesti	165 000	Toteutettu metsäsuunnitelman mukaisesti. > Jatkuu vuonna 2022	2020 puunmyyntitulot 109.430 e 2021 puunmyyntitulot 138.450 e
Varainhoidon kilpailuttaminen	25 000	Kesken. > Jatkuu vuonna 2022	Sijoitussuunnitelma laadittu, valt 17.6.2021 § 45. Markkinavuoropuhelu käyty, kilpailutus v 2022.
Vuokratasojen tarkistaminen	15 000	Tarkistustyö jatkuu, indeksitarkistus vuosittain. Vuokrien tarkistus 1.6.2022 alk., khall 24.1.2022 Vesi- ja jätevesimaksujen tarkistus 1.6.2022 alk., khall 14.3.22. > Jatkuu vuonna 2022	Kokonaisvaikutus nähtävissä vasta vuonna 2022.
Henkilöstöasiat Säästövapaiden purkaminen (vanhat pitämättömät vuosilomat)	30 000	Aktiivinen lomaseuranta. > Jatkuu vuonna 2022	Pitämättömiä vuosilomia on vuodelta 2020 yhteensä 17 kappaletta. Vuoden 2021 lomia pidetään parhailaan ja niiden pitämistä seurataan aktiivisesti.
Sijaisten, määräaikaisten ja kausityöntekijöiden määrän vähentäminen	15 000	Täyttölupamenettely kaikkiin yli 14 vrk palvelus- suhteisiin, khall 13.13.2017 §222. Toteutunut vain osittain. Päiväkodissa hoidon- tarpeen lisääntyminen ja koulun keittiöllä koronasta aiheutunut lisätyö. > Jatkuu vuonna 2022	Maksetut määräaikaisten ja sijaisten palkat ovat vaihdelleet vuosittain riippuen erityisesti maatalouslomitusten ja varhaiskasvatuksen sekä opetuksen sijaistarpeista. Viime vuonna varhaiskasvatuksen uudet ryhmät nostivat tilapäisesti kuluja.
Lomarahojen vaihtaminen vapaaksi ja muut palkattomat vapaat	15 000	KVTES IV luku, 19 § mukainen loman vaihtaminen. Palkattomat ostovapaat, khall 22.2.2021 § 38 Lomarahojen vaihto vapaaksi, khall 22.2.2021 § 39 Työaikapankin käyttäminen. > Jatkuu vuonna 2022	Palkattomien ostovapaiden määrä, pv 2019 136 2020 76 2021 93
Erilliskorvaukset	10 000	Tavoitteena vähentäminen 10 %:lla. Erilliskorvaukset ovat mm. ylitoistä, ylitunneista, päivystyksistä, hälytyksistä, toimenpiteistä yms. maksettavia korvauksia.	Maksetut erilliskorvaukset, ml. lomatoimi vähentyneet 92.135 e (18 %) vuodesta 2019 vuoteen 2021.
Henkilöstöetuudet	-25 000 kulu	Työhyvinvoinnin tukeminen mm. työnhajauksella. ePassi henkilökunnalle vuosille 2021–2022. Hallintoakatemian koulutuslisenssi henkilökunnalle, kuntayhtiöille ja luottamushenkilöille. Koulutussuunnitelma laadittu vuodelle 2022. > Jatkuu vuonna 2022	ePassi 65 e/hlö, 10.500 e/vuosi Koulutuslisenssi 4.250 e/vuosi. Koulutussuunnitelma laadittu vuodelle 2022.

Kohde	Säästötavoite, e 2020–2021	Toimenpiteiden toteutuminen 2020–2021	Toteuma 2020–2021
Matkustus-, majoitus- yms. korvaukset	5 700	Tavoitteena 20 % säästö vuoden 2019 kuluihin. Matkustus- ja majoituskulu vähentyneet merkittävästi korona-aikana ja etätapaamisten yleistyttyä.	Henkilöstön matkakorvaukset vähentyneet 5.900 e vuodesta 2019 vuoteen 2020. Vuoden 2021 tiedot ei vertailukelpoisia kirjaamismuutoksen takia.
Muuta Hankinnat	20 000	Huomioidaan julkisten hankintojen ehdot. Hankintastrategia, valt 15.11.2021 § 125 Hankintaohjeet, khall 29.11.2021 § 295 Claudia-ohjelmiston hyödyntäminen. > Jatkuu vuonna 2022	Euromääräistä säästöä vaikea arvioida, myös yleisen hintatason muutosten vuoksi. Hankintojen jakaminen mahdollisuuksien mukaan.
Tulostuksen vähentäminen	2 500	Tavoitteena tulostusmäärän puolittaminen kolmessa vuodessa. Tulostusseuranta ja laitteiden kartoitus toteutettu 2021. Osa tulostimista uusittu halvemman sopimuksen piiriin. Käyttäjätottumusten ohjaaminen. > Jatkuu vuonna 2022	Euromäärinen säästö nähtävissä 2022 lähtien.
Painatukset ilmoitukset ja markkinointimateriaali	7 400	Suositaan sähköisiä tiedotus- ja viestintävälineitä, ei painateta ulkopuolisten materiaaleja, lehti-ilmoittelun vähentäminen jne. > Jatkuu vuonna 2022	Sähköiset kokousmenettelyt, digimarkkinointi, asianhallintaohjelmiston käyttöönotto. Vuoden 2021 säästöarvio 3.000 e.
Lisenssit, ohjelmistot, käyttäjähallinta. Kopiokoneet, tulostimet jne.	3 500	IT-laitteiden, ohjelmistojen, käyttäjien ja lisenssien läpikäyminen ja tarpeellisuuden tarkastelu. Koneiden ja laitteiden käyttöiän pidentäminen (leasingajan jatkaminen). Jatkuva prosessi. > Jatkuu vuonna 2022	Leasing-sopimuksen limiittirajaa nostettu. Laitehankinnat ensisijaisesti leasinginä. Säästöjen vaikutus nähtävissä myöhemmin.
Myytävä omaisuus Kunnan omistama leirikeskus Käytöstä poistetut kiinteistöt Sora-alueiden, louhosten hyödyntäminen/myynti Metsätilojen ja muu maan myynti Käytöstä poistettu kalusto	ei euromäärää	Vuokrattu ulkopuoliselle toimijalle, jatko avoin. Koulut myyty, muut varastokäytössä. Myyntiperiaatteet laadittavana. Harkitusti tarpeettomien maa-alueiden myynti. Irtaimistoa myyty, tarpeeton myydään.	Metsätilojen myynnit 2021, myyntitulot 320.000 e
Yhteensä	669 640		

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1. Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntalaki 110.5 §). Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston talousarviossa asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa (Kuntalaki 115 §).

Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle. Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan talousarvion toteutusvertailuosassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on muun muassa arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista toimintakertomuksen toteutusvertailun avulla (Kuntalaki 121.2 §). Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä. Poikkeama esitetään euromääräisenä poikkeamana.

2.2. Tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty kunkin vastuualueen ja tehtävän kohdalla. Konserniyhteisöjen taloudelliset tavoitteet on esitetty konsernilaskelmissa ja liitetiedoissa. Kunnan tytäryhteisöjen toiminnan keskeisimmät seikat on toimintakertomuksista tiivistettynä esitetty 5. luvussa.

2.3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.3.1. Hallintotoimi

Toimielimet: valtuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat

Kunnanhallitus sisältää tehtäväalueet: yleishallinto, elinkeinotoimi, Selännepalvelut, maaseututoimi sekä palo- ja pelastustoimi

Hallintotoimen vastuuviranhaltija: Talous- ja henkilöstöjohtaja

YLEISHALLINTO

Yleishallinto sisältää tehtävät: keskushallinto, henkilöstöhallinto ja muu yleishallinto

Keskushallinto

Keskushallinto sisältää kustannuspaikat valtuusto, kunnanhallitus, keskushallinto ja muu yleishallinto.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat työterveyshuolto, koulutus ja muu henkilöstöhallinto.

Muu yleishallinto

Muu yleishallinto käsittää joukkoliikenteen, työllistämisen ja kuntouttavan työtoiminnan tehtäväalueet.

Valtuusto

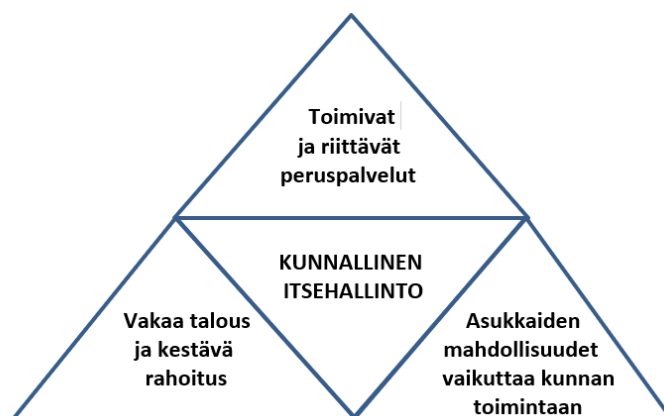
Tehtävä

Vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Valtuusto kokoontui vuonna 2021 yhteensä 11 kertaa ja käsitteli 146 asiaa.

Reisjärven kunnan strateginen tavoite on kunnan itsenäisyyden säilyttäminen. Kuntalaki määrittelee kunnallisen

itsehallinnon siten, että kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Kunnan elinvoimaisuuden ja kyvyn edistää asukkaittensa hyvinvointia voi kiteyttää kolmioon, jossa toimivat ja riittävät peruspalvelut, vakaa talous ja kestävä rahoitus sekä asukkaiden tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa kunnan toimintaan toteutuvat minimissään pitkällä aikavälillä samanaikaisesti. Tähän tavoitteeseen kiteytyvät myös vuoden 2021 toiminta ja tehdyt päätökset.

Kuva 23. Kunnan toiminnan kokonaisuus.
Lähde: Valtiovarainministeriö, Kuntien tilannekuva 2020,
Valtiovarainministeriön julkaisuja – 2020:13.

2.3.2. Keskusvaalilautakunta

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Tehtäväalue: Vastaa vaalien järjestämisestä

Valtuuston asettaman kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävänä on hoitaa vaalilaisille säädetyt tehtävät.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2021 toimitettiin kuntavaalit, jotka koronaepidemian johdosta siirrettiin koko maassa kesäkuun toisena sunnuntaina 13.6.2021. Vaaleissa valitut valtuustot aloittivat toimintansa 1.8.2021.

Henkilöstö

Henkilökuntaa palkattiin ennakoäänestyksen, koti- ja laitosäänestysten sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen toimitsijoiksi.

Talousarvion toteutuminen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Tilinpäätös 2020	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tot %	Poikkeama 2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	2 913		2 913
Myyntituotot							0
Maksutuotot							0
Tuet ja avustukset	0	0		0	2 913		2 913
Muut toimintatuotot							0
TOIMINTAKULUT	-261	-9 910	0	-9 860	-18 152	183,2	-8 242
Henkilöstökulut	-182	-7 170		-7 170	-12 530	174,8	-5 360
Palvelujen ostot	-3	-2 250		-2 250	-3 780	168,0	-1 530
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-76	-200		-200	-1 842	921,1	-1 642
Avustukset							0
Muut toimintakulut		-290		-290	0		290
TOIMINTAKATE	-261	-9 910	0	-9 860	-15 239	154,6	-5 329
Poistot	0	0		0	0		0

2.3.3. Tarkastuslautakunta

Toimiala: Toiminnan ja talouden tarkastus

Toimielin: Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastuksen ja arvioinnin järjestäminen kuntalain edellyttämällä tavalla. Tarkastuslautakunta laatii valtuustolle arvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä toiminnan järjestämisestä tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (Kuntal 121 §).

Tarkastuslautakunnan toiminnan painopistealueet on määritelty tarkastussuunnitelmassa ja jäsenten välinen tehtäväjako työohjelmassa. Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi tarkastuslautakunta muun muassa haastattelee toiminnoista vastaavia johtavia ja tilivelvollisia viranhaltijoita. Tarkastuslautakunta piti 6 kokousta vuonna 2021.

Talousarvion toteutuminen

TAKASTUSLAUTAKUNTA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2020	talousarvio	muutos	talousarvio	2021	%	2021
	0	2021	2021	2021			
TOIMINTATUOTOT		0	0	0	0		0
Myyntituotot				0			
Maksutuotot				0			
Tuet ja avustukset				0			
Muut toimintatuotot				0			
TOIMINTAKULUT	-14 004	-16 020	0	-16 020	-7 815	48,8	8 205
Henkilöstökulut	-2 229	-2 220		-2 220	-417	18,8	1 803
Palvelujen ostot	-11 768	-13 800		-13 800	-7 398	53,6	6 402
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7						
Avustukset							
Muut toimintakulut							
	-14 004						
TOIMINTAKATE	0	-16 020	0	-16 020	-7 815	48,8	8 205
Poistot				0			

2.3.4. Kunnanhallitus

KUNNANHALLITUS

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja taloudenhoitoa.

Tilivelvolliset viranhaltijat: kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja

Kunnanhallitus vastaa kuntalain mukaisesti kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa sekä vastaa kunnan henkilöstöpolitiikasta, kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta. Lisäksi kunnanhallitus tekee kunnan puolesta sopimukset ja muut oikeustoimet sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja johtavat kunnan konsernia ja omistajanohjausta. Asiat kunnanhallitukselle esittelee kunnanjohtaja.

Kunnanhallituksen alaisuuteen perustettiin vuoden loppupuolella (khal 20.9.2021 § 234) maankäyttö- ja toimitilaryhmä, jonka tarkoituksena on toimia kunnan maankäyttöä ja toimitiloja koskevia asioita käsittelevänä foorumina ja siten tukea niiden valmistelua ja toteutusta. Se ottaa kantaa maankäyttöä ja toimitiloja koskeviin asioihin, mutta sillä ei ole itsenäistä päätösvaltaa. Työryhmä tuo näkemyksiä asioiden valmistelun ja päätöksenteon tueksi viranhaltijoille ja luottamushenkilöille. Työryhmän työskentelyssä korostuu vuorovaikutteisuus kuntalaisten, työryhmän jäsenten ja päätöksenteon välillä molempiin suuntiin. Asioiden työstämisessä työryhmä määrittää ja vastuuttaa tehtävät sekä aikatauluttaa ne.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Strategiaprosessia jatketaan	Päivitetään kunnan toiminnan kannalta tarpeelliset ja strategiaa tukevat ohjeet, säännöt ja kehittämisohjelmat	Hallintosääntö Sisäisen valvonnan ohje Poistosuunnitelma	Ohjaavat strategiset asiakirjat päivitettiin vuoden 2021 aikana.
Kuntastrategian vieminen käytäntöön	Talousarvion toiminnalliset tavoitteet asetetaan strategisia tavoitteita tukeviksi Strategia käsitellään kuntakonsernin tytäryhtiöissä	Tavoitteiden toteutumisen raportointi tilinpäätöksessä Tytäryhtiöiden toimintasuunnitelmat	Talousarviossa strategiasta johdetut tavoitteet. Raportointi osavuosisiraportin ja tilinpäätöksen yhteydessä.
Konserniyhtiöiden omistajaohjauksen toteuttaminen	Konserniohjeen päivittäminen ja yhteensovittaminen vastaamaan kunnan ja konserniyhtiöiden tarpeita	Konserniohje päivitetty	Konserniohje päivitetty ja käsitelty sekä yhdessä konserniyhteisöjen kanssa että tytäryhtiöiden toimielimissä.
Talouden tasapainon saavuttaminen	Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytyjen tasapainotustoimenpiteiden toteuttaminen Talouden seuranta kuukausi- ja osavuosisiraportoinnissa ja tilinpäätöksessä Strategiassa määritellyt tavoitteet	Tilikauden tulos ja kriisikuntakriteerien tunnusluvut Tulosennuste Konserninelka ja vuosikate	Tilinpäätös 2021 on ylijäämäinen. Alijäämä saatiin katettua vuonna 2021. Lainakantaa on saatu vähennettyä.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Strategisten tavoitteiden unohtuminen	Strategian merkityksen ja sisällön toistuva läpikäynti ja konkretisointi osana jokapäiväistä toimintaa kaikissa työyksiköissä ja luottamuselimissä – vastuu johtoryhmällä ja esimiehillä	Strategisten arvojen aktiivinen toistaminen kokouksissa, palavereissa, tiedotteissa ja julkaisuissa.
Talouden tasapainottamisen toimenpideohjelman toteutuksen epäonnistuminen ajallisesti ja sisällöllisesti; tavoitteiden mukaisten tulosten aikaansaaminen	Asiantuntijatahon käyttäminen talouden tasapainottamistyön tukena Vaikeidenkin ratkaisujen hyväksyminen ja toteuttaminen	Toteutui yhteistyössä Perlacon Oy, sitteemmin FCG:n, kanssa. Valt 27.5.2020 § 43. Työtä jatkettu itsenäisesti vuoden 2021 aikana onnistuneesti.
Muutos- ja henkilöstöjohtamisen epäonnistuminen; ammatillinen ja ajallinen riittämättömyys	Henkilöstön, esimiesten, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten valmentaminen ja sitouttaminen tavoitteisiin ennakkotiedottamisella, yhteisillä tilaisuuksilla ja yhteistyöllä	Ei toteutunut suunnitellusti. Riittämättömät henkilöresurssit asiakokonaisuuteen ja tarpeeseen nähden. Tilannetta kuitenkin helpotti vt. talous- ja henkilöstöjohtajan saaminen. Korona-epidemian kokoontumisrajoitukset estivät yhteistilaisuudet. Teams-palavereista tuli osa arkea. Niiden avulla saatettiin kokoontua ja käsitellä asioita.
Sote-kustannusten hallitsemattomuus	Sote-palvelujen rakenteiden ja toiminnan seuraaminen aktiivinen seuraaminen ja osallistuminen	Vuosi oli epätavallinen koronatilanteen vuoksi.

Hankkeet

Arki haltuun - sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke (5.8.2019–30.4.2021)

Hankkeen tavoitteena oli edistää koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden sosiaalista itsetuntoa ja yhteisöllisyyden muodostumista sekä ehkäistä sosiaalista syrjäytymistä. Tavoitteena oli myös löytää keinoja edistää kohdetyhmän koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia pitkällä aikavälillä.

Hanke helpotti työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien palveluihin hakeutumista, ennaltaehkäisi syrjäytymistä ja lisäsi arjen hallinnan valmiuksia. Hankkeen myötä kuntouttavan työtoiminnan mahdollisuudet laajenivat työpajan muodossa. Työpajassa voi turvallisesti harjoitella perustyöelämätaitoja ja saada laajempaa palveluohjausta. TE-toimiston, Kelan ja sosiaalitoimen palveluita käytettiin asiakaslähtöisesti yhdessä, jolloin asiakas ei tipahtanut palveluiden ulkopuolelle ja mahdollisesti vaikeasti ymmärrettävät asiat käytiin konkreettisesti ja yksinkertaistaen läpi yhdessä. Kasvokkain tapahtuvan opastuksen huomattiin olevan työn ydintä.

Asiakkaiden sosiaalinen itsetunto ja yhteisöllisyyden muodostuminen kasvoivat sekä sosiaalisen syrjäytymisen uhka pieneni yhdessä turvallisessa ilmapiirissä toimien. Asiakkaiden koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia edistettiin palveluohjauksen keinoin sekä työpajassa toimien. Sosiaalista kuntoutusta saatiin juurrutettua Reisjärvelle. Kuntouttavaan työtoimintaan luotiin uusia elementtejä. Hankkeen myötä monialainen yhteistyö eri toimijoiden välillä kehittyi ja luotiin uuden monialaisen yhteistyön toimintamalli Reisjärvelle. Hankkeen avulla yksittäisen henkilön itsetunto kohosi ja arjen hallinnan valmiudet paranivat sekä sosiaalisen yhteisöllisyyden tunne syveni.

Hankkeen tarkoituksena oli myös kehittää ja vahvistaa monialaista yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Hankkeen avulla saatiin luotua tila kuntouttavalle työtoiminnalle, etsivä nuorisotyölle ja sosiaaliselle kuntoutukselle. Nämä tahot jatkavat toimintaa yhdessä samoissa tiloissa ja järjestävät hankkeen aloittamaa leffailtaa kerran kuussa. Myös muuta yhteistä toimintaa on todella helppo järjestää, kun käytössä on toimivat tilat.

Kynttilät esiin vakan alta, vuosi 2021

Hanke on toiminut painopisteidensä mukaisissa asioissa, eli osallisuuden ja osaamisen lisäämisen sekä yhteistyön kehittämisen merkeissä. Vuoden 2021 aikana toteutettiin koronan aiheuttamista haasteista huolimatta yhteistyössä useiden toimijatahojen kanssa kaikkiaan kolme erilaista yleisötilaisuutta (toritapahtuma, lastentapahtuma sekä ikäihmisten virkistyspäivä). Lisäksi kehitettiin yhdistysten yhteistoimintaa mm. yhteisten teemapäivien järjestämisen kautta, järjestettiin yhdistystoimijoille suunnattu koulutus etäyhteyksien käyttöön sekä pyrittiin kaikin tavoin aktivoimaan yhdistyksiä omassa perustoiminnassaan. Hankkeessa on pyritty tiedottamaan aktiivisesti myös erilaisista avustusmahdollisuuksista ja vuoden aikana saatiinkin joitakin myönteisiä avustuspäätöksiä.

Yhteisötila Vakka avasi ovensa syyskuussa ja tiloilla oli heti syksyllä ovien avauduttua runsaasti käyttöä. Pelkästään syksyn aikana (syyskuu – joulukuu) Vakassa järjesti kokous- tai muuta toimintaa kaikkiaan 16 eri toimijatahoa. Uusi paikka ja toiminta vaatii toki aina oman aikansa vakiintua, mutta jo nyt voidaan sanoa, että yhdistysten yhteiselle kokoontumistilalle on selkeästi ollut tarvetta ja yhdistykset ovat ottaneet tilan hyvin omakseen. Vakan kohtaamispaikkatoiminnan kehittämistä jatketaan edelleen. Työtä lähdettiin loppuvuodesta tekemään osin myös Yhdessä osallisuutta -hankkeen kanssa ja tuo työ jatkuu vuonna 2022.

Hankkeen avulla on pyritty tukemaan yhdistyksiä kaikissa yhdistystoimintaan liittyvissä asioissa. Hankkeen aikana on panostettu voimakkaasti muun muassa viestintään. Viestinnän kautta on tuotu entistä näkyvämmiin esille paikkakunnan monipuolista yhdistystoimintaa sekä nostettu esiin myös maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla käytävää, järjestötoimintaan ja osallisuuden edistämiseen liittyvää keskustelua. Hankkeen puitteissa on kehitetty myös kunnan ja järjestöjen välistä yhteistyötä. Monet kunta-järjestö -yhteistyön hyvät käytännöt, kuten esimerkiksi säännölliset yhdistystapaamiset sekä kunnassa toimiva järjestöyhdyshenkilö, pyritään hankkeen myötävaikutuksella saamaan kunnan pysyviksi toimintatavoiksi.

Keskushallinto

Keskushallinto tuottaa kunnan johtamista ja päätöksentekoa tukevia tukipalveluja ja aineistoa sekä hoitaa kunnan vuokra-asuntoasioita. Keskeisimpiä tehtäviä ovat kunnan taloudenhoito sekä valtuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen alaisten toimielinten ja toimikuntien asiakirjahallinnosta ja arkistotoimesta vastaaminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Hyvän hallintotavan mukainen asioiden valmistelu ja päätöksenteko	Viranhaltijoille asiakirjahallinnan lisäkoulutusta	Asiakirjan muodosta johtuvien oikaisuvaatimusten määrä	Koulutus toteutui.
Asiakirjahallinnon toimintatapojen uudistamien, digitalisaation hyödyntäminen	Asiakirjahallintaohjelman käyttöönoton edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadinta	TOS valmis uusi ohjelma käytössä	Toteutumatta. TOS valmistui osittain, mutta vaatii vielä tarkistuksia ja täydennyksiä. Tästä syystä uusi asiantuntijajärjestelmä ei vielä käytössä.
Sähköiset lomakkeet	Otetaan käyttöön sähköiset lomakkeet kuntalaisten eniten käyttämiin palveluihin	Sähköisten lomakkeiden määrä ja käyttöaste	Toteutui osin. Käytössä 4 aihealueen lomakkeet.
Vuokrauksen sujuvuus ja vuokralaisten yhdenmukainen kohtelu	Uusitaan vuokrausperiaatteet ja yhdenmukaistetaan järjestyssäännöt	Päivitetyt vuokrausperiaatteet ja järjestyssäännöt käytössä kaikissa vuokra-asunnoissa	Toteutui.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
TOSin valmistumisen ja siten myös asiantuntijajärjestelmän käyttöönoton viivästyminen; henkilöresurssit	Henkilöstön mukaan ottaminen ja motivointi uudistukseen alusta alkaen	Riski toteutui. Tiedonohjaussuunnitelman valmistuminen ja ohjelmiston käyttöönotto viivästy.
Uuden toimintatavan omaksuminen	Uuden toiminnon käyttäjäkoulutukset ja tukihenkilön nimeäminen	Käyttäjäkoulutukset toteutettiin, jouduttiin kertaamaan käyttöönoton viiveen vuoksi.
Sähköisten toimintojen tietoturvariskien lisääntyminen	Uusien toimintojen aktiivinen tiedottaminen ja opastaminen, myös kuntalaisille	Riski toteutui.
	Tietosuoja ja -turvakoulutusta henkilöstölle	Henkilö nimetty.
	Nimetty tietoturvaan erikoistunut tukihenkilö	

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinto sisältää kustannuspaikat: työterveyshuolto ja muu henkilöstöhallinto

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on virka- ja työsuhteasioiden hoito ja työterveyshuollon järjestäminen. Talous- ja henkilöstöjohtaja vastaa henkilöstöasioista. Kunnanjohtaja toimii KT-yhteyshenkilönä.

Muu yleishallinto

Muu yleishallinto sisältää kustannuspaikat: joukkoliikenne, verotus, toimikunnat, työllistäminen ja kuntouttava työtoiminta sekä sosiaalisen kuntoutuksen kehittämishanke.

Joukkoliikenne yleishallinnossa käsittää asiointikuljetukset. Verotus tässä yhteydessä tarkoittaa verohallinnon kunnalta perimää korvausta kunnallisten verojen perimisestä. Kunnanhallituksen perustamia toimikuntia ja työryhmiä ovat vanhus- ja vammaisneuvosto sekä hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työryhmä (Hyte). Työllistäminen sisältää kunnan työllistämisvelvoitteen hoitamisen sekä koululaisten ja opiskelijoiden kesätyöllistämisen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Hyvän hallintotavan mukainen asioiden valmistelu ja päätöksenteko	Viranhaltijoille asiakirjahallinnan lisäkoulutusta	Asiakirjan muodosta johtuvien oikaisuvaatimusten määrä	Koulutus toteutui.
Asiakirjahallinnon toimintatapojen uudistamien, digitalisaation hyödyntäminen	Asiakirjahallintaohjelman käyttöönoton edellyttämän tiedonohjaussuunnitelman (TOS) laadinta	TOS valmis uusi ohjelma käytössä	Toteutumatta. TOS valmistui osittain, mutta vaatii vielä tarkistuksia ja täydennyksiä. Tästä syystä uusi asianhallintajärjestelmä ei vielä käytössä.
Sähköiset lomakkeet	Otetaan käyttöön sähköiset lomakkeet kuntalaisten eniten käyttämiin palveluihin	Sähköisten lomakkeiden määrä ja käyttöaste	Toteutui osin. Käytössä 4 aihealueen lomakkeet.
Vuokrauksen sujuvuus ja vuokralaisten yhdenmukainen kohtelu	Uusitaan vuokrauseriaatteet ja yhdenmukaistetaan järjestyssäännöt	Päivitetyt vuokrauseriaatteet ja järjestyssäännöt käytössä kaikissa vuokra-asunnoissa	Toteutui.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
TOSin valmistumisen ja siten myös asianhallintaohjelman käyttöönoton viivästyminen; henkilöresurssit	Henkilöstön mukaan ottaminen ja motivointi uudistukseen alusta alkaen	Riski toteutui. Tiedonohjaussuunnitelman valmistuminen ja ohjelmiston käyttöönotto viivästy.
Uuden toimintatavan omaksuminen	Uuden toiminnon käyttäjäkoulutukset ja tukihenkilön nimeäminen.	Käyttäjäkoulutukset toteutettiin, jouduttiin kertaamaan käyttöönoton viiveen vuoksi.
Sähköisten toimintojen tietoturvariskien lisääntyminen	Uusien toimintojen aktiivinen tiedottaminen ja opastaminen, myös kuntalaisille Tietosuoja ja -turvakoulutusta henkilöstölle. Nimetty tietoturvaan erikoistunut tukihenkilö	Henkilö nimetty.

Kuntouttava työtoiminta

Kunta vastaa kuntouttavasta työtoiminnasta. Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteena on parantaa pitkään työttömänä olleiden kuntouttavasta työtoiminnasta säädetyn lain ja asetusten piiriin kuuluvien henkilöiden työllistymistä. Toiminnan tavoitteena on edistää työttömänä olleen elämänhallintaa ja toimintakykyä sekä vahvistaa ja parantaa työllistymis- tai kouluttautumismahdollisuuksia. Toiminta suunnitellaan asiakkaan aktivointisuunnitelman mukaisesti. Reisjärvellä kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja toimii yhdessä PPKY Selänteen aikuissosiaalityön toimijoiden kanssa.

Työmarkkinatuen kuntaosuus ja palkkakustannusten nousu on vaikeasti arvioitavissa ja tästä syystä nämä kustannukset olivat arvioitua suurempia. Toisaalta tavoitteena oli, että työttömyysaikaisen työmarkkinatuen kuntaosuus on alle 10 000 €/kk. Tähän tavoitteeseen päästiin niin, että vain maaliskuussa tavoite ylittyi.

Kaikille kuntouttavan työtoiminnan asiakkaille löytyi paikka joko kunnan toimipisteistä, seurakunnalta, 4H - yhdistyksestä tai PPKY Selänteen toimipisteistä. Vuoden aikana kuntouttavassa työtoiminnassa oli 18 asiakasta yhteensä 1379 päivää.

Arki haltuun -hankkeen kanssa järjestettiin yhdessä makkaranpaiston retki Kuusisaareen ja keilailureissu Haapajärvelle. Feel well with Minna kävi opastamassa asiakkaita rentoutumisen saloihin. PPKY Selänteen sosiaaliohjaajan ja etsivän nuorisotyöntekijän kanssa järjestettiin asiakkaille yhteistä toimintaa esim. leffailta kerran kuussa ja pikkujoulu. Järjestetyllä toiminnalla edistettiin asiakkaiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä.

Kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja PPKY Selänteen sosiaalinen kuntoutus toimivat samoissa tiloissa, mikä on asiakkaiden kannalta erittäin hyvä. He näkevät, että on myös muita avuntarvitsijoita, en ole ainut. Jokainen saa yksilöllistä apua ja tukea. Kaikki asiakkaat ovat tasavertaisia ja yhtä tärkeitä.

Pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen rahoituksen kuntaosuus on Reisjärvellä alentunut merkittävästi parin viime vuoden aikana. Vuoden 2020 kuntaosuus oli 68 540 euroa, joka on -29 058 euroa (-29,8 %) vähemmän kuin vuonna 2019 ja -46 630 euroa (-40,5 %) vähemmän kuin vuonna 2018. Vuonna 2021 kuntaosuus oli kuitenkin huomattavasti korkeampi kuin edellisinä vuosina 97 905,94 euroa. Tämä selittynee koronasta johtuvilla lomautuksilla sekä töiden vähenemisellä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Kunnan työllistämismäärätyksen täyttäminen	Työllistämismahdollisuuksien aktiivinen kartoittaminen ja käyttö, tiivis yhteistyö muiden toimijoiden kanssa	Työmarkkinatuen kuntaosuus alle 10.000 e/kk	Toteutui yhtä kuukautta lukuun ottamatta. Maksu vaihteli 5 503–10 110 e/kk, ollen keskimäärin 8 158,83 e/kk.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Yrityksillä ja kunnan yksiköillä ei ole tarjolla sopivaa työtä Kunnan yksiköillä ei ole tarvittavaa henkilöresurssia ohjaamiseen	Luodaan kannustinjärjestelmä työyksiköille aktivoimaan työllistämistä	Vuoden 2020–2021 koronatilanteesta ja YT-menettelyistä johtuen yksiköt keskittyivät ensisijaisesti oman yksikkönsä henkilöstön työllistämiseen.

ELINKEINOTOIMI

Elinkeinotoimi sisältää tehtävät: elinkeinopalvelut, elinkeinotoimen tilapalvelut, seutukuntatyön ja hankkeet

Lokakuussa 2021 päivitetyn kuntastrategian mukaisesti kunnan strategisena päämääränä on elinvoiman edistäminen. Teemana on yrittäjyydestä ylpeä Reisjärvi. Tavoitteina ovat yritysten toimintaympäristön ja toimintaedellytysten kehityksen tukeminen niin paikallisesti kuin alueellisestikin. Paikallisen yrittäjyyden verkostoituminen ja monipuolinen kehittäminen nähdään vahvuuksina, joiden kautta alueelle syntyy uusia työpaikkoja.

Elinkeinotoimi edistää yrittäjyyttä kunnassa ja huolehtii elinkeino- ja yrityspalvelujen tarjoamisesta palvelusopimuksen mukaisesti Nivala-Haapajärven Seutu NIHAK ry:n kanssa. Nihakin yrityspalvelupäällikkö hoitaa neuvontapalveluja yrityksille. Yritysten toimintaedellytyksiä kunta tukee myös konserniyhtiöidensä kautta. Elinvoimaisuus- ja kehittämistoiminnan kokonaistavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, yritysten ja työpaikkojen lisääminen sekä kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattaminen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Elinvoiman edistäminen Asukasluvun vähenemisen pysäyttäminen Asumisen edellytysten turvaaminen	Kuntamarkkinoinnin työryhmän perustaminen, tavoitteellisen toimintamallin luominen Kunnan asumismahdollisuuksien vahvistaminen mm. vuokra-asuntoja lisäämällä Aktiivinen näkyvyyden lisääminen ja myönteisten olosuhdetekijöiden korostaminen kaikessa toiminnassa Messuosallistuminen ja kampanjat	Asukasluku Myytyjen asuntojen ja tonttien määrä Mediaseuranta Muuta maallisivuston kävijämäärä Tapahtuma- ja osallistujamäärä	Vähennys – 18 ed. vuoteen Kunnan alueella tehtiin asunto- ja tonttikauppoja kaikkiaan yli 20 sekä uuden vuokra-asuntorivitalon rakentamispäätös (Koy Rj Vuokratalot) Muutamaalle.fi -sivustolla yht. 14 752 kävijää, 83 % Suomesta Ei toteutunut koronan vuoksi
Yrittäjyyden edistäminen Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen	Kunnan ja yrittäjien yhteiset tapahtumat -pienhankintaohjeen käytännön merkityksen opastaminen -osallistuminen kotimaan matkailumessuille -kuntamarkkinoinnin ja rekrytoinnin yhteistyön aikaansaaminen	Yhteistapahtumat väh. 4 tapahtumaa/vuosi	Toteutui yhteistyössä Nihakin kanssa Siirtyi vuoteen 2022 koronasta johtuen. Tapahtuma peruuntui Toteutui yhden yrityksen kanssa
Yritystoiminta Yritystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen	Yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten neuvontapalvelut	Yritysten määrän muutos, netto-muutos positiivinen	Perustettu +15 lakannut -5 nettomuutos + 10
Matkailu Matkailun kehittäminen	Erä- ja luontomatkailu vetovoimatekijäksi	Peuranpolku -hankkeen tulokset	Kaksi edustajaa Metsäpeuranmaan neuvottelukunnassa

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
	-Peuranpolun ja Petäjämäen luonto- ja maastoliikuntakeskuksen kunto ja tunnettavuus -Kunnan infopisteen näkyvyys	Opasteiden taso ja kunto Käyttöaste	Kunnostustyöt sovittu Metsähallituksen kanssa Kuntainfo kotisivuilla, facebookissa ja muutamaalle.fi

Elinvoimaisuus- ja kehittämistoiminnan kokonaistavoitteena on elinkeinorakenteen monipuolistaminen, yritysten ja työpaikkojen lisääminen sekä kunnan elinvoimaisuuden ja vetovoiman kasvattaminen. Vuonna 2021 yritysten määrän nettomuutos + 10 oli samalla tasolla kuin vuonna 2020. Kehityssuunta on myönteinen vuosiin 2018-2019 verrattuna, jolloin nettomuutos oli +3 ja +5 yritystä. Paikallisilla yrityksillä on myös laajentumissuunnitelmia, joita kunta pyrkii toimenpiteillään mahdollistamaan.

Kuntamarkkinointityö on jatkunut uudella sisällön tuottamisella, tunnettuuden ja vetovoimaisuuden lisäämiseen ja keskittymisellä sähköisiin viestintäkanaviin. Muutamaalle.fi -sivustolla on vuonna 2021 vierailut kaikkiaan 14 752 kävijää. Kävijämäärä on tuplaantunut vuodesta 2020 ja samalla laajentunut kotimaan ulkopuolelle. Sivulla on vierailtu mm. Ruotsissa, Hollannissa, Irlannissa, Ranskassa ja Kiinassa. Kokonaisuutena muutamaalle.fi -sivusto on vakiinnuttanut paikkansa kuntamarkkinoinnin ja kuntakuvan kanavana. Sivusto on saanut myönteisen vastaanoton ja sen myötä kuntaan on tullut myös yhteydenottoja. Jatkossa keskeistä on sivuston sisällön ylläpitäminen ja kuntakuvan vetovoimaisuuden ylläpitäminen myös tapahtumiin osallistumisena.

www.muutamaalle.fi -sivuston kävijätilasto

Vuosi	Määrä	Suomi	Helsinki	Tampere	Oulu	Turku	Yhdysvallat	Kiina	Muut
2021	14 752	83 %	35 %	21 %	7 %	6 %	5 %	1,5 %	1,5 %
2020	7 385	94 %	40 %	12 %	9 %	5 %	4 %		< 1 %

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Epätietoisuus yhteistyökumppanin toiminnasta, toimenpiteiden päällekkäisyys	Toimijoiden välinen tiivis yhteistyö, sovitut tehtävävastuut ja säännölliset tapaamiset	Tapahtumat ja tapaamiset jäivät toteutumatta lähes kokonaan korona-rajoitusten vuoksi.
Tapahtumien ja tapaamisten heikko vetovoimaisuus, alhainen osallistujamäärä	Toimijoiden tunnettavuuden lisääminen mahdollisesti toteutuvan Kynttilät esiin vakan alta -hankkeen avulla	Hanke aloitti marraskuussa 2020. Toimijoiden yhteistyö lisääntyi, mutta tapahtumia ei koronan vuoksi.
Yritysten siirtyminen toiselle paikkakunnalle tai toiminnan loppuminen	Kunnan viranhaltijoiden ja vastuuhenkilöiden tavoitettavuus ja nopea reagointi	Tavoitettavuuteen kiinnitetty huomiota, kehitettävää on toimialojen välisissä prosesseissa.
Matkailun vetovoimaisuus hiipuu	Peuranpolun ja muiden luontomatkailureittien kunnosta ja infomateriaalista huolehtiminen	Kotimaan matkailun ja luontomatkailun vetovoimaisuus kasvanut entisestään, kasvu Reisjärvellä kuitenkin maltillista.

SELÄNNEPALVELUT

Selännepalvelut sisältää kustannuspaikat sosiaali- ja terveystyöpalvelut, ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut sekä hallinto-, toimisto- ja tukipalvelut.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne järjestää jäsenkuntiensa asukkaille lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Reisjärven kunnalle palvelut tuotetaan perussopimuksen sekä vuosittain laadittavan palvelutasosuunnitelman ja vuosisopimuksen mukaisesti. Erikoissairaanhoidon palvelut kunnalle tuottaa Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän ja jäsenkuntien välinen uusi perussopimus tuli voimaan 1.8.2020. Jäsenkunta vastaa asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista. Kuntakohtainen maksuosuus määräytyy palvelujen käytön perusteella.

Selänteen jäsenkuntien maksuosuudet olivat vuonna 2020 yhteensä 70,7 miljoonaa euroa. Määrärahoja tarkistettiin yhtymävaltuuston päätöksellä elokuun toteuman perusteella. Reisjärven osalta talousarvion määrärahamuutos oli -376 233.

Reisjärven kunnalle Selänne-palvelujen maksuosuus vuodelle 2021 oli kuntayhtymän alkuperäisen talousarvion mukaisesti 12 772 059 euroa ja toteuma 11 891 463 euroa.

Kuntien toteutuneet kustannukset. Lähde: Ppky Selänteen tilinpäätös 2021.

	HALLINTO JA PALVELUT YHTEENSÄ				MAKSETUT ENNAKKO- MAKSU- OSUUDET	EROTUS - LISÄ- PERINTÄ/+PAL- AUTUS
	TA	TOT	Ero €	Tot%	€	€
Haapajärvi	32 283 795,85	31 322 916,68	960 879,17	97,02	31 312 209,91	-10 706,77
Kärsämäki	248 610,00	215 559,77	33 050,23	86,71	248 610,00	33 050,23
Pyhäjärvi	27 260 739,10	27 274 884,42	-14 145,32	100,05	27 290 272,94	15 388,52
Reisjärvi	12 772 059,05	11 891 463,15	880 595,90	93,11	12 033 649,64	142 186,49
Yhteensä	72 565 204,00	70 704 824,02	1 860 379,98	97,44	70 884 742,49	179 918,47

Reisjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 513.800 euroa, terveys- ja vanhuspalveluissa noin 293.300 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 59.200 euroa. Euromääräisesti säästöä hyvinvointipalveluissa lasten- ja perheidenpalveluissa noin 102.200 euroa, hallinnossa noin 12.900 euroa, vammaispalveluissa noin 364.900 euroa, aikuissosiaalityössä noin 36.500 ja terapiapalveluissa menot ylittivät noin 2.700 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli asumispalveluissa noin 416.000 euroa, kuntoutuksessa noin 42.000 euroa, suun ja hampaiden terveydenhuollossa noin 121.300 euroa ja erikoissairaanhoidossa noin 361.600 euroa. Kotiin annettavissa palveluissa määrärahat ylittivät noin 22.600 euroa, hallinnossa noin 165.200 euroa, vastaanottopalveluissa noin 311.900 euroa, täydentävissä palveluissa noin 65.500 euroa, työterveyshuollossa noin 22.900 euroa ja vuodeosastomenoissa noin 59.500 euroa. Koronaepidemiasta johtuen työterveyshuollon tulot talousarvioon nähden olivat noin 92.100 euroa pienemmät ja vastaavasti menot noin 38.000 euroa pienemmät (Lähde: ppky Selänteen tilinpäätös 2021).

Toimintakate kunnittain	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Muutos € 2020/2021
Hallinto	64 261 016	60 983 856	64 924 344	66 146 228	67 073 144	68 785 324	1 221 884
Haapajärven palvelut	-27 751 635	-25 687 856	-27 775 060	-29 259 973	-29 307 642	-30 416 913	-1 484 912
Kärsämäen palvelut	-180 795	-177 161	-209 273	-161 608	-170 545	-215 560	47 665
Pyhäjärven palvelut	-24 767 054	-24 589 782	-25 206 814	-25 358 936	-25 772 191	-26 612 657	-152 122
Reisjärven palvelut	-11 561 533	-10 529 058	-11 733 197	-11 365 711	-11 822 767	-11 540 195	367 486
Sisältää vuonna 2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen tulot/menot.							

Reisjärven kunnan toteutuneet erikoissairaanhoidon kustannukset Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveys-

palvelukuntayhtymä Soitelle olivat vuonna 2021 kaikkiaan 2 852 905,47 euroa eli 568 420,39 euroa pienemmät kuin vuonna 2020. Vuoden 2020 kustannukset olivat 3 421 325,86, vuonna 2019 kustannukset olivat 3 543 286 e ja 3 528 020 e vuonna 2018.

MAASEUTUTOIMI

Maaseututoimi sisältää tehtävät: maaseutupalvelut ja lomituspalvelut.

Maaseutupalvelut

Reisjärvi kuuluu Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungin kanssa yhteiseen maaseutuhallinnon paikallisyksikköön, jonka isäntäkuntana toimii Pyhäjärvi.

Alueelliset maaseutupalvelut

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät vuonna 2012 maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken (L210/2010). Pyhäjärven kaupunki on järjestämistä vastuu vastaanottavana kuntana sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä.

Vuodesta 2013 lähtien toimineen Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäväksi määrätty maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinon kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Toimielimen kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

Tilivuosi on voitu toteuttaa suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta toiminut virka-aikainen asiakaspalvelu koko toimintavuoden ajan. Covid -19 koronapandemian edelleen jatkuessa toiminnan lähikontakteja ja kokoontumisia on jouduttu välttelemään. Toimistot ovat olleet rajoitetuin ehdoin normaalisti avoinna ja etäkoulutustilaisuuksia on viljelijöille järjestetty yhteistyössä toisten toimijoiden kanssa.

Viljelyä jatkavien tilojen lukumäärä alueella on edelleen vähentynyt, mutta viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Päätukihakemuksen toimittaneiden maatilojen lukumäärä vuonna 2021 on Reisjärvellä 123 tilaa, Haapajärvellä 150 tilaa ja Pyhäjärvellä 128 tilaa. Sukupolvenvaihdoksia tai uusia viljelijöitä on edellisen vuoden hakuajan jälkeen Haapajärvellä 1 tilalla, Pyhäjärvellä 2 tilalla ja Reisjärvellä ei tapahtunut sukupolvenvaihdoksia. Osakeyhtiöittämiä oli alueella 3 tilalla.

Vuonna 2021 tiloille maksetun tuen määrä on ollut 20.198.521,76 euroa (v. 2020 20.139.549), josta Haapajärvelle 7.663.183,59 euroa, Pyhäjärvelle 4.987.028,52 euroa ja Reisjärvelle 7.548.309,65 euroa. Tukiin liittyviä kirjallisia päätöksiä on tehty 3 095 kappaletta. Reisjärvellä vuonna 2020 käynnistyneen Maanmittauslaitoksen vapaaehtoisen tilusjärjestelyn tilahaastattelut ja vaihtomaiden osto valtiolle on jatkunut. Kalajan järviuivon alueella koettiin poikkeuksellisen sateen aiheuttamana iso tulva toukokuussa ja suunnittelu tulvien hillitsemiseksi vastaisuudessa käynnistyi.

Maaseututoimi on vuoden 2020 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Haapajärvellä noin 5289 lomitustuntia, Reisjärvellä noin 4851 lomitustuntia (merkitsee Reisjärvellä noin 3 lomittajan vuosityöpanosta) ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 4197 tuntia. Lomituksen tukea on maksettu Haapajärvellä 67, Pyhäjärvellä 40 ja Reisjärvellä 70 karjatalousyrittäjälle.

Lomituspalvelut

Lomituspalvelut käsittävät lomitushallinnon ja maatalouslomituksen.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Strategian mukainen tavoite	Toimenpiteet tavoitteen saavuttamiseksi	Mittarit	Toteutuminen
Lomituspalvelujen tuotannon tehostaminen ja lomituspalvelujen tilakohtaisen käytön lisääntyminen tilojen toiminnan helpottamiseksi.	Lomarekisteriä pidetään mahdollisuuksien mukaan toiminnassa ja lomittajien työllistymistä erilaisilla tiloilla parannetaan koulutuksella ja perehdytyksellä. Pyritään vakinaistamaan vuoden aikana 3–5 lomittajaa.	Vuosiloma päiviä 8500 päivää, sijaisapuja 7500 päivää (riippuen mm. äitiyslomien lukumäärästä) ja tuettuja maksullisia päiviä 2800 päivää. Yhteensä vuoden aikana lomitetaan 18 800 päivää.	Vuosilomap. 8506 pv, sijaisapupäivät 7040 pv ja tuettuja maksullisia 3177 pv, yhteensä 18723 pv.

Lomituspalvelujen tuottaminen työllisti noin 72 kuukausi- ja tuntipalkkaista lomittajaa henkilötyövuosina, josta maksullisen lomittaja-avun osuus yhteensä oli noin 13 henkilötyövuotta.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Maatilatalouden kannattavuuskehitys	Kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen	Kaksi lomittajaa eläköityi, muutama uusi tuntilainen tuli lyhytaikaisiin töihin lisää.
Maatilayritysten työllistämismahdollisuudet	Työntekijöiden tasapuolinen työjohto ja työllistäminen	Yrittäjien lomat painoutuivat osin koronan takia vielä enemmän loppuvuoteen, mikä lisäsi lyhytaikaisten lomittajien määrää loppuvuonna.
Lomittajien saatavuus	Aktiivinen lomien tarjonta ns. lomien hiljaisena aikana	

Riskeihin ja niiden hallintaan on varauduttu siten, että kuukausipalkkaisten lomittajien lukumäärä pitää olla lomitustarpeiden mukainen, työntekijöiden tasapuolisella työjohtolla sekä aktiivisella lomien tarjoamisella hiljaisena aikana.

Lomatoimen Reisjärven paikallisyksikkö suorittaa lomituspalvelulain (1231/1996) mukaiset tehtävät. Kotieläintuotantoa harjoittava maatila saa vuosilomaa, sijaisapua ja maksullista lomittaja-apua maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisesti. Tilat voivat valita, käyttävätkö tilalla kunnan lomituspalveluita vai järjestävätkö itse lomittajansa. Itse järjestetystä lomituksesta maksetaan lomitusyritykselle korvaus lomitukseen suorittamisesta. Lomituspalvelulain mukaisista lomituksista aiheutuneet kustannukset rahoitetaan valtion varoista.

Viljelijäyrittäjän henkilökohtainen lomaoikeus on 26 päivää vuodessa. Sijaisapulomitusta saa yrittäjä, joka on laissa mainittujen syiden vuoksi tilapäisesti estynyt työstään, eikä tilalla voida sisäisin järjestelyin esimerkiksi perheenjäsenten avulla selviytyä tilan töistä. Sijaisapulomituksesta peritään maksu, joka perustuu yrittäjän maatalousyrittäjäeläkkeen työtuloon.

Vuosiloma- ja sijaisapulomitustöiden lisäksi viljelijä voi saada lomittajan myös muihin vuosilomaan oikeutetun karjaloustöihin maksullisena lomittaja-apuna. Tätä maksullista lomittaja-apua on voitu järjestää vain, jos yksikön kuukausipalkkaisia lomittajia on ollut käytettävissä. Kukin lomitusalueen kunta on v. 2021 varannut sovitettuna maksullisen lomittaja-avun tukemiseen oman kunnan alueella sijaitseville kotieläintiloille (24 000 €/v muut kunnat, Pyhäjärvi 15 000 €/v). Maksullinen lomittaja-apu työllistää lomituspalveluissa noin 13 lomitushenkilöä vuodessa.

Vuoden 2021 aikana asiakaskunnassa tapahtui edellisvuosien kaltaista vähenemistä. Edellisvuosien väheneminen ei näkynyt lomituspäivien vähenemisenä Päinvastoin lomituspäivien lukumäärä lisääntyi noi tuhannella päivällä. Koko maassa muutaman paikallisyksikön (38 kpl kaikkiaan) päivät nousivat, mutta pudotukset olivat muilla jopa yli 14 %:iin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

6400 MAASEUTUPALVELUT, sis. + ulk.	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Tilinpäätös 2021	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-6 700,00	0,00	-6 700,00	-6 525,12	174,88	97,39%
PALVELUJEN OSTOT	-74 465,00	0,00	-74 465,00	-64 183,29	10 281,71	86,19%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 000,00	0,00	-1 000,00	-793,81	206,19	79,38%
AVUSTUKSET	-24 000,00	0,00	-24 000,00	-23 369,51	630,49	97,37%
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 200,00	0,00	-6 200,00	-6 200,00	0,00	100,0%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-112 365,00	0,00	-112 365,00	-101 071,73	11 293,27	89,95%
TOIMINTAKATE	-112 365,00	0,00	-112 365,00	-101 071,73	11 293,27	89,95%

Lomituspalveluiden laajuus

Paikallisyksikön alueella oli lomituspalvelujen piirissä 198 tilaa ja 331 yrittäjää vuoden 2021 aikana. Paikallisyksikön palveluksessa oli 56 vakituista ja 3 määräaikainen lomittaja. Lisäksi lyhytaikaisia lomittajia oli 167 henkilöä. Lyhytaikaisten maatalouslomittajien osuus lomituspäivistä oli 30,42 %. Ammatinharjoittajien ja yritysten tekemien lomitusten osuus lomitetuista päivistä oli 1,17 %. Lomituspäiviä oli vuonna 2021 yhteensä 18 723 päivää. Reisjärven paikallisyksikön järjestämät lomituspalvelut vuonna 2021 jakautuivat kunnittain ja palvelumuodoittain seuraavasti:

Kunta 31.12.2021	Yrittäjien määrä	Lomituspäivät yhteensä	Vuosilomapäivät yhteensä	Sijaisapupäivät yhteensä	Maksullinen 120 tunnin lomituis
Haapajärvi	94	6 219	2366	2953	900
Kärsämäki	86	4 687	2165	1730	792
Pyhäjärvi	47	2 658	1246	751	661
Reisjärvi	104	5 159	2729	1606	824
Kaikki yhteensä	331	18 723	8 506	7 040	3 177

Taloudelliset tavoitteet

Maaseutupalvelut euroa, sis+ulk	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tot %	Poikkeama 2021
Maaseutupalvelut ja lomatoimi yhteensä					
Tuotot	4 033 073	3 853 974	4 156 594	107,85	302 620
Kulut	-4 051 717	-3 908 945	-4 181 550	106,95	-272 197
Toimintakate	-18 644	-54 971	-24 956	45,40	30 015
<i>Yhteinen maaseutuhallinto, Reisjärven osuus</i>					
Tuotot					
Kulut	-97 637	-112 365	-101 072	89,95	11 293
Toimintakate	-97 637	-112 365	-101 072	89,95	11 293
Lomatoimi					
Tuotot	4 033 073	3 853 974	4 156 594	107,85	302 620
Kulut	-3 954 080	-3 796 580	-4 080 479	107,48	-283 899

Toimintakate	78 993	57 394	76 116	132,62	18 722
<i>josta:</i>					
<i>6410 Lomituspalvelut, hallinto</i>					
Tuotot	371 148	381 944	382 130	100,00	186
Kulut	-292 155	-324 550	-306 014	94,3	18 536
Toimintakate	78 993	57 394	76 116	132,6	18 722
<i>6411 Lomituspalvelut</i>					
Tuotot	3 661 925	3 419 030	3 564 885	104,27	145 855
Kulut	-3 661 925	-3 314 030	-3 564 885	107,57	-250 855
Toimintakate	0	105 000	0	0	-105 000
<i>Lomituspalvelut lajeittain:</i>					
6412 Perusteeton lomituspalvelu	16 076	15 000	15 519	103,46	519
6413 Itsejärjestetty lomituspalvelu	21 412	38 000	38 577	101,52	577
6414 Vuosiloma, itsejärjestetty	-81 098	-75 000	-82 000	109,3	-7 000
6415 Sijaisapu, itsejärjestetty	-11 016	-48 000	95 241	198,4	47 241
6416 Tuettu maksullinen lomitus	-35 327	-35 000	-32 338	92,4	2 662

Palo- ja pelastustoimi

Reisjärvi kuuluu Jokilaaksojen pelastuslaitoksen alueeseen, joka toimii Pohjois- Pohjanmaan eteläosassa 17 kunnan alueella. Palo- ja pelastustoimen hoidosta vastaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Vuonna 2021 kunnan maksuosuus oli 269 105 euroa ja asukasta kohden 100,08 euroa.

Tiedon vuosi

Reisjärven kunnassa otettiin käyttöön vuoden 2021 aikana useita uusia sähköisiä järjestelmiä helpottamaan tiedonhallintaa. Merkittävin muutoksia aiheuttanut tekijä oli kuitenkin tilastoinnin siirtyminen Tilastokeskukselta Valtiokonttorille sekä samaan aikaan tehty tilastoinnin uudistus. Uusien ohjelmien käyttöön järjestettiin koulutusta käyttäjille tarpeen mukaan koko vuoden ajan sekä omana että ostopalveluna.

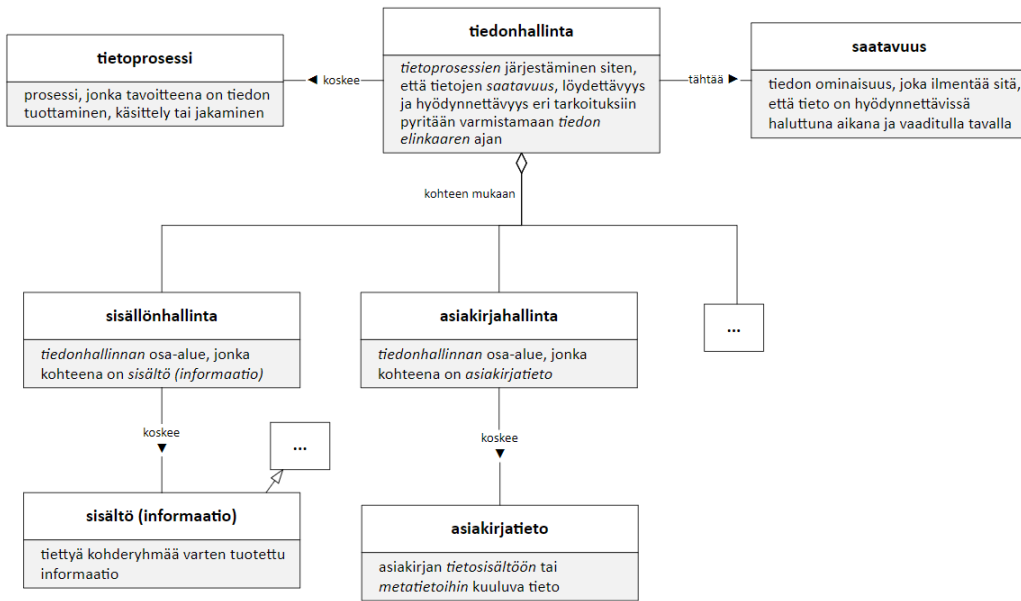
Vuoden loppupuoliskolla kunnanhallitus hyväksyi tiedonhallinnan toimintaohjeen kokouksessaan 29.11.2021 § 296. Asiakirjajulkisuuskuvaus valmistui joulukuussa 2021. Tiedonhallintamallin laatimisessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Tiedonhallinta on osa kunnan yleistä kehittämistä, erityisesti osa asianhallinnan kehittämistä. Kaikki kunnan kehittäminen pohjautuu valtuuston hyväksymään strategiaan. Tietojen saatavuus ja laatu pyritään varmistamaan kehittämällä kunnan tieto- ja asiakirjahallintoa, uusimalla ohjelmistoja sekä kouluttamalla henkilöstöä.

Toimintaympäristö on digitalisoitumassa. Tämä edellyttää koulutusta työntekijöille sekä tietoturvaan ja tietosuojan liittyvien käytäntöjen ja prosessien sekä tehtävien ja vastuiden jatkuvaa päivittämistä. Henkilöstön kouluttamisessa käyttöön on otettu viikoittainen sisäinen koulutus, josta vastaa tiedonhallinnasta vastaava talous- ja henkilöstöjohtaja. Ulkopuolisten tiedonkäsittelijöiden tiedollinen ja taidollinen osaaminen pyritään varmistamaan sopimusneuvotteluissa sekä keskustelemalla yhteistyökumppaneiden kanssa säännöllisesti sopimusten voimassaoloaikana. Tästä vastaavat sopimusten yhteyshenkilöt.

Tiedonhallinnasta raportointi on valtuuston linjausten mukaisesti kytketty talousarvioon, osavuositarkastuksiin ja tilinpäätökseen. Yhteistyötä tehdään yli toimialarajojen. Tavoitteena on, että kaikki suunnitelmat ja raportit nivoutuvat toisiinsa ja strategian tavoitteisiin. Riskianalyysi ja vaikutustenarviointi tehdään talousarvion lisäksi osana jokaista sopimusta ja hankintaa. Omavalvontasuunnitelma on osa sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa. Esimerkiksi esimies käy uuden työntekijän kanssa läpi kyseisen työntekijän työssä tarvittujen tietojen käyttämisen ja kunnan yleiset tietosuojaperiaatteet.

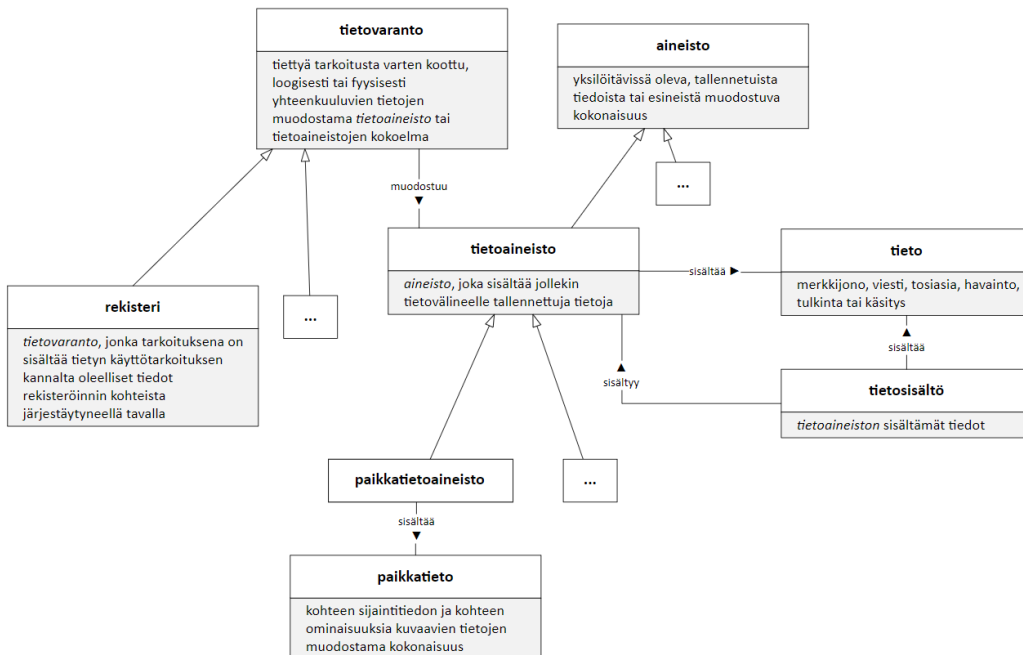
Tiedonhallinta ja tietoaineistot käsitteinä on selvitetty seuraavalla sivulla olevilla kuvilla 23–24. Kyseessä on läheisesti asiakirjahallintoon ja tiedon elinkaareen liittyvä asiakokonaisuus, johon myös arkistotoimen tiedon ja asiakirjojen pysyvissäilytyksen tehtävä kuuluu.

Tiedonhallinta

Kuva 23. Tiedonhallinta kaaviokuvana. Lähde: Finto.

Tietoaaineistot

Kuva 24: Tietoon liittyviä käsitteitä. Lähde: Finto.

Tiedon ja asiakirjojen hallinta kuvataan tiedonohjaussuunnitelmassa (TOS). Tietovarannot puolestaan sijaitsevat toimialan luonteen mukaisesti työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaisimmassa muodossa ja paikassa. Tiedonhallintaa kehitetään vahvasti vuosina 2022–2023 kokonaisuutena. Hallintotoimi vastaa tiedonhallinnasta ja sen kehittämisestä. Hallinnon henkilöstön vaihtuvuudesta johtuen tiedonhallintatyö on ollut hidasta. Kehitystyössä haasteena onkin resurssien rajallisuus. Kuntaan tulevat tietopyynnöt ohjataan oikealle toimialalle ja niihin vastataan niin pian kuin mahdollista tarvittavien selvitystöiden jälkeen. Tärkein ja toivotuin palvelumuoto on henkilökohtainen palvelu.

Tärkeimmät tiedonhallintaa ohjaavat säädökset ovat tiedonhallintalaki (906/2019), EU:n tietosuojasetus (EU 2016/679), kirjanpitolaki (1336/1997) ja julkisuuslaki (621/1999). Kunnan sisäisesti tiedonhallintaa ohjataan

etenkin kunnan strategialla, hallintosäännöllä, tiedonhallinnan toimintaohjeella, sisäisen valvonnan ohjeistuksella, hankintastrategialla sekä sopimusten ja hankintojen toimintaohjeella.

Tulevaisuuden haasteista suurimmat johtuvat sote- ja pelastuspalveluiden siirtymisestä hyvinvointialueille sekä tästä aiheutuvasta uusien rajapintojen muodostumisesta. Myös osa ympäristöpalveluista siirtyy hyvinvointialueen vastuulle muutaman vuoden kuluttua. TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnille vuoden 2024 alussa, jolloin yhteistoiminta-alueen suuruus määräytyy työikäisten mukaan (yhteistoiminta-alueella tulee olla vähintään 20 000 työikäistä asukasta).

Talousarvion toteutuminen

KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2020	talousarvio	muutos	talousarvio	2021	%	2021
Yleishallinto							
Tuotot	117 556	137 267	0	137 267	191 849	141,8	56 582
Kulut	-947 816	-1 110 028	0	-1 110 028	-1 104 054	117,17	-161 826
Toimintakate	-830 260	-972 761	0	-972 761	-912 205	113,04	-105 244
Elinkeinotoimi							
Tuotot	1 414	2 000	0	2 000	600	30,0	1 400
Kulut	-149 100	-102 000	0	-102 000	-138 696	136,0	-36 696
Toimintakate	-147 687	-102 000	0	-102 000	-138 096	138,1	-38 096
Selännepalvelut							
Tuotot	0	0	0	0	222 188		197 722
Kulut	-12 118 105	-12 980 977	0	-12 980 977	11 891 484	91,6	1 089 493
Toimintakate	-12 118 105	-12 980 977	0	-12 980 977	11 669 296	90,1	1 287 215
Maaseututoimi							
Tuotot	4 033 073	3 853 974	0	3 853 974	4 156 594	107,9	302 620
Kulut	-4 051 717	-3 891 945	0	-3 891 945	-4 181 550	107,0	-272 605
Toimintakate	-18 644	-54 971	0	-54 971	-24 956	45,4	30 015
Palo- ja pelastustoimi							
Tuotot	0	0	0	0	578		578
Kulut	-236 823	-237 237	0	-237 237	-274 614	115,8	-37 377
Toimintakate	-236 823	-237 237	0	-237 237	-274 036	115,5	-36 799
Tuotot	4 152 043	3 991 241	0	3 991 241	4 571 809	114,6	580 568
Kulut	-17 713 485	-18 237 187	0	-18 237 187	-17 863 071	97,9	374 116
Toimintakate	-13 561 442	-14 245 946	0	-14 245 946	-13 291 262	93,3	633 751

KUNNANHALLITUS	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis+ulk	2020	talousarvio	muutos	talousarvio	2021	%	2021
TOIMINTATUOTOT	4 152 043	3 991 241	0	3 991 241	4 571 809	114,6	556 102
Myyntituotot	3 408 697	3 296 474	0	3 296 474	3 520 160	106,8	223 686
Maksutuotot	635 096	562 000	0	562 000	698 185	124,2	136 185
Tuet ja avustukset	91 943	125 767	0	125 767	345 841	275,0	220 074
Muut toimintatuotot	16 306	7000	0	7000	7 623	108,9	623
TOIMINTAKULUT	-17 713 485	-18 237 187	0	-18 169 037	-17 863 071	98,0	374 116
Henkilöstökulut	-4 104 504	-4 014 200	0	-4 014 200	-4 229 026	105,4	-214 826
Palvelujen ostot	-13 333 815	-13 949 539	0	-13 949 539	-13 269 837	95,1	679 702
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 868	-43 523	0	-43 523	-49 895	114,6	-6 372
Avustukset	-110 298	-126 250	0	-126 250	-146 154	115,8	-19 904
Muut toimintakulut	-122 000	-103 675	0	-103 675	-168 159	162,2	-64 484
TOIMINTAKATE	-13 561 442	-14 245 946	0	-14 245 946	-13 291 262	93,3	954 684
Poistot	-14 651	-1250		-1250	-30 804	2 464,3	-29 554

2.3.5. Sivistystoimi

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §).

Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle. Toteutusvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta annetaan talousarvion toteutusvertailuna.

Tavoitteiden toteutuminen

Lautakuntakohtainen toiminnallisten tavoitteiden ja riskien hallinnan toteutuminen ja on esitetty kunkin tehtäväalueen kohdalla. Talousarviovuoden taloudelliset tavoitteet ja talousarvion toteutuminen on esitetty yhteenvedona sekä tehtäväalueittain että tuloslaskelman muodossa esityksen lopussa. Samoin vuonna 2018 asetetut talouden tasapainottamistoimenpiteet ja niiden toteutuminen vuonna 2021.

SIVISTYSLAUTAKUNTA (aiemmin KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA)

Vastuualue: Sivistystoimi

Toimielin: Kasvatus- ja koulutuslautakunta 31.7.2022 asti, Sivistyslautakunta 1.8.2022 lähtien

Tilivelvolliset: rehtorit, päiväkodin johtaja

Tulosalue sisältää seuraavat tulosyksiköt:

- Hallinto
- Opetustoimi: perusopetus ja lukio
- Muu koulutus: kansalaisopisto ja musiikkiopisto
- Varhaiskasvatus

Opetustoimi

PERUSOPETUS JA LUKIO

Reisjärven kunnassa toimi vuonna 2021 kaksisarjainen perusopetus Niemenkartanon ja Kisatien kouluilla. Niemenkartanossa oli 17 opettajaa ja Kisatien yläkoulussa (perusopetuksen luokat 7–9) oli 14 opettajaa, joista suurin osa yhteisiä opettajia Reisjärven lukion kanssa.

Molemmilla koululla annettiin oppimisen tueksi myös erityisopettajan ja koulunkäynninohjaajan tukea. Oppimisen tuki perusopetuksessa oli yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Joka koulussa tukea järjestettiin sekä yleisopetuksenryhmässä että osa-aikaisena erityisopetuksena kolmiportaisen tuen mukaisesti jokaisen oppilaan yksilöllisen tarpeista lähtien.

Yrittäjyyskasvatuksessa jatkettiin yrittäjyysreitit viitoittamalla tiellä, vaikka koronatoimet siihen vaikuttivatkin.

Oppilaita koululaitoksessa oli 20.9.2021 yhteensä 403. Perusopetuksessa oli 319 oppilasta, esiopetuksessa 30 ja lukiossa 54 opiskelijaa. Koko kunnan väkiluku oli 2681 asukasta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuminen
	Toiminnalliset		
Esiopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95	Toteutui
Perusopetus ja lukio Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	> 95	Toteutui
	Valtakunnallisissa kokeissa menestyminen	vähintään keskitasoa	Toteutui
	Oppilaiden sijoittuminen jatko-opintoihin tai työelämään %	100	Toteutui
	Ulkopuolisten tahojen (opetushallitus) suorittama arviointi (perusopetuslaki (628/1998) 21 §, lukiolaki (714/2018) 16 §)	vähintään keskitasoa	Toteutui
	Lukion keskeyttäneiden osuus %	< 5	1,8 %
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista (päätoimiset) %	> 95 hyvä	Toteutui
Kodin ja koulun yhteistyö	Palaute / kysely		Toteutui
Työyhteisön sisäinen tila	Palaute / kysely		Toteutui
Perusopetuksen kouluverkko	Terveet koulutilat		Toteutui!
	Taloudelliset		
Opetus järjestetään taloudellisesti	Opetustoimen kustannukset e/asukas euroa/esiopetuksen oppilas	1600 9500	1873 7146
	euroa/perusopetuksen oppilas	9800	9562
	euroa/lukion oppilas	9900	9750
Varhaiskasvatus	euroa/asukas (as. luku 2681 on 2021 ennuste)	410	365

Toiminnan laajuustiedot	Mittari	Tunnusluku	Toteutuminen
Esiopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2020 / 20.9.2021	32 / 28	32/30
Perusopetuksen oppilaat	Määrä 20.9.2020 / 20.9.2021	331 / 330	331/330
Lukion oppilaat	Määrä 20.9.2020 / 20.9.2021	57 / 57	58/55
Koulut	Koulurakennusten määrä	2	2
Lukion aloituspaikat	Suhteessa ikäluokkaan %	100	100

Opetussuunnitelmaa pystyttiin toteuttamaan hyvin, vaikka etäopetuksen uhka oli päällä koko ajan. Koululaitoksessa digiloikkaa jatkettiin. Oppilaiden jatko-opintopaikat varmistettiin. Lukion oppilasmäärä vakiintui lähelle pienten lukioiden ylärajaa. Uudet tilat ja toiminta olivat houkuttelemassa päteviä henkilöitä hakeutumaan avoimiin virkoihin. Henkilökunnan koulutuksia jatkettiin edelleen yhteisesti tuotetuilla koulutuksilla. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota poikkeusoloissa.

Muutokset eri tekijöissä:

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Esiopetus/oppilaat	39	43	32	28	32
Perusopetus/oppilaat	341	349	331	331	331
Lukio/oppilaat	45	58	57	57	55
Koulujen lukumäärä	5	3	3	3	3
Koulurakennuksia	5	2+väistöt	2	2	2
Lukion aloituspaikat suhteessa ikäluokkaan %	100	100	100	100	100
Kunnan asukasmäärä (2019e)	2 791	2 718	2 707	2718	2681

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Talous	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
euroa/asukas (varhaiskasvatus)	440	410	365	410	432
euroa/asukas (koulutoimi)	1507	1631	1508	1600	1562
euroa/esiopetuksen oppilas	8226	5550	7146	9500	7272
euroa/perusopetuksen oppilas	8944	10946	9562	9800	10170
euroa/lukion oppilas	11614	10993	9750	9900	10069

Oppilastiedot tilanteen 20.9. mukaan.

Kustannusten arvioiminen vuodelle 2021 oli erityisen hankalaa johtuen useista toiminnan muutoksista ja erityisistä poikkeusoloista. Muutoksessa vaikeimpina ennustettavina kustannuksina olivat kiinteistö-kustannukset, kuljetuskustannukset sekä päivähoiton henkilöstökustannukset. Myöskin kirjaamispaikat mm vuokrien osalta vaikuttivat toiminnan sisäiseen rakenteeseen mm. esiopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta. Toisaalta aamu- ja iltapäivätoiminta vähensi kustannuksia päivähoitossa. Asukaslukuperusteiset kustannukset tasoittuivat poikkeuksellisen avustusmäärän myötä.

Riskit

Talousarviossa arvioitujen riskien ja niiden hallinnan toteutuminen

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
<ul style="list-style-type: none"> - Kiinteistön huoltojen ajanmukaisuus - Lisääntyvästä sääntelystä johtuva uusien lisenssien käyttöönotto - Muodollisesti pätevien työntekijöiden rekrytointi - Varhaiskasvatuksen subjektiivisen oikeuden laajentuminen - Lukion valtionosuuden kehittyminen suhteessa aloituspaikkoihin - Erityisopetuksen lisääntyvä tarve ja henkilöstön vähentäminen -Palkankorotusten suhteellinen osuus 	<ul style="list-style-type: none"> - ollaan aktiivisesti yhteydessä kiinteistötoimeen - tehdään kuntokartoitukset ja huoltotyöt ajallaan - kilpailutetaan lisenssejä ja pidetään lista pakollisista lisensseistä - tuodaan sivistystoimen erinomaista tilaa esille eri kanavissa - varaudutaan henkilöstön rekrytointiin hyvissä ajoin - varaudutaan oppilasvalintoihin - kehitetään erityisopetuksen tarpeen seurantaa - henkilöstömäärän optimointi 	<p>Varhaiskasvatus tarvitsi enemmän tiloja kuin mihin oli varauduttu.</p> <p>Henkilöstön rekrytoinneissa onnistuttiin lukuun ottamatta perhepäivähoitajien toimia. Saaduilla avustuksilla saatiin tukea erityisopetukseen.</p> <p>Lapsien määrä kasvoi eri yksiköissä ennustetta suuremmiksi, joten markkinointi onnistui.</p>

Muuttuvia tekijöitä oli tavallista enemmän: yhteisenä tekijänä oli korona. Kuljetukset ja hoidon määrä vaihtelivat tilanteen mukaan. Petäjämäen yksikköön tarvittiin työntekijät.

SÄÄSTÖSTRATEGIAN EDELLYTTÄMÄT TOIMET

Kunnan säästöstrategiaa jatkettiin entisellä ajatuksella, että säästöjen lisäksi pyritään säilyttämään laatu ja muistamalla kehittäminen. Kaikki vuodelle 2021 asetetut säästötavoitteet toteutuivat. Avustuksia oli haettavana poikkeuksellisen paljon ja saimme niistä apuja toiminnan laadun ylläpitämiseen.

Organisaatiouudistukset koulutoimessa ja varhaiskasvatuksessa toivat henkilöstösäästöjä. Panostus lisärahan hakemiseen eri kanavista onnistui.

RISKIT

Syntyvyys on laskenut koko maassa. Reisjärvellä tämä näkyy parissa alle kouluikäisten ikäluokassa, mutta näissäkin ollaan valtakunnallista keskiarvoa korkeammalla. Positiivinen lapsiperheiden muutto paikkakunnalle on tuonut lisää lapsia yksiköihin.

Vuoden aikana keskustelutti myös varhaiskasvatuksen mahdollinen laajeneminen 5-vuotisten esiopetuksiksi.

Ikäryhmien pienentyessä on lukiota kehitettävä entisestään vetovoimaisemmaksi, jotta saisimme muualtakin muutaman oppilaan. Tätä työtä on tehty kehittämällä yliopistoyhteistyötä sekä lisäämällä yrittäjyyttä ja koodausta. Näiden pohjalta aloitettiin uusilukio-hanke.

Erityisopetuksen uudelleen organisoimiseen pystyttiin vastaamaan saaduilla avustuksilla.

Uusien työntekijöiden rekrytointiin on panostettava. Koko maassa työllisyysaste on noussut ja kaupungistuminen jatkuu, jolloin rekrytoinnissa on tuotava esiin kuntamme hyviä puolia. Pelkkä viran tai toimen avaaminen ei riitä. Kunnan strategian valmistuminen on ollut oiva apu tähän tehtävään. Tässä oli selvästi näkyvissä uusien tilojen vaikutus. Hakijoita oli hyvin.

Muu koulutus

KANSALAIPOISTO JA MUSIIKKIOPISTO

Reisjärven kunta on jäsenkuntana Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymässä ja Ylivieskan seudun musiikkiopistossa. Reisjärvi kuuluu Jokilatvan kansalaisopistoon.

Näiden toteutumista rehtorit tekivät selvitykset. Talousarviossa pysyttiin ja musiikkiopiston menot olivat vain 61 %.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksena on tuottaa ja tarjota Reisjärvellä varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaisesti ja kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatusta alle kouluikäisille lapsille.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Lapsen ja perheen osallisuuden mahdollistaminen ja lisääminen	Yksiköissä kirjataan toimikausittaiset suunnitelmat Toteutunutta toimintaa dokumentoidaan	Yksikkökohtaiset toimintasuunnitelmat Lasten kasvunkansiot Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien määrä Asiakastytyväisyyskysely parillisina vuosina	Toteutui

		keväällä	
Varhaiskasvatus on kaikissa toimintamuodoissa suunnitelmallista ja pedagogista	Varhaiskasvatussuunnitelman sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen vuoden aikana uusien perusteiden mukaiseksi (Opetushallituksen ohjeet)	Käytössä	Toteutui
	Varhaiskasvatussuunnitelmat tehdään kaikille lapsille ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Esimiesten seuranta	Toteutui
Varhaiskasvatusympäristö on lapselle kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsille ja aikuisille	Toimintaympäristö arvioidaan ja olemassa olevat riskit kartoitetaan	Riskikartoitukset yksiköittäin ja vuosittain	Toteutettiin säännöllisesti.
	Päiväkotihankkeen eteneminen ja toteuttaminen sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoituksen muuttaminen uuden varhaiskasvatustilain mukaiseksi		Toteutui suunnitellusti elokuussa.
	Säännölliset kehityskeskustelut henkilöstön kanssa		Keskustelut käytiin.

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Varhaiskasvatus nettomenot, 1000 e, sis+ulk.	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Hallinto	-138	-122	-118	-27	-28
Perhepäivähoito	-138	-134	-121	-122	-103
Ryhmäperhepäivähoito	-354	-431	-471	-0	-51
Päiväkoti	-258	-272	-241	-844	-848
Erityisvarhaiskasvatus	-12				
Lasten kotihoidontuki	-151	-148	-159	-150	-139
Yhteensä	-1053	-1104	-1111	-1143	-1169

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Erityisvarhaiskasvatusta on ollut, mutta se on kirjautunut koulun toimintaan. Kodinhoidontuki on edelleen pienentynyt.

Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön monikäyttöisempi ja edullisempi Daisy seurantajärjestelmä.

Varhaiskasvatuksen päivittäisen toiminnan pedagogiikka ja suunnitelmallisuus lisääntyivät yksiköissä uuden varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden edelleen syventyessä toiminnassa. Lasten osallisuutta rohkaistiin toteuttamalla lapsilta tulevia toimintaehdotuksia toiminnoissa. Perheille tarjottiin erilaisia osallisuuden muotoja

suunnittelemaan yhteisiä tapahtumia ja kutsumalla perheitä oppimisympäristön arviointiin.

Uusia yhteistyömuotoja luotiin ympäröivän yhteisön kanssa, koulun, esiopetuksen, lastenneuvolan, kirjaston sekä vanhempien työpaikkoihin tutustumisilla. Perheiden kanssa yhteisten tapahtumien osallisuus koettiin sujuvana ja luontevana.

Varhaiskasvatuksessa keskitytään lasten ja perheiden osallisuuden lisäämiseen.

Vakinaisia 31.12.2021 oli 3 perhepäivähoitajaa. Perhepäivähoidossa lapsille osoitetaan varahoitopaikat perhepäivähoitajan työaikatasausvapaiden ajaksi; resurssipaikkana on päiväkotit. Perhepäivähoitajan ryhmään voidaan sijoittaa enimmillään neljä alle kouluikäistä lasta ja lisäksi yksi esiopetukseen osallistuva osapäivälapsi.

Ryhmäperhepäivähoitoryhmiä on syyskuun alusta alkaen ollut 2, joilla pystyttiin vastaamaan kasvaneeseen päivähoidontarpeeseen.

Vuorohoito on uuden päiväkodin myötä keskitetysti siellä. Tämä vie kohtuullisen paljon resurssia (työvoima ja raha).

Vuosina 2020 ja 2021 varhaiskasvatuspalvelujen hoitopäivät eivät olleet vertailukelpoisia johtuen koronapoissaoloista.

Reisjärvellä on pystytty tuottamaan ja tarjoamaan hoitoa alle kouluikäisille, subjektiivisen valintoikeuden piirissä oleville lapsille lain määräämin perusteiden ja aikarajoin. Tämän on mahdollistanut Petäjämäen ryhmäperhepäiväkodin perustamisella ja työntekijöiden palkkaaminen tarvittaessa määräaikaisina. Subjektiivisen oikeuden käyttäjien määrä on huomattavasti lisääntynyt.

Lapselle voi varata koko- tai osapäivähoitopaikan 1–10 pv, 11–15 pv tai yli 15 pv kuukaudessa tai 20 h viikossa. Hoitopäiväsuunnittelulla on pyritty hoitopaikkojen tehokkaaseen käyttöön. Perheille pystytään tarjoamaan myös tilapäistä hoitoa, 1–5 päivää kuukaudessa.

Lapset puheeksi – työmenetelmän käyttöön on koulutettu osa henkilöstöstä. Toiminta pyrkii tukemaan lapsen arkea yhdessä perheiden kanssa.

Erytislasterhanopettajan konsultaatiopalvelut on saatu koulupuolelta. Kasvun ja kehityksen tukena on ollut erityisopettaja.

Varhaiskasvatuksessa toimitaan lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia edistäen. Perheiden kanssa on tehty kattavasti jokaisessa yksikössä lapsikohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat. Vanhemmat kohdataan päivittäin, joten he ovat olleet luontaisesti osana hoitopäivää. Toimintaa arvioidaan päivittäin saatavista palautteista, joiden perusteella toimintaa pystytään kehittämään. Asiakastytyväisyyskyselyt toteutetaan joka toinen vuosi.

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ENT. KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA) YHTEENSÄ

Talousarvion toteutuminen

SIVISTYSLAUTAKUNTA (ent. kasvatus- ja koulutus- lautakunta) euroa, sis.+ulk.	Tilinpäätös 2020	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio- muutos 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tot %	Poikkeama 2021
Hallinto							
Tuotot							
Kulut	-72 443	-44 420		-44 420	-39 192	88,2	5 228
Toimintakate	-72 443	-44 420		-44 420	-39 192	88,2	5 228
Perusopetus							
Tuotot	169 447	197 200		197 200	199 634	101,2	2 434

Kulut	-3 582 203	-3 781 810		-3 791 810	-3 749 014	98,9	42 796
Toimintakate	-3 412 756	-3 584 610		-3 594 610	-3 549 380	98,7	45 230
<i>josta</i>							
Esiovetus							
Tuotot	83						
Kulut	-228 676	-269 900		-269 900	-218 171	80,8	51 729
Toimintakate	-228 593	-269 900		-269 900	-218 171	80,8	51 729
Alakoulut							
Tuotot	5 615	1 800		1 800	330	18,3	1 470
Kulut	-1 342 497	-1 390 110		-1 390 110	-1 432 207	103,0	-42 097
Toimintakate	-1 336 883	-1 388 310		-1 388 310	-1 431 877	103,1	-43 567
Aamu- ja iltapäivätoiminta							
Tuotot	11 815	12 000		12 000	16 121	134,3	4 121
Kulut	-88 375	-56 970		-56 970	-84 644	148,6	-27 674
Toimintakate	-76 560	-44 970		-44 970	-68 523	152,4	-25 533
Yläkoulut							
Tuotot	413	1 400		1 400	330	23,6	-1 070
Kulut	-985 206	-1 046 020		-1 046 020	-1 074 266	102,7	-28 246
Toimintakate	-984 793	-1 044 620		-1 044 620	-1 073 936	102,8	-29 316
Erityisopetus							
Tuotot	3 161						
Kulut	-325 937	-416 430		-416 430	-300 489	72,2	115 941
Toimintakate	-322 776	-416 430		-416 430	-300 489	72,2	115 941
Yhteiset							
Tuotot	148 360	182 000		182 000	182 852	100,5	852
Kulut	-611 512	-602 380	-10 000	-612 380	-639 236	104,4	-26 856
Toimintakate	-463 152	-420 380	-10 000	-430 380	-456 384	106,0	-26 004
Toisen asteen opetus							
Tuotot	21 300	17 700		17 700	21 925	123,9	4 225
Kulut	-582 347	-565 660		-565 660	-575 718	101,8	-10 058
Toimintakate	-561 047	-547 960		-547 960	-553 793	101,1	-5 833
Kansalaisopisto							
Tuotot							
Kulut	-30 437	-30 400		-34 400	-30 111	99,0	289
Toimintakate	-30 437	-30 400		-34 400	-30 111	99,0	289
Musiikkitoiminta							
Tuotot							
Kulut	-29 752	-45 000		-45 000	-27 442	61,0	17 558
Toimintakate	-29 752	-45 000		-45 000	-27 442	61,0	17 558
Varhaiskasvatus							
Tuotot	125 327	126 800		126 800	174 065	137,3	47 265
Kulut	-1 103 016	-1 240 130		-1 240 130	-1 335 383	107,7	95 253
Toimintakate	-977 689	-1 113 330		-1 113 330	-1 161 318	104,3	47 988
Tuotot	316 074	341 700		341 700	395 623	115,8	53 923
Kulut	-5 400 199	-5 707 420		-5 717 420	-5 756 859	100,7	-39 439
TOIMINTAKATE	-5 084 125	-5 365 720		-5 375 720	-5 361 236	99,7	14 484

Investointien toteutuminen

SIVISTYSLAUTAKUNTA, (ent. kasvatus- ja koulutuslautakunta)	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvio muutos 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Tot Poikkeama %	2020
701 Irtain omaisuus		0				
Pyöräkatokset	15 000		15 000	19 946	133	4 946
Yhteensä	15 000	0	15 000			-

Investoinnin määräraha ylittyi, koska katosten alle tuleva asfaltointi kirjattiin tähän. Määrärahaa asfaltoinnin osalta ei ollut budjetoitu.

Vapaa-aikatoimi

Toimielin: Sivistyslautakunta
 Vastuualue: Vapaa-aikatoimi
 Tuloyksiköt: Kirjasto, kulttuuri, liikunta, nuoriso ja etsivä nuorisotyö

Tilivelvolliset viranhaltijat: Kirjastotoimenjohtaja (kirjasto) ja vapaa-aikasihteeri (kulttuuri, liikunta, nuoriso, etsivä nuorisotyö)

Vapaa-aikalautakunnan alaisuuteen kuuluvat kirjasto, kulttuuri-, liikunta ja nuorisotoimi. Vapaa-aikatoimeen kuuluvat toimialueet ovat kertomusvuoden aikana toimineet keskenään tiiviissä yhteistyössä. Tiivistä yhteistyötä pyrittiin tekemään myös lukuisten paikkakunnalla toimivien yhdistysten ja yhteisöjen kanssa. Toiminta-avustuksia jaettiin talousarvion niukan raamin johdosta vain liikuntayhdistyksille.

Toiminnalliset tavoitteet

Suunnitelmakauden tavoitteena oli panostaa vapaa-ajan palveluiden laatuun, monipuolisuuteen ja tiedottamiseen. Keskeisiä painopistealueita olivat kunto- ja terveysliikunnan sekä nuorisotyön tason ylläpitäminen. Nuorisotyössä oli tarkoitus hakea uusia toimintatapoja hyödyntäen laadukkaita nuorisotiloja sekä kirjastotoimen osalta hakea ratkaisuja ja hankintakanavia, joilla turvataan palveluiden riittävä saatavuus ja lainattavan aineiston laadukkuus.

Vapaa-aikatoimi on antanut kuntalaisille tiedollisia valmiuksia sekä taidollisia mahdollisuuksia vapaa-ajan toimintojen omaehtoiseksi harrastamiseksi. Panos-tuotos ajattelua on toteutettu soveltuvilta osin myös vapaa-aikatoimessa. Tietoyhteiskunnan asettamiin haasteisiin on pyritty vastaamaan.

Kirjastotoimi

Kirjaston tavoitteena suunnitelmakaudella oli etsiä taloudellisia hankintakanavia kirjastoaineiston hankintaan, aloittaa omatoimikirjaston käyttö sekä liittyä kirjastoryhmään.

Tavoitteena oli myös tehdä edelleen aktiivista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, alakoulujen sekä yhdistysten kanssa. Kirjaston tiloissa oli tavoitteena järjestää mahdollisuuksien mukaan kirjallisuus- ja musiikkitapahtumia.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Toimenpiteet	Toteutuminen
Kokoelman uudistuvana pitäminen taloudellisten hankintakanavien avulla. Aktiivinen lukemisedistämistyö erityisesti lasten ja nuorten parissa. Tapahtumatuotanto hankerahan avulla.	Käytetään taloudellisia hankintakanavia. Jatketaan ja kehitetään yhteistyötä kirjaston ja koulujen sekä varhaiskasvatuksen välillä. Käytetään saatua hankerahoitusta tapahtumatuotantoon kirjallisuus- ja musiikkitapahtumissa.	Kirjahankinnat tehtiin kevästä lähtien aineistoa kilpailuttavan hankintaportaalien kautta. Lukemisedistämistyötä tehtiin alakoulun kanssa. Koronapandemiasta johtuen tapahtumatuotantoa ei juuri ollut.

Omatoimikirjaston käyttöönotto. Tavoitteena kirjaston käytön lisääntyminen ja kustannusten karsiminen.	Omatoimikirjastotoimintojen aloittaminen.	Omatoimikirjaston toiminnot otettiin käyttöön huhtikuussa 2021.
Kimppakirjaston toteuttaminen. Tavoitteena on lisätä kirjaston monipuolisuutta ja kasvattaa tehokkuutta.	Yhteistyö seudullisesti ja paikallisesti.	Kirjastokimppaan liittyminen toteutui toukokuussa 2021. Muodostui 14 kunnan yhteinen kirjastoryhmä Joki-kirjastot.

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	144,50	149,23	144,30	163,01
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	14,01	14,37	15,11	14,34
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	13,91	13,07	20,55	17,88
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	53,29	53,18	44,30	59,60
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas,	65,13	66,37	64,34	71,19
Etsivä nuorisotyö				
Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut	-0,59	2,24	2,94	3,38
+ kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	1,72	2,56	1,72	2,56

Kirjaston työssä painopistealueina ovat lasten lukemaan oppimisen tukeminen, lukemisen edistäminen sekä aikuisten osalta Reisjärveltä käsin tapahtuvan opiskelun tukeminen. Kirjaston tavoitteena on ollut pyrkiä omalta osaltaan vaikuttamaan kuntalaisten hyvinvointiin monipuolisella kirjakokoelmalla sekä hyvinvointia tukevilla tapahtumilla, mutta pandemian vuoksi vuosi tapahtumatuotantoa ei juurikaan ollut. Raudaskylän opiston opettajan kanssa pidettiin digiopastuspäivä yhden kerran kevään aikana. Kirjallisuus- ja kulttuuritapahtumia kirjasto järjesti kertomusvuonna vain 2 tilaisuutta, ja näistä toinen oli yläkoululla. Osallistujia kirjallisuustapahtumissa oli yhteensä 177 henkilöä. Esikoululaisten vanhempainilta pidettiin syksyllä kirjastossa. Tilaisuudessa kirjaston ja opettajien yhteisenä tavoitteena oli lukemisen edistäminen ja lukemaan innostaminen. Niemenkartanon koululla pidettiin säännöllisin väliajoin vaihtuvaa lasten- ja nuortenkirjojen siirtokokoelmaa taas syksystä 2021 lähtien. Päiväkotiryhmille koottiin pyydettyjen teemojen mukaisia kirjapaketteja. Kirjastonkäytön opetustilaisuudet järjestettiin kirjaston tiloissa alkuvuodesta yläkoulun molemmille 7-luokille. Kirjastotalon tiloissa toimi myös yhdistysten jumppa, muistikerho, sukututkijoiden kerho, kansalaisopiston kitaransoitonopetus, 4H-kerho ja joulukuussa tonttujen joulupuoti. Aila Peltoniemen keramiikka- ja käsityönäyttely oli näyttelytilassa heinäkuun ajan.

Omatoimikirjaston toiminnot valmistuivat vuoden 2020 lopussa, mutta pandemian rajoitukset vielä siirsivät käyttöönottoa huhtikuulle 2021. Omatoimikirjasto vakiintui käyttöön loppuvuoden aikana ja kuntalaiset ovat antaneet positiivista palautetta laajentuneista aukioloajoista. Myös kirjastoryhmää valmisteltiin ja toukokuussa 2021 Oulun eteläisen alueen kaikki 14 kuntaa muodostivat yhteisen kirjastoryhmän nimeltä Joki-kirjastot. Joki-kirjastoihin liittymisen myötä kaikkiin 14 kuntaan tuli yhteiset kirjastojen käytösäännöt ja yhteiset muistutusmaksut. Omatoimikirjaston perustaminen ja kirjastoryhmään liittyminen olivat merkittäviä muutoksia Reisjärven kirjaston toiminnassa. Omatoimikirjaston perustamisen yhteydessä kirjastosta vähennettiin

henkilökuntaa 0,5 htv talouden tasapainottamisen toimenpiteenä.

Pandemiavuodet ovat olleet kirjastoissakin vaikeat toiminnan rajoitusten ja palveluaikojen suhteen. Toisaalta Reisjärven kirjastossa pandemiavuodet ovat antaneet mahdollisuuden keskittyä omatoimiprojektiin ja kirjastoryhmäprojektiin, kun muu kirjastotoiminta on ollut vähäisempää. Lainamäärät ja kävijämäärät ovat supistuneet pandemiavuosina valtakunnallisesti. Reisjärven kirjaston henkilökunnan palveluajat vakiintuivat kuitenkin edellisen vuoden epäsäännöllisyyksien jälkeen säännölliseksi ma-pe klo 10–18. Omatoimikirjaston aukioloaika mahdollistaa kirjastossa asiointin viikolla aamuisin klo 7–10 ja illalla klo 18–21 sekä viikonloppuisin klo 7–21. Kertomusvuonna Reisjärven kirjastosta lainattiin aineistoa 35 004 kertaa. Lainoissa on nousua edellisestä vuodesta 10,12 %. Nousua oli sekä aikuisten että lasten lainoissa. Lainaukset olivat kertomusvuonna 12,92 lainaa asukasta kohden. Käyntejä kirjastoon tehtiin 14 052 käyntiä, näissä oli laskua edellisestä vuodesta 23,89 %. Opetusministeriön laatiman taloudellisuusmittarin mukaan Reisjärvellä oli yhden kirjastosuoritteen hinta 2,51 euroa.

Reisjärven kirjasto on mukana Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan kirjastojen e-aineistoyhteistyössä. Yhteistyön myötä Reisjärven kirjaston asiakkailta on mahdollisuus käyttää samoja e-aineistoja, kuin koko Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun kirjastoissa on tarjolla. Kertomusvuonna kirjaston tarjoamien e-aineistojen lainaus oli pääsääntöisesti nousussa edellisiin vuosiin verrattuna. Reisjärven kirjaston asiakkaat lainasivat e-kirjoja 502 kertaa, e-musiikkia 120 kertaa, e-lehtiä 4185 kertaa ja e-kuvatallenteita (elokuvia) 78 kertaa.

Loppuvuodesta kirjastoon hankittiin huonokuntoisten tietokoneiden tilalle uudet koneet sekä asiakaskäyttöön että henkilökunnan työkoneiksi.

Kirjastossa myytiin liikuntatoimen puolesta kuntosalikortteja ja salivuoroja, sekä vuokrattiin tennismailoja, frisbeegolf-kiekkoja ja luistelutukitelineitä.

Kulttuuritoimi

Alkuvuoden aktiviteetit jätettiin koronarajoitusten johdosta toteuttamatta.

Kansallisena veteraanipäivänä suoritettiin seppeleen lasku sankarihaudoilla ilman ohjelmallista tilaisuutta.

Reisjärvi-päivillä järjestettiin kunnantalon pihalle toteutetussa esiintymismiljöössä Jari Puhakan Laula kanssain yhteislaulukonsertti, Jousten riemua konsertti, Laulu- ja soitinryhmä Mukavien yhteislaulukonsertti sekä Niilon Biitin konsertti. ReTé esitti Reisjärvi-päivillä kuusi kertaa Tapani Hyvösen käsikirjoittaman ja Milla-Puurula Tillin dramatisoiman ja ohjaaman näytelmän Tanssin sun kanssasi aamuun.

Heinäkuussa kirjaston näyttelytilassa toteutettiin Aila Peltoniemen taidenäyttely.

Itsenäisyyspäivänä suoritettiin kunniakäynti sankarihaudoilla juhlahjumanpalveluksen jälkeen.

Varsinainen itsenäisyyspäivän juhla jätettiin toteuttamatta koronapandemian voimistumisen johdosta. Vuoden 2021 kulttuuripalkinnot myönnettiin Juhani Tillille ja Mikko Huuskoselle. Palkinnot luovutettiin Niemenkartanon eteisaulassa järjestetyssä kutsutilaisuudessa, jossa yhteydessä paljastettiin uuteen paikkaan sijoitetut ProPatria –muistolaatat.

Joulukuussa toteutettiin perinteinen joulupuoti kirjaston alakerrassa paikallisin yrittäjä- ja harrastajavoimin.

Lukuvuoden aikana toteutettiin perinteinen lastentanssi- ja nykytanssiopetus yhteistyössä Tanssiopisto Uusikuun kanssa pois lukien koronasulkuajat.

Liikuntatoimi

Sievin kunnan järjestämistä vastuulla ollut Keski-Pohjanmaan maakuntaviesti jäi koronapandemian johdosta järjestämättä ja Sievissä järjestettävä viesti siirtyi vuoteen 2022.

Liikuntatoimen organisoimaan kauden 2020–2021 kansanhiihtokampanjaan tuli kirjatuksi aikuisten osalta 15 supersuksimestarisuoritusta (1000 km) ja 6 suksimestarisuoritusta (500 km). Alakoululaisten osalta

supersuksimestaritasoon (1000 km) ylsi 2 oppilasta ja suksimestaritasoon (300 km) 3 oppilasta. Alle kouluikäisissä suksimestaritasoon (100 km) ylsi 2 lasta.

Koronapandemian johdosta hiihtolomaviikon aktiviteetteja ei järjestetty. Loppupalvelle aukaistiin uusia retkilatuja, jotka suuntautuivat Hylkirantaan ja Kangaskylään.

Huhtikuun alussa järjestettiin hopeasomman pitäjänmestaruuskilpailut.

Toukokuussa toteutettiin yhteistyössä Maaselän Ladun kanssa Suomen Ladun alainen Kävelykipinä –kampanja, johon saatiin kerrytettyä 3892 suoritusmerkintää eri puolilla pitäjää oleville kuntolaatikoille.

Kesän 2021 aikana vietiin eteenpäin Petäjämäen kuntoportaati ja yöpymiskotahanketta yöpymiskodan toteuttamisen osalta. Yöpymiskodan hirsirakentamiseen ja katon tekemiseen käytettiin yksityistä rakennusurakoitsijaa. Puuliiterin seiniin tarvittavia pöllejä parkattiin talkoilla. Hankkeen toteuttamiseen haettiin jatkoaikaa lokakuulle 2022 saakka.

Elokuussa järjestettiin ikäkausiturheilun ja syyskuussa frisbeegolfin pitäjänmestaruuskilpailut.

Syyslomaviikon ohjelmaan kuuluivat ilmaiset jäävuorot Haapajärven jäähallilla, liikuntatilojen maksuton päiväkäyttö, Kisatien kuntosalin avoimet ovet ja Wipit-seikkailurata Haapajärven uimahallilla.

Marraskuussa (10.–11.11.) järjestettiin tykkilumen ajotalkoot kahtena päivänä. Hiihtämään päästiin hyviin olosuhteisiin 12.11.

Liikuntatoimi on toteuttanut ympäri vuoden kuukauden mittaiset kuntokaudet, joihin oli ennätysellisen vilkas osanotto. Kirjauksia kuntovihkoihin kertyi vuoden mittaan 36 290 kpl eli kuukautta kohden 3 024 suoritusta.

Tepan Jotoksella järjestettyyn kuntokampanjaan tuli kesän aikana 340 suoritusmerkintää 139 eri henkilön toimesta. Palkintoarvontaan vähintään viidellä suorituksella ylsi 14 henkilöä. Jotokselle johtavalle polulle asennettiin talkoovoimin uudet pitkospuut.

Uimakuljetuksia Nivalan Uikkoon ei järjestetty koronapandemian vuoksi kevätkaudella. Syyskaudella kuljetuksia järjestettiin neljä kertaa. Uimakuljetuksiin kertyi yhteensä 131 osallistumiskertaa eli keskimäärin 32,75 henkilöä / yksi matka. Uimahallikuljetuksiin osallistui lähinnä eläkeläisiä sekä asiakkaita toimintakeskus Violasta ja Haapajärven ST-tuotteelta.

Vuoden 2021 urheilupalkinto myönnettiin Peppi Leppälälle.

Nuorisotoimi

Nuorisotilat ovat olleet pingishuoneen ja televisiohuoneen osalta avoinna arkipäivisin kirjaston aukioloaikoina ja kaikilta osin koulujen lukuvuotta vastaavana aikana valvotusti tiistai- ja perjantai-iltaisina. Kertomusvuonna tilat olivat kiinni alkuvuodesta koronarajoitusten ajan.

Alkuvuodesta järjestettiin nuorisovaltuustovaalit ja uusi valtuusto kokoontui muutamia kertoja kertomusvuoden aikana tehden mm. esityksen sellaisen PumTrack –radan rakentamisesta, jossa voisi pyöräilyä lisäksi myös skeitata ja skuutata.

Perinteiset hiihtolomaviikon aktiviteetit jäivät koronapandemian vuoksi järjestämättä.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto kokoontui kertomusvuoden aikana kaksi kertaa.

Perinteisiä kesän Nappula- ja Vesselileirejä ei järjestetty. Petäjähovissa järjestettiin viululeiri. Syyslomaviikolla järjestettiin Retki Vuokattiin SuperParkiin ja Katinkultaan sekä matka Kärpät-Pelicans SM-liigaotteluun Ouluun.

Etsivän nuorisotyön palvelut ostettiin Jelppi-verkolta. Kokoaikaisen etsivän nuorisotyöntekijän työpanos on jakautunut Reisjärven ja Sievin kesken puoleksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuminen
	Toiminnalliset		
Taiteen perusopetus Laadukas opetus	Opetussuunnitelman toteutuminen %	95	95
Kulttuuri Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 260	40 110
Nuoriso Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 40	64 63
Liikunta Kunnan järjestämät tilaisuudet Yhteistyössä järjestetyt tilaisuudet	Kävijämäärä /tilaisuus Kävijämäärä /tilaisuus	40 135	37 80
Kirjasto	Kokoelmat / asukasluku Hankinnat / 1000 asukas Kokonaislainaus / asukas Fyysiset käynnit / asukas Lainaaaja % / asukas	17 300 15 12 32	17,92 378 12,92 5,19 27,75
Etsivä nuorisotyö	Autettavat nuoret / vuosi Tilatoiminta – henkilöä / vrk	20 45	27
	Taloudelliset		
	Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	144,30	163,01
	Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	15,11	14,34
	Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	20,55	17,88
	Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	44,30	59,60
	Etsivän nuorisotyön kustannukset euroa/asukas	2,94	3,36
	Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	64,34	71,19
	Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut + kirjasto-aineistokulut/fyysiset käynnit + kokonaislainaus *asukasluku 2710 (2020v)	1,94	2,56

Taloudelliset tavoitteet

Taloudelliset mittarit osoittavat, että vapaa-aikapalvelut tuotetaan Reisjärvellä kokonaisuutena ottaen edullisesti.

Talouden toteutuminen

Talousarvio ylittyi 45 399 eurolla. Ylitys johtuu seuraavista tekijöistä:

- Omatoimikirjaston perustamiskulut näkyvät vuoden 2021 käyttötalouden toteutuksessa. Perustamiskuluihin saatiin 15 000 euron avustus vuonna 2020, joka ei näy tulona kirjastotoimen vuoden 2021 talousarviossa.
- Liikuntatilojen käyttötuotot jäivät 24 611 euroa budjetoitua pienemmiksi johtuen alkuvuoden koronarajoitustoimenpiteistä.
- Liikuntatoimelle on kirjattu Petäjämäen kuntoporras- ja yöpymiskotahankkeelle kuuluvia menoja noin 9 053 euroa.

Riskit

Vuoden 2021 talousarviossa arvioituja riskejä ja niiden hallintaa ei ole erikseen määritetty.

Taloudelliset tunnuslukutavoitteet

Toiminta ja laajuus	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021
Vapaa-aikatoimen kustannukset euroa/asukas	155,06	144,5	145,23	144,30	163,01
Kulttuuritoimen kustannukset euroa/asukas	13,19	14,01	14,37	15,11	14,34
Nuorisotoimen kustannukset euroa/asukas	13,89	13,91	13,07	20,55	17,88
Liikuntatoimen kustannukset euroa/asukas	58,83	53,29	53,18	44,30	59,60
Kirjaston toimintakulut euroa/asukas	65,62	65,13	66,37	64,34	71,19
Etsivä nuorisotyö Kirjastotoimen taloudellisuus = henkilöstökulut	3,50	-0,59	2,24	2,94	3,36
+ kirjasto aineistokulut /fyysiset käynnit + kokonaislainaus	2,1	1,72	2,56	1,72	1,94

Omatoimikirjaston perustamiseen vuonna 2020 saatu Aluehallintoviraston avustus 15 000 euroa käytettiin vuonna 2021 omatoimijärjestelmän hankintakustannuksiin. Avustussumman ylittävä osa 1321 euroa katettiin kirjaston käyttömenoista.

Liikuntatilojen maksullista käyttöastetta ei onnistuttu kasvattamaan. Ilmoituskulujen säästö jäi marginaaliseksi. Säästöä kuitenkin syntyi budjetointitasoon verrattuna yli tuplasti 11 000 euron tasosta, koska kokoaikaisen etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä oli täytettynä vain puoli vuotta.

Investointien toteutuminen

Omatoimikirjaston perustamiseen investoitiin 10 600 euroa. Investointimääräraha ylittyi kertomusvuonna 1338 eurolla, tämä katettiin kirjaston käyttömenoista. Osa kustannuksista jakautuu vuodelle 2021.

Talousarvion toteutuminen

VAPAA-AIKATOIMI	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa ,sis.+ulk. kulut	2019	2020	talousarvio	muutos	2021	%	2021
			2021	2021			
Kirjasto							
Tuotot	7 094	15 423	400	400	769		369
Kulut	-179 470	-180 818	-175 400	-175 400	-192 204	109	-16 804
Toimintakate	-172 376	-165 396	-175 000	-175 000	-191 435	109	-16 435
josta							
Kirjastopalvelut							
Tuotot	1 494	423	400	400	769		369
Kulut	-175 722	-180 288	-175 400	-175 400	-174 874		526
Toimintakate	-174 228	-179 865	-175 000	-175 000	-174 105		895
Omatoimikirjasto							
Tuotot	0	15 000	0	0	0		0
Kulut	0	0	-15 000	-15 000	-16 321		-1 321
Toimintakate	0	15 000	0	-15 000	-16 321		-1 321
Kirjastotoimen kehittämishanke							
Tuotot	5 600	0	0	0	0		0
Kulut	-3 748	-530	-1 322	-1 322	-1 009		313
Toimintakate	1 852	-530	-1 322	-1 322	-1 009		313
Kulttuuritoimi							
Tuotot	198	850	500	500	190	38,0	-310
Kulut	-38 410	-39 768	-41 600	-41 600	-38 744	93,1	2 856
Toimintakate	-38 212	-38 918	-41 100	-41 100	-38 554	93,8	2 546
Liikuntapalvelut							
Tuotot	54 966	35 214	54 500	54 500	30 196	55,4	-24 304
Kulut	-200 085	-178 406	-175 000	-175 000	-190 448	108,8	-15 448
Toimintakate	-145 119	-143 191	-120 500	-120 500	-160 252	133,0	-39 752
Nuorisopalvelut							
Tuotot	5 989	4 331	3 000	3 000	1 565	52,2	-1 435
Kulut	-44 023	-39 945	-50 900	-50 900	-40 563	79,7	10 337
Toimintakate	-38 033	-35 614	-47 900	-47 900	-38 998	81,4	8 902
Etsivä nuorisotyö							
Tuotot	18 750	0	0	0	0		0
Kulut	-17 121	-6 057	-8 000	-8 000	-9 092	113,7	-1 092
Toimintakate	1 629	-6 057	-8 000	-8 000	-9 092	113,7	-1 092
Tuotot	86 997	77 598	58 400	58 400	32 720	56,0	-25 680
Kulut	-479 108	-467 346	-450 900	-450 900	-471 051	104,5	-20 151
Toimintakate	-392 111	-389 748	-392 500	-392 500	-438 331	111,7	-45 831

VAPAA-AIKATOIMI	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa	2019	2020	talousarvio	muutos	2021	%	2021
			2021	2021			
TOIMINTATUOTOT	86 997	77 598	58 400	58 400	32 720	56,0	-25 680
Myyntituotot	189	201	900	900	696	77,3	-204
Maksutuotot			0	0			
Tuet ja avustukset	26 035	33 460	0	0			
Muut toimintatuotot	60 772	43 937	57 500	57 500	32 024	55,7	-25 476
TOIMINTAKULUT	-479 108	-467 346	-450 900	-450 900	-471 051	104,5	-20 151
Henkilöstökulut	-168 669	-155 159	-145 020	-145 020	-145 986	100,6	966
Palvelujen ostot	-58 427	-75 567	-62 800	-62 800	-80 954	128,9	-18 154
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-35 402	-37 123	-36 390	-36 390	-38 055	104,6	-1 665
Avustukset	-6 090	-6 150	-6 000	-6 000	-6 000	100,0	0
Muut toimintakulut	-210 521	-193 347	-200 690	-200 690	-200 056	99,7	634
TOIMINTAKATE	-392 111	-389 748	-392 500	-392 500	-438 331	111,7	-45 831

2.3.6. Tekninen toimi

Toimielimet: Tekninen lautakunta 31.7.2022 asti, Kunnanhallitus 1.8.2022 lähtien
 Tuloyksiköt: hallinto, kiinteistötoimi, yhdyskuntateknikka, ruokapalvelut, maa- ja metsätilat
 Tilivelvollinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Teknisen toimen hallinto

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Toimielimien asioiden valmistelu	Huolellinen ja hyvän hallintotavan mukainen valmistelu	Asioiden käsittely niille annetussa määräajassa	Asioiden käsittelyajat on pääsääntöisesti kyetty pitämään
Hankinnat ja kilpailuttaminen	Kilpailutukset hankintalain (1397/2016) mukaisesti. Hankintarajat alittavat kilpailutukset pyritään toteuttamaan siten, että paikallisilla yrityksillä on mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun	Kilpailutuksiin ei synny muutoksenhaku-perustetta	Toteutunut. Muutoksia ei ole haettu hankintapäätöksiin.
Laskujen käsittely	Laskut käsitellään ajallaan	Viivästyskorkoja ei synny	Merkittäviä viivästyskorkoja ei ole syntynyt
Sopimusten käsittely	Ylläpidetään ja tarkastetaan sopimusten voimassaolot ja tarvittaessa päivitetään sopimukset. Huomioidaan tilaajavastuulain (1233/2006) mukaiset velvoitteet	Sopimukset on tehty kaikkien palveluntuottajien kanssa.	Toteutunut

Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa hallinnon osalta on ollut isoja haasteita talousarviovuoden aikana. Pääasiassa haasteita on aiheuttanut riittämättömät henkilöstöresurssit hallinnossa.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstöresurssien riittävyys	Riittävät henkilöstöresurssit	Kaikki riskit ovat toteutuneet talousarviovuoden aikana.
Ennalta arvaamattomat poissaolot	Sijaisjärjestelmä käytössä	
Työmäärän äkillinen lisääntyminen	Henkilöstön välinen tiedonjako riittävällä tasolla	

Teknisen hallinnon henkilöstöresurssit ovat tällä hetkellä riittävät tuleville vuosille suunniteltujen toimien tehokkaan toteuttamisen kannalta. Sote-uudistus aiheuttaa merkittävästi ennakoimatonta lisätyötä.

Kiinteistötoimi

Vastuullinen viranhaltija: Kunnanrakennusmestari

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Kiinteistöjen asianmukainen huoltaminen	Kiinteistöhoitajien koulutus	Koulutuspäivät	Toteutunut
Asuntojen korkea vuokrausaste	Pidetään huoneistot siistissä ja viihtyisässä kunnossa	Vuokrausaste, asukasvaihdot	Toteutunut
Kiinteistöjen energia- taloudellisuuden hallinta	Pyritään parantamaan kiinteistöjen energiatehokkuutta automaation avulla ja ohjeistetaan asukkaita säästeliääseen energiankäyttöön	Energiankulutus	Kiinteistöjen energiatehokkuutta seurataan.

Talousarviovuoden aikana on edelleen jouduttu tekemään kiinteistöihin ja asuntoihin kohdistuvia suunnittelemattomia kunnossapitotoimenpiteitä. Kunnossapitotöiden toteutus on hoidettu pääsääntöisesti omalla henkilökunnalla. Ostopalveluiden osuutta kokonaisuudessa lisätty vuodelle 2022. Kiinteistöhallintajärjestelmän ylösajo on meneillään.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Henkilöstöresurssien riittävyys Kiinteistöjen vaurioituminen teknisten tai rakenteellisten ongelmien vuoksi. Tiedonkulussa katkoja henkilöstön sisällä	Palveluiden osto tarvittaessa Ennakoiva ja säännöllinen kiinteistöjen huolto Yhteinen tiedonjakojärjestelmä	Riskit toteutuivat osittain.

Kiinteistöjen kunnossapitoresurssit ovat olleet talousarviovuoden aikana minimaaliset sekä rakennuttamistehtävissä että ylläpitohuoltotehtävissä.

Siivouspalvelut

Vastuuhenkilö: Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Viihtyisät, terveelliset ja turvalliset toimintatilat	Laatukierrokset	Laadun arviointi	Poikkeuksellinen tilanne huomioiden, toteutunut hyväksyttävällä tasolla
Yhteistyö joustavaksi asiakkaan kanssa	Tyytyväisyyskyselyt	Tyytyväiset asiakkaat	Ei toteutettu poikkeuksellisen tilanteen johdosta.
Siivouksen vaikutus sisäilman laatuun	Puhtauden mittaaminen	Arvioinnin tulokset	Tarvittaessa lisätty, töiden uudelleenjärjestelyt

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Tarvittavan laatu- ja hygieniatason ylläpitäminen Työterveys- ja työturvallisuusriskit	Koulutus ja perehdyttäminen siivousvälineisiin, aineisiin ja siivouskohteisiin.	Tietoja päivitetty.
Siivoustyön mahdollinen ulkoistaminen ja siitä aiheutuva siivoustyö tason heikentyminen ja henkilöstövaikutukset	Siivouskertojen vähentäminen — kustannussäästöt, siivouspalvelut laadun, ei hinnan perusteella	Laatu säilynyt hyväksyttävänä.

Yhdyskuntatekniikka

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Sisältää tulosyksiköt: liikenneväylät ja yleiset alueet, kaavoitus, jätehuolto sekä varastot ja koneet

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Talvikunnossapidossa pyritään ennaltaehkäisemään liukastumiset, tavoitteena 0 tapaturmaa	Kohdistetaan riittävästi resursseja liukkauden torjuntaan ja muuhun talvikunnossapitoon	Ilmoitetut vahingot	Ei ilmoitettuja vahinkoja
Katu- ja liikunta-alueiden valaistuksen kehittäminen ja energiansäästö	Vaihdetaan nykyisiä valaisimia uusiin energia- tehokkaampiin ja säädettäviin valaisimiin	Energiankulutus	Toteutettu vaiheittain

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Resurssien riittävyys Haastavat sääolosuhteet	Kohdistetaan tarvittava määrä resursseja kunnossapitoon	Riskit ei toteutunut.

Kaavoitus ja mittauspalvelut

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tarkkailee kunnan kaavoitustilannetta	Laatii MRL:n mukaisen kaavoituskatsauksen vuosittain	Riittävästi tarpeen- mukaisia asuin-, toimitila- ja teollisuus rakennuspaikkoja	Kaavoituskatsaus laadittu vuodelle 2021.
Päätettyjen kaavoitusprosessien käytännön toteutus	Kaavoituksen toteuttaminen lain ja hyvän hallintotavan mukaisesti	Valitukset ja oikaisuvaatimukset	Ei valituksia tai oikaisuvaatimuksia

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Rakentamatta jäävät rakennuspaikat Kaavoitus ja kunnan kehittymisen asettamat tarpeet eivät kohtaa	Ongelmien tunnistamiseen ja niiden ratkaisemiseen luodaan selkeät toimintatavat	Kuntaan perustettu maankäyttö- ja toimitilatyöryhmä

Jätehuolto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Yhdyskuntajätteen asianmukaisen käsittelyn varmistaminen	Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toiminnan tarkkailu	Huomautukset toiminnassa	Toteutunut.
Kaatopaikan tarkkailu	Sopimus konsulttitoimiston kanssa tarkkailusuunnitelman mukaisesta tarkkailusta Oma lupaehtojen mukainen tarkkailu	Tarkkailussa havaitut puutteet	Toteutunut.

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiseksi	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Jätehuollon hintojen nousu Jätehuoltopalveluiden siirtyminen pois Reisjärveltä	Varmistetaan aktiivinen osallistuminen Jätelautakunnan ja Millespakka Oy:n toimintaan	Osittain toteutunut. Tarkastellaan uuden jäteaseman sijoittumista keskustan alueelle

Varastot ja koneet

Vastuullinen viranhaltija: Kunnanrakennusmestari

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Tyhjennetään varastoja ylimääräisestä ja tarpeettomasta tavarasta, jotta saadaan tiloja parempaan käyttöön	Ylimääräisen kaluston ja tavaroiden myynti julkisessa huutokaupassa	Myydyt tavarat	Kalustoa myyty vähäinen määrä. Myyntiä jatketaan 2022

Tarpeettomaksi katsottua kalustoa myydään vuonna 2022.

Ruokapalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Ravitsemus- ja siivoustyönjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Terveellinen, monipuolinen ja ravitseva ateria	Laatutason seuranta omavalvonnan ja tyytyväisyyskyselyjen perusteella	Palautteet	Toteutunut

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Puutteet elintarvikkeiden turvallisuudessa tai työturvallisuudessa	Työntekijöiden kouluttaminen	Ergonomiaan ja hyvinvointiin kiinnitetty huomiota
Fyysinen kuormittavuuden aiheuttamat sairauspoissaolot	Fyysisen kuormittavuuden vähentäminen apuvälinein Suunnitelmien mukainen ruuan käsittely, valmistus ja säilytys	Omavalvontaa suoritettu

Koulutusta henkilökunnalle tulisi lisätä.

Maa- ja metsätilat

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnan painopistealueet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen
Puun myynti Metsän hoito	Toteutetaan MHY:n laatiman vuosisuunnitelman mukaisesti	Suunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteutuminen	Toteutunut
Maaomaisuuden myynti	Metsäsuunnitelmassa myytäväksi esitettyjen maa-alueiden myynti huutokaupalla	Toteutuneet kaupat	Maaomaisuutta myyty 2021 ja myydään 2022

Riskienhallinta

Keskeisimmät riskit tavoitteiden toteutumiselle	Riskeihin varautuminen ja hallinta	Toteutuminen
Myrskytuhot metsissä	Omaisuuksien riittävät vakuutukset	Ei toteutunut
Poikkeukselliset sääolosuhteet vaikeuttavat toimenpiteitä	Hyvin ajoitetut toimenpiteet	Toteutunut
Puun myyntihinnan muutokset	Myyntihintojen aktiivinen seuraaminen	Toteutunut

TEKNINEN TOIMIALA YHTEENSÄ

Talousarvion toteutuminen

TEKNINEN TOIMIALA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio-	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis.+ulk.	2020	talousarvio	muutos	talousarvio	2021	%	2021
Hallinto							
Tuotot	4 677	300		300	1 742	580,6	2 263
Kulut	-184 672	-201 160		-201 160	-260 772	129,6	-59 612
Toimintakate	-179 995	-200 860		-200 860	-259 030	129,0	-58 170
Kiinteistötoimi							
Tuotot	2 548 808	2 512 900		2 512 900	2 483 365	98,82	-29 535
Kulut	-2 087 891	-1 766 860		1 766 860	-1 986 229	112,42	-219 369
Toimintakate	460 917	746 040		746 040	497 135	66,64	-248 905
Yhdyskuntatekniikka							
Tuotot	76 790	40 200		40 200	103 330	257,0	63 130
Kulut	-315 420	-343 580		-343 580	-336 536	97,9	7 044
Toimintakate	-238 630	-303 380		-303 380	-233 206	76,9	70 174
Ruokapalvelut							
Tuotot	660 995	806 430		806 430	733 675	91	-72 755
Kulut	-653 202	-663 170		-663 170	-626 975	94,5	36 195
Toimintakate	7 693	143 260		143 260	106 700	74,5	-36 560
Maa- ja metsätilat							
Tuotot	159 919	257 700		257 700	475 336	184,5	217 636
Kulut	-39 532	-21 710		-21 710	-60 033	276,5	-38 323
Toimintakate	120 388	235 990		235 990	415 303	176,0	179 313
Yhteensä							
Tuotot	3 451 285	3 617 530		3 617 530	3 797 447	105,0	252 459
Kulut	-3 280 717	-2 996 480		-2 996 480	-3 270 546	109,2	-248 615
Toimintakate	170 372	621 050		621 050	526 902	100,6	3 845
TEKNINEN LAUTAKUNTA							
Tuotot	3 451 285	3 617 530		3 617 530	3 797 447	107,0	179 917
Kulut	-3 280 717	-2 996 480		-2 996 480	-3 270 546	108,3	-274 066
Toimintakate	170 372	621 050		621 050	526 902	84,8	94 148

TEKNINEN TOIMIALA	Tilinpäätös	Alkuperäinen	Talousarvio	Muutettu	Tilinpäätös	Tot	Poikkeama
euroa, sis.+ulk.	2020	talousarvio	-	talousarvio	2021	%	2021
TOIMINTATUOTOT	3 466 927	3 617 530		3 617 530	3 797 447	105,0	252 459
Myyntituotot	1 013 973	1 230 330		1 230 330	1 079 142	87,7	-151 188
Tuet ja avustukset	22 166	200		200	3 466	1633,1	3266
Muut toimintatuotot	2 429 988	2 387 000		2 387 000	2 714 839	113,7	327 839
TOIMINTAKULUT	-3 296 555	-2 996 480		-2 996 480	-3 270 546	109,2	-248 615
Henkilöstökulut	-1 073 503	-988 080		-988 080	-857 753	86,8	130 327
Palvelujen ostot	-782 534	-607 200		-607 200	-855 584	140,9	-248 384
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-977 350	-912 850		-912 850	-1 152 036	126,2	-239 186
Avustukset	-54 483	-50 000		-50 000	-43 959	87,9	6 041
Muut toimintakulut	-408 685	-438 350		-438 350	-361 214	82,4	77 136
TOIMINTAKATE	170 372	621 050		621 050	526 902	84,8	94 148
Poistot	-1 162 700	-837 380		-837 380	-887 969	106,4	-50 589

Kiinteistöissä on jouduttu myös vuonna 2021 suorittamaan huomattava määrä kunnossapitotoimia.

Investointien toteutuminen

TEKNINEN TOIMIALA	Alkuperäinen talousarvio 2021	Talousarvo- muutokset 2021	Muutettu talousarvio 2021	Tilinpäätös 2021	Toteuma %
euroa, sis.+ulk.					
C931 Talonrakennus	-830 000			-602 408	72,6
9201 Viljamäki I,2,3	-285 000		-285 000	-134 498	47,2
9202 Honkalinna sprinklaus	-160 000		-160 000	-56 188	35,1
9203 Kunnantalo kuntotutk.	-60 000			-23 220	
9205 Niemenkartano	-50 000		-50 000	-16 138	32,3
9207 Hammashoitola	-280 000			-333 478	119,1
9208 Viljamäki 3 (sis v1 inv.)				-3 010	
9209 Kiinteistöautomaatiikka.	-15 000			-22 474	149,8
9211 TK kuntokartoitus				-13 129	
C932 Julkinen käyttöomaisuus	-295 000			-252 775	85,7
9301 Ranta- ja vesialueet	-100 000			-55 785	
9302 Kaavatiet	-135 000			-179 610	133,0
9303 Puistot ja yl. alueet				-10 328	
316 UI kalusto				-7 052	
C93 Tekninen toimi	-1 190 000			-855 182	71,7

Vuohojärven vesistökuunnostushanke jatkui vuoden 2021 marraskuuhun. Hankkeella saavutettiin vesienhoitoon liittyvät päämäärät ja vesistöjen kunnostusta päätettiin jatkaa vuodelle 2022. Samankaltaisia toimenpiteitä sisältävä Reisjärven kunnostushanke jatkuu marraskuun 2022 loppuun.

Kiinteistöhuollon ja siivouksen työvoimaa hankitaan ulkoiselta toimijalta tasapainottamaan henkilöstön työkuormitusta. Kaavateiden peruskunnostus toteutettiin syksyllä 2021 Rönöntielle, Viljamäentielle sekä Vuorilantielle. Uusi hammashoitolarakennus rakennettiin osoitteeseen Savikontie 5. Uutta sote-keskusta suunnitellaan rakennettavaksi samaan pihapiiriin.

Vanhusten palvelukeskus Honkalinnaan rakennettiin automaattinen alkusammutusjärjestelmä suunnitellusti. Terveyskeskukseen ja Honkalinnaan toteutettiin kuntokartoitus sisäilma asioiden selkeyttämiseksi.

Viljamäki 1 remontit saatiin valmiiksi aikataulussa ja kylpyhuoneremontteja jatketaan Vasaralahden rivitaloissa. Puutavarakauppaa käytiin kohtuullisessa määrin ja suunnitellut maa-omaisuuden myynnit päästiin toteuttamaan vuonna 2021.

Teknisen toimialan osalta talouden tasapainottamisen voidaan todeta onnistuneen saavuttaa asetetut korkeat tavoitteet.

2.4. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.4.1. Käyttötalouden toteutuminen

Vuosi 2021	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Tilinpäätös 2021	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	4 020 774	0	4 020 774	4 078 121	57 347	101,43%
MAKSUTUOTOT	639 800	0	639 800	817 292	177 492	127,74%
TUET JA AVUSTUKSET	273 167	0	273 167	556 512	283 345	203,73%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 328 700	0	1 328 700	1 529 375	200 675	120,56%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 262 441	0	6 262 441	7 029 376	766 935	111,48%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 591 290	-10 000	-8 601 290	-8 692 968	-91 678	101,07%
PALKAT JA PALKKIOT	-6 763 700	-10 000	-6 773 700	-6 702 390	71 310	98,95%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 827 590	0	-1 827 590	-1 990 578	-162 988	108,92%
ELÄKEKULUT	-1 569 360	0	-1 569 360	-1 632 790	-63 430	104,04%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-258 230	0	-258 230	-357 787	-99 557	138,55%
PALVELUJEN OSTOT	-15 142 889	0	-15 142 889	-14 670 094	472 795	96,88%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 161 613	0	-1 161 613	-1 426 978	-265 365	122,84%
AVUSTUKSET	-332 250	0	-332 250	-335 017	-2 767	100,83%
MUUT TOIMINTAKULUT	-417 515	0	-417 515	-420 170	-2 655	100,64%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 645 557	-10 000	-25 655 557	-25 545 228	110 329	99,57%
TOIMINTAKATE	-19 383 116	-10 000	-19 393 116	-18 563 928	829 188	95,72%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-959 960	0	-959 960	-1 020 450	-60 490	106,3%

2.4.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma 2021	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Tilinpäätös 2021	Poikkeama	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	4 020 774	0	4 020 774	4 078 121	57 347	101,43%
MAKSUTUOTOT	639 800	0	639 800	817 292	177 492	127,74%
TUET JA AVUSTUKSET	273 167	0	273 167	556 512	283 345	203,73%
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 328 700	0	1 328 700	1 529 375	200 675	115,1%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 262 441	0	6 262 441	6 981 300	718 859	111,48%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-8 591 290	-10 000	-8 601 290	-8 692 968	-91 678	101,07%
PALKAT JA PALKKIOT	-6 763 700	-10 000	-6 773 700	-6 702 390	71 310	98,95%
HENKILÖSIVUKULUT	-1 827 590	0	-1 827 590	-1 990 578	-162 988	108,92%
ELÄKEKULUT	-1 569 360	0	-1 569 360	-1 632 790	-63 430	104,04%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-258 230	0	-258 230	-357 787	-99 557	138,55%
PALVELUJEN OSTOT	-15 142 889	0	-15 142 889	-14 670 094	472 795	96,88%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 161 613	0	-1 161 613	-1 426 978	-265 365	122,84%
AVUSTUKSET	-332 250	0	-332 250	-335 017	-2 767	100,83%
MUUT TOIMINTAKULUT	-417 515	0	-417 515	-420 170	-2 655	100,64%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 645 557	-10 000	-25 655 557	-25 545 228	110 329	99,57%
TOIMINTAKATE	-19 383 116	-10 000	-19 393 116	-18 563 928	829 188	95,72%
VEROTULOT	8 422 000	0	8 422 000	9 055 751	633 751	107,52%
VALTIONOSUUDET	11 760 000	0	11 760 000	11 793 751	33 751	100,29%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	60 000	0	60 000	41 900	-18 100	69,78%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	250 000	0	250 000	659 120	409 120	263,65%
KORKOKULUT	-200 000	0	-200 000	-218 818	-18 818	109,39%
MUUT RAHOITUSKULUT	-50 000	0	-50 000	-695 655	-645 655	1 391,31%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	60 000	0	60 000	-213 452	-273 452	-355,75%
VUOSIKATE	858 884	-10 000	848 884	2 072 123	1 223 239	244,1%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-959 960	0	-959 960	-1 020 450	-60 490	106,3%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-959 960	0	-959 960	-1 020 450	-60 490	106,3%
SATUNNAISET ERÄT						
SATUNNAISET KULUT	0	0	0	-33 570	-33 570	
8150 Muut satunnaiset kulut	0	0	0	-33 570	-33 570	
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	0	0	0	-33 570	-33 570	
TILIKAUDEN TULOS	-101 076	-10 000	-111 076	1 018 103	1 129 179	-916,58%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-101 076	-10 000	-111 076	1 018 103	1 129 179	-916,58%

2.4.3. Investointien toteutuminen

Investoinnit 2021	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Tilinpäätös 2021	Tot-%
20 Laajennusinvestoinnit					
211 LI / Rakennukset					
9201 Viljamäki 1 peruskorjaus	-285 000	0	-285 000	-134 498	47,19%
9202 Honkalinna sprinklausjärjestel	-160 000	0	-160 000	-56 188	35,12%
9203 Kuntotutkimus/Kunnantalo	-60 000	0	-60 000	-23 220	38,7%
9204 Kuntotutkimus/Rantapelto	-60 000	0	-60 000	0	0,0%
9205 Niemenkartano liikuntasali ilm	-50 000	0	-50 000	-16 138	32,28%
9206 Viljamäki 2 peruskorjaus	0	0	0	0	
9207 Hammashoitola	0	-280 000	-280 000	-333 478	119,1%
9208 Viljamäki 3 peruskorjaus	0	0	0	-3 010	
9209 Kunnantalo kiint.aut	0	0	0	-22 747	
9211 Terveyskeskus kuntotutkimus	0	0	0	-13 129	
9212 Honkalinna kuntotutkimus	0	0	0	0	
9298 Asunnot	-150 000	0	-150 000	0	0,0%
9299 Muut rakennukset	-65 000	0	-65 000	0	0,0%
20 Laajennusinvestoinnit yhteensä	-830 000	-280 000	-1 110 000	-602 408	54,27%
30 Uusinvestoinnit					
300 UI / Aineettomat oikeudet					
9001 Kuntamarkkinointi	-15 000	0	-15 000	0	0,0%
310 UI / Maa- ja vesialueet					
9002 Kiinteä omaisuus	10 000	0	10 000	0	0,0%
313 UI / Kiinteät rakent. ja lait.					
9301 Ranta- ja vesialueet	-100 000	0	-100 000	-55 785	55,78%
9302 Kaavatiet	-135 000	0	-135 000	-179 610	133,04%
9303 Puistot,ulk.alueet, muut yl al	-60 000	0	-60 000	-10 328	17,21%
316 UI / Koneet ja kalusto					
9101 Kalusto Ya ja lukio	-30 000	0	-30 000	-19 946	66,49%
9501 Ruokapalvelun kalusteet	-40 000	0	-40 000	-7 052	17,63%
9502 Kiint.huollon kalusto	-10 000	0	-10 000	0	0,0%
9503 Jäämatti	-15 000	0	-15 000	0	0,0%
30 Uusinvestoinnit yhteensä	-395 000	0	-395 000	-272 721	69,04%
RAPORTTI YHTEENSÄ	-1 225 000	-280 000	-1 505 000	-875 128	58,15%
Menot	-1 335 000	-280 000	-1 615 000	-967 647	59,92%
Tulot	110 000	0	110 000	92 519	84,11%
Rahoitusosuudet	100 000	0	100 000	92 519	92,52%
Pysyvien vastaavien myynnit	10 000	0	10 000	0	0,0%

2.4.4 Rahoitusosa toteutuminen

Rahoitusosa 2021	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Tilinpäätös 2021	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
VUOSIKATE	858 884	-10 000	848 884	2 072 123	244,1%
SATUNNAISET ERÄT	0	0	0	-33 570	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	0	0	0	-313 044	
	858 884	-10 000	848 884	1 725 508	203,27%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
INVESTOINTIMENOT	-1 335 000	-280 000	-1 615 000	-967 644	59,92%
RAHOITUSOSUUDET	100 000	0	100 000	92 519	92,52%
INVESTOINTIMENOIHIN PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	0	0	0	493 222	
	-1 235 000	-280 000	-1 515 000	-381 904	25,21%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-376 116	-290 000	-666 116	1 343 605	-201,71%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	27 462	
	0	0	0	27 462	
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	0	0	0	-3 563 459	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	6 000 000	
	0	0	0	2 436 541	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	2 053	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0	0	0	-17 254	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	611 768	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	10 000	0	10 000	-2 171 676	-21 716,76%
	10 000	0	10 000	-1 575 110	-157 511 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	10 000	0	10 000	888 894	8 888,94%
RAHAVAROJEN MUUTOS	-366 116	-290 000	-656 116	2 232 498	-340,26%

2.4.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA

1000 e		Määrärahat						Tuloarviot					
Sitovuus N = nettomääräraha/-tuloarvio B = bruttomääräraha/-tuloarvio	N B	Alkup. talous- arvio	TA muutos	TA muut. jälkeen	Toteuma 2021	Poik- keama	Poik- keama %	Alkup. talous- arvio	TA muutok- set	TA muut. jälkeen	Toteuma 2021	Poik- keama	Poik- keama %
KÄYTTÖTALOUSOSA													
Keskusvaalilautakunta	N	10		10	18	-8	-84,1	0		0	3	3	
Tarkastuslautakunta	N	16	0	16	8	8	51,2	0	0	0	0	0	
Kunnanhallitus	N	18 159	0	18 159	17 772	387	2,13	3 991	0	3 991	4 568	577	14,5
Sivistyslautakunta	N	4 742	10	4 752	4 763	-11	0,2	400	0	400	428	28	7,1
Tekninen lautakunta	N	2 734	0	2 734	2 992	-258	9,4	1 871	0	1 871	1 982	111	5,9
TOIMINTAKATE	N	25 661	10	25 671	25 526	145	0,57	6 262	0	6 262	7 029	767	11,3
TULOSLASKELMAOSA													
Verotulot	B							8 422		8 422	9 056	634	7,5
Valtionosuudet	B							11 760	0	11 760	11 794	34	0,3
Korkotulot	B							60		60	42	-18	30,2
Muut rahoitustulot	B							250		250	659	409	163,7
Korkomenot	B	200		200	219	-19	-9,4						
Muut rahoitusmenot	B	50		50	-696	-646	-1291,3						
Satunnaiset erät	B				34	-34							
YHTEENSÄ	N	25 911	10	25 921	25 083	-554	-2,2	26 754	0	26 754	28 580	1 853	6,5
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	B	1 335	280	1 615	968	647	40,1	110		110	93	-17	-15,9
RAHOITUSOSA													
Antolainauksen muutokset													
Antolainasaamisten lisäykset	B												
Antolainasaamisten vähennykset	B							0		0	27	27	
Lainakannan muutokset													
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B												
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B				3 563	-3 563							
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N										6 000	6 000	
Oman pääoman muutokset	B												
Vaikutus maksuvalmiuteen													
RAHOITUSOSA YHTEENSÄ	B				3 563	-3 563					6 027	6 027	
YHTEENSÄ		27 246	290	27 536	29 614	-2 470	-8,3	26 864		26 864	34700	7 863	22,7

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1. Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset, ohjeet ja laadintaperiaatteet

Tilinpäätös laskelmineen on laadittu kirjanpitolain, kuntalain sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston vuonna 2020–2021 päivitettyjen ohjeiden mukaan.

Kunnan tilinpäätöksessä Kelan maksamat korvaukset työterveyshuollosta on arvioitu olevan noin 50 % kustannuksista. Laskentaperuste on saatu aiempien vuosien toteutuneiden kustannusten perusteella. Kelan korvauserusteet eivät ole viime vuosina muuttuneet.

3.2. Kunnan tuloslaskelma

Ulkoiset tulot ja menot, euroa	TP 2021	TP 2020	Muutos
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	4 078 120,76	3 975 113,50	103 007,26
MAKSUTUOTOT	817 292,26	727 465,03	89 827,23
TUET JA AVUSTUKSET	556 512,43	246 318,58	285 727,85
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 529 374,57	1 277 659,50	324 257,23
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	6 981 300,02	6 226 556,61	802 819,57
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-8 692 968,14	-8 596 696,67	-96 271,47
PALKAT JA PALKKIOT	-6 702 390,45	-6 641 262,18	-61 128,27
HENKILÖSIVUKULUT	-1 990 577,69	-1 955 434,49	-35 143,20
ELÄKEKULUT	-1 632 790,48	-1 614 866,12	-17 924,36
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-357 787,21	-340 568,37	-17 218,84
PALVELUJEN OSTOT	-14 670 093,54	-14 589 651,50	-80 442,04
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 426 978,46	-1 191 432,19	-235 546,27
AVUSTUKSET	-335 017,44	-313 293,73	-21 723,71
MUUT TOIMINTAKULUT	-420 169,98	-414 690,15	20 970,99
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-25 545 227,56	-25 105 764,24	-413 012,50
TOIMINTAKATE	-18 563 927,54	-18 879 207,63	389 807,07
VEROTULOT	9 055 750,96	8 676 038,12	379 712,84
VALTIONOSUUDET	11 793 751,00	12 311 159,00	-517 408,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	41 900,34	67 892,50	-25 992,16
MUUT RAHOITUSTUOTOT	659 120,16	927 686,38	-268 566,22
KORKOKULUT	-218 817,69	-208 623,26	-10 194,43
MUUT RAHOITUSKULUT	-695 654,58	-475 243,14	-220 411,44
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-213 451,77	311 712,48	-525 164,25
VUOSIKATE	2 072 122,65	2 419 701,97	-273 052,34
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 020 449,50	-1 271 691,79	224 300,02
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-1 020 449,50	-1 271 691,79	224 300,02
SATUNNAISET ERÄT	-33 570,35	0,00	-33 570,35
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	-33 570,35	0,00	-33 570,35
TILIKAUDEN TULOS	1 018 102,80	1 148 010,18	-82 322,67
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 018 102,80	1 148 010,18	-82 322,67

3.3. Rahoituslaskelma

Kunnan rahoituslaskelma, euroa	TP 2021	TP 2020	Muutos
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	2 072 122,65	2 419 701,97	-273 052,34
SATUNNAISET ERÄT	-33 570,35		-33 570,35
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-313 044,04	-40 140,27	-314 122,06
	1 725 508,26	2 379 561,70	-620 744,75
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT	-967 644,16	-2 590 887,72	1 623 243,56
INVESTOINTITULOT		251 364,44	-251 364,44
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	92 518,61	284 861,55	-192 342,94
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	493 221,94	462 09,68	390 237,57
	-381 903,61	-2 234 680,05	1 796 001,75
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 343 604,65	144 881,65	1 175 257,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			0,00
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 462,42	27 325,04	137,38
	27 462,42	27 325,04	137,38
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		616 970,08	-616 970,08
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 563 459,40	-3 566 729,91	3 270,51
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	6 000 000,00	-304 557,00	904 557,00
	2 436 540,60	-442 603,83	287 914,43
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	2 053,00	-183 750,00	185 803,00
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-17 253,99	-341,00	-16 912,99
SAAMISTEN MUUTOS	611 767,95	-113 218,97	176 741,92
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-2 171 676,46	141 126,86	-358 294,32
	-1 575 109,50	276 900,39	-182 854,89
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	888 893,52	-138 378,40	105 073,92
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 232 498,17	6 503,25	222 599,92
RAHAVARAT			
31. 12.	13 069 859,76	10 837 361,6	
1. 1.	10 837 361,59	10 830 858,3	
Muutos	22 32 498,17	6 503,25	

3.4. Tase

Kunnan tase, euroa	12/2021	12/2020	Muutos
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	122 695	138 054	-15 359
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	122 695	138 054	-15 359
AINEELLISET HYÖDYKKEET	27 288 297	27 598 440	-239 092
MAA- JA VESIALUEET	1 594 170	1 616 499	-22 329
RAKENNUKSET	22 215 809	22 428 921	-140 670
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 021 421	1 635 381	386 040
KONEET JA KALUSTO	1 246 434	1 355 227	-110 184
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	189 219	189 219	-0
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	21 244	374 193	-352 949
SIJOITUKSET	2 815 091	2 842 553	-27 462
OSAKKEET JA OSUUDET	1 823 954	1 823 954	-0
MUUT LAINASAAMISET	991 137	318 599	672 538
josta SVOP	700 000	700 000	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	30 226 083	30 579 048	-281 914
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7 143	7 406	-263
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	7 143	7 406	-263
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
VAIHTO-OMAISUUS	17 595	341	17 254
ENNAKKOMAKSUT	17 595	341	17 254
SAAMISET	3 562 737	4 174 505	-635 234
PITKÄAIKAISET SAAMISET	2 731 749	2 572 654	159 095
LAINASAAMISET	2 646 581	2 445 943	200 638
MUUT SAAMISET	85 168	126 711	-41 543
LYHYTAIKAISET SAAMISET	830 988	1 601 851	-794 329
MYYNTISAAMISET	357 352	361 087	-3 735
MUUT SAAMISET	304 738	98 710	207 028
SIIRTOSAAMISET	168 897	1 142 055	-997 624
RAHOITUSARVOPAPERIT	9 583 219	10 517 612	-934 393
OSAKKEET JA OSUUDET	3 038 027	3 378 971	-340 944
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	6 545 192	7 138 640	-593 448
RAHAT JA PANKKISAAMISET	3 486 641	319 750	3 166 891
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	16 650 192	15 012 208	1 614 518
VASTAAVAA YHTEENSÄ	46 883 419	45 598 661	1 332 342

Kunnan tase, euroa	12/2021	12/2020	Muutos
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
PERUSPÄÄOMA	9 032 449	9 032 449	-0
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-597 455	-1 748 465	1 151 010
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 018 103	1 148 010	-82 322
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 453 096	8 434 993	1 065 688
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	7 143	7 406	-263
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	24 977	22 924	2 053
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	32 121	30 330	1 791
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN	25 329 662	28 851 906	-3 493 718
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	22 292 973	25 582 026	-3 289 053
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	190 337	385 511	-166 648
MUUT VELAT	2 846 352	2 884 369	-38 017
LYHYTAIKAINEN	12 068 829	8 281 431	3 758 583
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	9 291 641	3 371 153	5 947 788
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	193 948	193 668	-55 546
SAADUT ENNAKOT	166 965	143 165	23 800
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	1 161 733	2 174 706	-1 012 973
MUUT VELAT	249 577	1 411 981	-1 162 404
SIIRTOVELAT	1 004 965	986 758	17 918
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	37 398 202	37 133 338	264 864
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	46 883 419	45 598 661	1 332 342

3.5 Konsernilaskelmat

KONSERNITULOSLASKELMA, euroa	TP 2021	TP 2020
TOIMINTATUOTOT	28 426 694	29 447 059
OSUUS OSAKK.YHT. VOITTO/TAPPIO	602	2 176
TOIMINTAKULUT	-47 176 252	-47 653 217
TOIMINTAKATE	-18 748 956	-18 203 982
VEROTULOT	9 040 294	8 664 164
VALTIONOSUUDET	12 540 335	12 311 159
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-258 473	221 508
KORKOTUOTOT	8 622	70 328
MUUT RAHOITUSTUOTOT	683 506	941 425
KORKOKULUT	-246 838	-308 318
MUUT RAHOITUSKULUT	-703 763	-481 927
VUOSIKATE	2 573 199	2 992 849
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 600 999	-1 852 458
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 600 999	-1 852 458
SATUNNAISET ERÄT	-33 570	
TILIKAUDEN TULOS	938 630	1 140 391
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	4 135	-48 512
TILIKAUDEN VEROT	-6 718	
VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 726	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	941 772	1 091 879

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA, euroa

	TP 2021	TP 2020
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	2 573 199	2 992 849
SATUNNAISET ERÄT	-33 570	
TILIKAUDEN VEROT	-6 718	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-276 947	-44 837
VARAUSTEN MUUTOS		-40 115
	2 255 964	2 907 897
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-1 769 273	-3 459 293
RAHOITUSOSUJEDET INVESTOINTIMENOIHIIN	92 519	284 862
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	495 149	75 062
	-1 181 606	-3 099 369
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 074 358	-191 472
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	27 462	26 814
	27 462	26 814
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	660 999	6 692 776
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-3 563 459	-4 450 851
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	5 833 988	-3 065 404
	2 931 527	-823 479
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	-357 765	585 583
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-28 530	27 516
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-169 681	-98 670
SAAMISTEN MUUTOS	796 274	-71 046
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 823 636	1 172 716
	-1 225 574	1 030 516
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 375 651	819 434
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 450 010	627 962
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31. 12.	15 871 996	13 421 986
RAHAVARAT 1.1.	13 421 987	12 794 024
	2 450 010	627 962

KONSRNITASE, euroa

VASTAAVAA	TP 2021	TP 2020
PYSYVÄT VASTAAVAT	36 047 383	36 245 918
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	228 528	219 079
AINEETTOMAT OIKEUDET	105 833	61 650
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	122 695	157 429
AINEELLISET HYÖDYKKEET	34 774 655	34 955 492
MAA- JA VESIALUEET	1 745 650	1 788 826
RAKENNUKSET	27 448 191	26 998 260
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 129 676	3 916 987
KONEET JA KALUSTO	1 508 237	1 619 010
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	1 636 307	191 178
ENNAKKOMAKS JA KESKENER HANKIN	306 594	441 231
SIJOITUKSET	1 044 200	1 071 347
OSAKKUUSYHTEISÖOSUUDET	469 138	737 250
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	268 427	
MUUT LAINASAAMISET	299 759	329 360
MUUT SAAMISET	6 875	4 737
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	160 958	198 832
VALTION TOIMEKSIANNOT	75 989	
LAHJOITUSRAHASTOJEN VARAT	7 960	
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	77 009	198 832
VAIHTUVAT VASTAAVAT	18 427 375	16 689 660
VAIHTO-OMAISSUUS	370 718	201 037
AINEET JA TARVIKKEET	336 625	172 962
KESKENERÄISET TUOTTEET	16 498	22 859
VALMIIT TUOTTEET		4 875
ENNAKKOMAKSUT	17 595	341
SAAMISET	2 184 661	3 066 637
PITKÄAIKAISET SAAMISET	86 916	146 378
MYYNTISAAMISET	1 748	
MUUT SAAMISET	85 168	146 378
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 097 744	2 920 259
MYYNTISAAMISET	1 122 273	1 446 971
MUUT SAAMISET	472 311	325 621
SIIRTOSAAMISET	503 160	1 147 667
RAHOITUSARVOPAPERIT	9 620 089	10 517 611
OSAKKEET JA OSUUDET	3 038 027	
SIJOITUKS RAHAMARKKINAINSTRUM	6 545 192	7 138 640
MUUT ARVOPAPERIT	36 870	3 378 971
RAHAT JA PANKKISAAMISET	6 251 907	2 904 375
VASTAAVAA YHTEENSÄ	54 635 716	55 134 410

KORSERNITASE, euroa

VASTATTAVAA	TP 2021	TP2020
OMA PÄÄOMA	9 415 138	9 676 889
PERUSPÄÄOMA	9 183 262	9 183 263
MUUT OMAT RAHASTOT	661 100	676 055
EDELL TILIKAUS YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 370 996	-1 524 259
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	941 772	1 091 879
VÄHEMMISTÖOSUUDET	204 666	221 969
VÄHEMMISTÖOSUUDET	204 666	221 969
PAKOLLISET VARAUKSET	139 131	100 505
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	139 131	100 505
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	278 018	344 423
VALTION TOIMEKSIANNOT	75 965	109 561
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	7 960	
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	194 094	234 862
VIERAS PÄÄOMA	44 598 762	42 040 575
PITKÄAIKAINEN	28 004 537	31 109 045
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSL	25 016 027	27 795 227
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	190 337	429 451
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	-46 805	
MUUT VELAT	2 844 978	2 884 367
LYHYTAIKAINEN	16 594 225	11 931 530
LAINAT RAH.-JA VAKUUT.LAITOKS.	9 548 373	3 604 898
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	193 948	193 668
LAINAT MUILTA LUOTONANTAJILTA	28 750	
SAADUT ENNAKOT	172 353	161 145
LYHYTAIKAISET OSTOVELAT	3 252 519	3 307 590
MUUT VELAT	579 053	1 794 452
SIIRTOVELAT	2 819 228	269 778
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	54 635 716	53 134 410

4. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen tulee antaa ja riittävien tietojen antamiseksi kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta. Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

Vuoden 2021 tilinpäätöksessä on huomattavaa, että ohjelmistovaihdoksesta johtuen kirjaamisperiaatteet ovat tarkentuneet eikä tilinpäätös ei ole vertailukelpoinen vuoden 2020 kanssa, erityisesti konsernin osalta. Ohjelmistovaihdos sekä tilastoinnin uudistuminen tilastoinnin siirtyessä Tilastokeskukselta Valtiokonttorille aiheuttavat sen, että uuden ohjelman taustaolettamien mukaisesti kirjaukset kumuloituvat joissakin palveluluokissa eri tavalla ja tarkemmin kuin aiemmin.

Liitetietojen sisällöstä on säädetty pääasiassa kirjanpitolaissa. Liitetiedoilla tarkoitetaan taseen, tulos- laskelman ja rahoituslaskelman liitteenä ilmoitettavia tietoja. Kirjanpitolaikin mukaisesti liitetietoina on selostettava yleisistä tilinpäätösperiaatteista tehtyjä poikkeuksia sekä poikkeamien perusteita ja vaikutusta. Kunnan tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään tilinpäätöksessä

- tilinpäätöksen laatimista
- tilinpäätöksen esittämistapaa
- tuloslaskelmaa
- taseen vastaavia ja vastattavia
- vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä
- henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskeviin liitetietoihin.

4.2 Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetiedot on esitetty kirjanpitolaikokunnan kuntajaoston tilinpäätöksen liitetietoja koskevan yleisohjeen (2020, 6. tarkistettu painos) mukaisesti numeroituina 1–46. Liitetiedot, joista ei ole ilmoitettavaa, on jätetty esittämättä.

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät:

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle. Vastaavalla tavalla samansuuruisina jatkuvat leasingvuokrien erät on merkitty yhdelle vuodelle, vaikka niiden laskutus olisi keskellä vuotta.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman (KVALT 6.5.2014 § 45) mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Niemenkartanon uuden koulun ensi- kalustamisen poistoajaksi on määritelty todellisen käyttöiän perusteella 20 vuoden poisto aika, vastaavalla tavalla kuin Kisatien koulun kaluston osalta edellisessä tilinpäätöksessä.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelustuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus*Vaihto-omaisuuden arvostus*

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus*Rahoitusomaisuuden arvostus*

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

- 2) Tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen esitystavat ovat Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden mukaiset. Taseen yksittäiset erät eivät sisällä useisiin tase-eriin kuuluvia olennaisia eriä. Tilinpäätökseen ei sisälly ulkomaanrahan määräisiä saamisia, velkoja tai muita sitoumuksia.
- 3) Oikaisut ja tarkennukset tilikauden tietoihin tai edellisen tilikauden vertailutietoihin on merkitty tiedon esittämiskohtaan, mikäli niitä on tehty.
- 4) Päättäneen tilikauden konsernitilinpäätöksen tiedot sisältävät uutena R- Net Oy:n.
- 5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oleellisia tuottoja ja kuluja sekä virheiden korjauksia ei ole ollut.

4.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (Kuntal 114 §).

Kunnan konsernitilinpäätöksen liitetietoina esitetään soveltuvin osin vastaavat tiedot kuin kunnan tilinpäätöksen liitetietona (KPA 4:1 §). Konsernitilinpäätöksen liitetiedot muodostuvat lähtökohtaisesti erillistilinpäätösten liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätöksen laadinnan yhteydessä suoritettavat eliminoinnit ja oikaisut otetaan huomioon myös liitetiedoissa. Konsernitilinpäätöksen liitetietoinformaatio koskee konsernitilinpäätöksessä olevaa asianomaisen nimikkeen rahamäärää.

Kuntayhtymien liitetiedot yhdistellään konsernitilinpäätökseen lukuarvoltaan peruspääoman jäsenosuuden mukaisessa suhteessa.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kunnan kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä 31.12.2020. Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kiinteistöverot sekä kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Kiinteistötytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Osakkuusyhteisöt on jätetty yhdistelemättä, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja omaan pääomaan ei

ole olennainen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Osakkuusyhteisöistä liitetiedossa 11 on ilmoitettu nimi, omistusosuus ja omistusosuutta vastaava määrä omasta ja vieraasta pääomasta sekä tilikauden voitosta tai tappiosta viimeksi laaditusta tilinpäätöksestä.

On kuitenkin huomattava, että ohjelmistovaihdoksesta johtuen raportoinnit vuosilta 2020 ja 2021 eivät ole keskenään vertailukelpoiset.

4.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot vastualueittain

Toimintatuotot	Kunta	Kunta
ulkoiset erät	2021	2020
Hallintotoimi	4 571 213,92	4 152 042,83
Sivistystoimi	428 343,22	392 671,83
Tekninen toimi	1 981 742,88	1 681 841,95
Yhteensä	6 981 300,02	6 226 556,61

Toimintatuotot lajeittain

Toimintatuotot	Kunta	Kunta
ulkoiset erät	2021	2020
Myyntituotot	4 078 120,76	3 975 113,50
Maksutuotot	817 292,26	727 465,03
Tuet ja avustukset	556 512,43	246 318,58
Muut toimintatuotot	1 529 374,57	1 277 659,50
<i>josta vuokratuotot</i>	<i>1 084 038,95</i>	<i>1 150 759,42</i>
Yhteensä	6 981 300,02	6 226 556,61

7) Verotulojen erittely

Verotulot	Kunta	Kunta
	2021	2020
Kunnan tulovero	7 625 253,45	7 566 116,41
Osuus yhteisöveron tuotosta	648 419,89	413 622,38
Kiinteistövero	782 077,62	696 299,33
Yhteensä	9 055 750,96	8 676 038,12

8) Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Kunta	Kunta
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	10 229 140,00	10 592 771,00
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus</i>	<i>3 044 437,00</i>	<i>3 106 800,00</i>
<i>Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus</i>		<i>375 000,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-128 829,00	-103 140,00
Verotulomenestysten korvaus	1 693 440,00	1 821 528,00
Valtionosuudet ja verotulomenestysten korvaukset yhteensä	11 793 751,00	12 311 159,00

9) Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostot	Kunta	Kunta
	2021	2020
Palvelujen ostot	-14 670 093,54	-14 589 651,50
Asiakaspalveluiden ostot	-12 117 447,96	-12 337 094,29
Muut palveluiden ostot	-2 552 645,58	-2 252 557,21
Yhteensä	-14 670 093,54	-14 589 651,50

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonaisten hyödykkeiden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa (KVALT 27.9.2021 § 97). Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvonnäköalaverotor aktivointiraja on 10.000 euroa.

Reisjärven kunta	POISTOSUUNNITELMA		Nykyinen poistosuunnitelma		Uusi poistosuunnitelma	
	Kilan kuntajaoston suositus (2016)		Kunnanvaltuusto 6.5.2014 § 22		Kunnanvaltuusto 27.9.2021 §	
			käytetään investointeihin 31.12.2021 saakka		käytetään investointeihin 1.1.2022 alkaen	
PYÄYVÄT VASTAAVAT	Tasapoisto aika vuosina	Menojäännös- poisto-%	Nykyinen Tasapoisto	Menojäännös- poisto-%	Tasapoisto aika vuosina	Menojää poisto
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET					Tasapoisto	
Kehittämismenot	2 - 5	ei suositella				2
Aineettomat oikeudet	5 - 20	ei suositella	5			5
Liikearvo	2 - 5	ei suositella				2
Muut pitkävaikutteiset menot						
Tietokoneohjelmistot	2 - 5	ei suositella	5			2
Osallistuminen toisen yhteisön						
- tiehankkeisiin	15 - 20	ei suositella				15
- ratahankkeisiin	30 - 40	ei suositella				30
- väylähankkeisiin *)		ei suositella				
Osake- ja vuokrahuoneistojen	5 - 10	ei suositella				5
Muut	2 - 10	ei suositella	5			2
AINEELLISET HYÖDYKKEET						
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa					
Rakennukset ja rakennelmat						
Häällinto- ja laitusrakennukset	20 - 50	1 % - 10 %	50			20
Tehdas- ja työtantorakennukset	20 - 30	10 % - 15 %	30			20
Talousrakennukset	10 - 20	15 % - 20 %	20			10
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30	10 % - 14 %	30			20
Asuinrakennukset	30 - 50	5 % - 10 %	50			30
Kallioliuolat, -tunnelit, väestösuojat	30 - 70	4 % - 10 %				30
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20	15 % - 20 %	20			15
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 30	10 % - 25 %	20			10
Muut maa- ja vesirakenteet	15 - 30	10 % - 20 %	30			15
Vedenjakeluverkosto	30 - 40	7 % - 10 %				30
Viemäriverkko	30 - 40	7 % - 10 %	40			30
Kaukolämpöverkko	20 - 30	10 % - 15 %	30			20
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20	15 % - 20 %				15
Puhelin-, keskusasema ja alakeskukset	10 - 12	20 % - 22 %				10
Maakaasuverkko	20 - 25	12 % - 15 %				20
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20	15 % - 20 %	40			15
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	10 - 20	15 % - 25 %				10
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20	15 % - 20 %				15
Liikenteen ohjauslaitteet	10 - 15	20 % - 25 %				10
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 - 15	20 % - 25 %	20			10
Koneet ja kalusto						
Rautaiset alukset	15 - 20	15 % - 20 %				15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 - 15	20 % - 27 %				8
Muut kuljetusvälineet (autot)	4 - 7	25 % - 27 %	10			4
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10	25 % - 30 %	10			5
Muut raskaat koneet	10 - 15	20 % - 25 %				10
Muut kevyet koneet	5 - 10	25 % - 30 %				5
Sairaala-, terveydenhuolto- ym. Laitteet	5 - 15	20 % - 30 %				5
Ict-laitteet	3 - 5	30 % - 40 %	5			3
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5	30 % - 40 %	5			3
Muut aineelliset hyödykkeet						
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto					
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa					
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	ei poistoaikaa					
PYSYVIEN VASTAAVIEN SUIJITUKSET						
Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa					

Erillispäätökset:

- *) Kivatien koulun ensikalustamisen poistoaika
20 v 800.000 euron hankintamenon osalta (Valt 17.12.2018 § 74)
- *) Niemenkartanon koulun ensikalustamisen poistoaika
20 v 90 % hankintamenon osalta ja 5 v 10 % hankintamenon osalta (Valt 6.11.2019 § 61)
- *) Päiväkoti Tuulenpesän ensikalustamisen poistoaika
20 v 85 % hankintamenon osalta ja 5 v 15 % hankintamenon osalta (Valt 15.12.2020 § 92)
- *) Valokuituverkon poistoaika 20 v (Valt 4.3.2021 § 9)

12) Pakollisten varausten muutos

Pakolliset varaukset	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Eläkevastuut 1.1. *) Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Eläkevastuu 31.12.				
Kaatopaikan maisemointivaraus 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Kaatopaikan maisemointivaraus 31.12.				
Ei-suojaava koronvaihtosopimus 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Ei-suojaava koronvaihtosopimus 31.12.				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Potilasvahinkovakuutusvastuu 1.1. Lisäykset tilikaudella Vähennykset tilikaudella Potilasvahinkovakuutusvastuu 31.12.		100 504,73 38 625,85 139 131,00		

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot

Myyntivoitot ja -tappiot	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	306 624,22		306 624,22	28 930,59
Rakennusten luovutusvoitot				
Asunto-osakkeet				
Muut luovutusvoitot	9 254,36	2 699,68	9 254,36	11 209,68
Luovutusvoitot yhteensä	315 878,58	2 699,68	315 878,58	40 140,27
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueet	2 485,34		2 485,34	
Rakennusten luovutustappio	349,2		349,2	
Muut luovutustappiot				0,00
Luovutustappiot yhteensä	2 834,2	0,00	36 992,95	0,00

14) Satunnaiset tuotot ja kulut

	TP 2021	TP 2020
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut	-33 570,35	
Yhteensä satunnaiset tuotot+/-kulut-	-33 570,35	

15) Muut rahoitustuotot

	Kunta 2021	Kunta 2020
Osinkotuotot		
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	36 389,04	26 030,80
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	36 389,04	26 030,80

4.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Muut aineettomat oikeudet	Tietokone- ohjelmistot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Enn.maksut ja keskener. hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	138 054,16		138 054,16	1 616 498,65	22 428 920,93	1 634 381,47	1 355 227,18	374 193,08	27 547 275,47
Lisäykset tilikauden aikana	3 009,53		3 009,53		699 664,96	590 919,87	26 998,58	1 060 165,52	2 380 761,21
Rahoitusosuudet tilikaudella						-92 518,61		-92 518,61	-185 037,22
Vähennykset tilikauden aikana				-22 328,71	-57 849,21			-1 320 595,69	-1 402 780,61
Siirrot erien välillä									0,00
Tilikauden poisto	18 368,47		18 368,47		854 927,75	11 361,29	135 791,99		1 047 391,77
Arvonlennukset ja niiden palautukset									
Aktivoidut korkomenot									
Poistamaton hankintameno 31.12.	122 695,22	0,00	122 695,22	1 594 169,94	22 215 808,93	2 121 421,44	1 246 433,77	21 244,30	27 292 827,08
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	122 695,22	0,00	122 695,22	1 594 169,94	22 215 808,93	2 121 421,44	1 246 433,77	21 244,30	27 292 827,08

Olennaiset lisäpoistot

Erittely olennaisista lisäpoistoista

19) Pysyvät vastaavat

Sijoitukset euroa	Osakkeet ja osuudet					SVOP-rahasto- sijoitus	Sijoitukset yhteensä
	Osakkeet tytäryhtiöt	Osakkuus- yhteisöosuudet	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet			
Hankintameno 1.1.	676 238,06	469 137,99	442 631,83	235 946,07		20 000,00	1 627 437,38
Lisäykset						680 000,00	909 504,04
Vähennykset							-12 987,47
Siirto							0,00
Hankintameno 31.12.	676 238,06	469 137,99	442 631,83	235 946,07		700 000,00	2 523 953,95
Arvonlennukset							
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	676 238,06	469 137,99	442 631,83	235 946,07	0,00	700 000,00	2 523 953,95

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

20) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
1000 euroa						
20) Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Reisjärven Keskusrivi	0189559-8	52,10 %	52,10 %	218 775,80	11 561,72	-479,15
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki 2	0914904-7	70,94 %	70,94 %	35 475,59	643,37	813,08
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki 3	0914902-0	79,81 %	79,81 %	200 249,25	8 759,88	-1 197,66
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	1087623-3	100 %	100 %	494 958,61	2 475,98	675,44
Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	0982129-4	100 %	100 %	177 791,98	100 480,30	-8 823,67
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	2934520-5	100 %	100 %	460 920,41	699 584,98	-33 700,96
R-Net Oy	2922855-1	60,00 %	60,00 %	71 263,43	463 382,81	-9 155,84
Reisjärven Lämpö Oy	3008903-4	100 %	100 %	102 316,26	2 814 426,52	3 852,97
Yhteensä				1 761 751,34	4 101 315,56	-48 015,79
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Asunto Oy Reisjärven Koivurinne	0417026-9	50,00 %	50,00 %	10 203	661	1 521
Asunto Oy Reisjärven Vuorilanpuhto	0556800-9	25,33 %	25,33 %	49 789	5 421	-1 892
Asunto Oy Reisjärven Kanttorila	2441099-5	49,22 %	49,22 %	363 091	1 140	-1 246
Yhteensä				423 083	6 222	-4 659
21) Kuntayhtymät						
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite	0198186-7	2,7748 %	2,7748 %	10 202,57	1 733 853,85	34 273,99
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, Jedu	0210010-1	2,50 %	2,5 %	23 744,37	99 477,19	-6 046,99
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	2265415-2	15,41 %	15,41 %	2 927,59	1 409 883,21	375 492,22
Keski-Pohjanmaan liitto	0959806-1	1,22 %	1,22 %	217,60	4 432,11	3 525,94
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0922484-4	0,78 %	0,78 %	120,47	2 833,65	2 833,65
Yhteensä				37 212,61	3 250 480,00	410 078,82

23) Saamiset yhteisöiltä, joissa kunta on jäsenenä

Saamisten erittely kunta	2021	2021	2020	2020
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		48 767,04		
Lainasaamiset	2 646 581,28		2 445 943,04	
Muut saamiset		68 849,90		
Siirtosaamiset				63 950,6
Yhteensä			2 445 943,04	63 950,6
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		59 132,54		
Lainasaamiset				
Muut saamiset		1 902,15		
Siirtosaamiset				911 488,85
Yhteensä				911 488,85
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		26,22		
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä	2 646 581,28	178 677,85	2445943,04	975 439,45

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiset	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä		0,00		0,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot		0,00		
Kelan korvaus työterveydenhuollosta		28 008,79	45 495,96	44 931,92
Eu-tuet ja -avustukset		21 786,13		
Muut tulojäämät		133 504,36		
Vattenfall/Vuohtajärven kunnostushanke				32 000,00
Ely-keskus/sos.kuntoutuksen keh.hanke			0,00	12 112,41
Tulojäämät yhteensä	478 694,44	183 299,29	98 935,31	89 044,33
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	478 694,44	183 299,29	144 431,27	89 044,33

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoman erittely²

Oman pääoma	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Peruspääoma 1.1.	9 114 035,00	9 037 006,00	9 032 448,57	9 032 448,57
Lisäykset	69 227,31	77 029,00		
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	9 183 262,31	9 114 035,00	9 032 448,57	9 032 448,57
Konserniyhtiöiden peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Konserniyhtiöiden peruspääoma 31.12.				0,00
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 1.1.		20 000,00		
Lisäykset		49 228,00		
Vähennykset				
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma 31.12.		69 228,00		0,00
Arvonkorotusrahasto 1.1.		0		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.		0		
Muut omat rahastot				
xx rahaston pääoma 1.1.	676 055,00	720 259,00		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta	-5 611,9	-44 204,00		
xx rahaston pääoma 31.12.	670 443,10	676 055,00		
Muut omat rahastot 31.12.	670 443,10	676 055,00		
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	-1 380 339,72	-1 524 259,00	-1 745 465,46	-1 128 563,21
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 31.12.	-1 380 339,72	-1 524 259,00	-597 455,28	-1 745 465,46
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	983 631,33	1 341 830,00	1 065 687,51	1 148 010,18
Oma pääoma yhteensä	9 456 997,03	9 676 889,00	9 500 680,80	8 434 993,29

27) Pitkäaikaiset velat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Kunta	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 683 408	12 84 310,00
Lainat julkisyhteisöiltä	67 270	81 446,16
Lainat muilta luotonantajilta		
Yhteensä	12 750 678	12 921 756,16

² Taloushallinnon ohjelman vaihdoksesta aiheutuvasta kirjausperiaatteiden tarkentumisesta johtuen liitetietojen esitystarkkuus poikkeaa edellisestä vuodesta.

29) Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut pakolliset varaukset				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista				
Ympäristövastuut				
Vahingonkorvausvaraus				
Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiivinen käypä arvo				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Potilasvahonkovakuutusmaksuvastuu (ky)	139 131,00	100 505	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	139 131,00	100 505		

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävä limiitti

Lyhytaikaisen rahoituksen kuntatodistusohjelma	2021	2020
Kuntatodistustlainat, limiitti 31.12.	6 000 000,00	6 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	0,00	5 000 000,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

33) Siirtovelkojen erittely

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni 2021	Konserni 2020	Kunta 2021	Kunta 2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot		11 739		
Menojäämät				
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	1 471 862,89	2 326 835	873 924,41	843 650
Korkojaksotukset	21 594,19	91 837	21 594,19	26 570
Valtionosuusennakot				
Muut siirtovelat	1 325 771,66	204 336	109 157,44	116 537
Yhteensä	2 819 228,74	2 634 746	1 004 676,04	986 758

34–37) Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joista kunta on antanut vastuusitoumuksia	Kunta 2021
34) Velkojen kiinnitykset	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	697 779,42
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	699 356,51
Lainat julkisyhteisöiltä	45 245,64
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	431 859,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1 131 215,51
36) Vakuudet samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	
Vuokraoikeus	233 800,00
Vakuudet samaan konserniin kuuluvien puolesta	233 800,00
37) Muut vakuudet	
Osamaksulla hankittu kalusto	0,00
Muut vakuudet yhteensä	0,00

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

38) Vuokravastuut

Merkittävät vuokravastuut, Kunta	2021	2020
Leasingvastuut yhteensä	2 979 884,30	3 099 179,14
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	138 249,03	117 476,96
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	101 863,37	101 204,48
-myöhemmin maksettavat	2 841 635,27	2 981 702,18
-siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	2 795 171,46	2 948 214,94
Yhteensä		

39) Vastuusitoumukset

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut	Kunta 2021	Kunta 2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma (takausvastuu)	1 950 000	1 500 000,00
Jäljellä oleva pääoma	1 219 200	814 800,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma (takausvastuu)		225 000,00
Jäljellä oleva pääoma		127 303,65

40) Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Takausvastuu	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	19 160 295	18 130 742
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	12 551	11 297

40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

Leppälahden kaatopaikan vakuus	2021	2020
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	85 177,00	85 177,00

41) Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut järjestelyt		
Urakoitsijoiden vakuustalletukset	7 201,10	71 201,10
Maa-ainelupien vakuudet		
Ympäristölupapäätösten vakuudet		
Yhteensä	7 201,10	71 201,10
Arvonlisäveron palautusvastuu	2 615 640,21	2 300 019,17

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön määrä 31.12

Henkilöstön määrä 31.12.	Kunta 2021
Vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt	
Yleishallinto	106
Sivistystoimi	87
Tekninen toimi	28
Yhteensä	223

43) Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut

Sisältää myös investointien henkilöstökulut	Kunta 2021	Kunta 2020
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	6 702 390,45	6 641 262,18
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	632 790,48	1 614 866,12
Muut henkilösivukulut	357 787,21	340 568,37
Henkilösivukulut yhteensä	1 990 577,69	1 955 434,49
Henkilöstökulut yhteensä	8 692 968,14	8 596 696,67

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetty luottamushenkilömaksut

Tilitetyt luottamushenkilömaksut, Kunta	2021	2020
Suomen Keskusta	2 627,80	958,00
Kansallinen Kokoomus		
Suomen Kristillisdemokraatit		
Perussuomalaiset	287,00	310,50
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue		
Vasemmistoliitto		
Vihreä liitto		
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 914,80	1 268,50

45) Tilintarkastajan palkkiot

TALVEA Julkishallinnon palvelut Oy, JHTT-yhteisö, Kunta	2021	2020
Tilintarkastuspalkkiot	7 330,45	9 341,17
Lautakuntatyöskentely	416,89	2 137,39
Muut palkkiot		
Yhteensä	7 747,34	11 478,56

46) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu (valt 27.5.2020 § 38) kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuntalain 43 §:n mukaisen irtisanomismenettelyn toteutuessa 6 kk palkkaa vastaavasta irtisanomisajan palkan sisältävästä erokorvauksesta. Konsernin lähipiiriin tai intressipiiriin kanssa ei ole ollut muita tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja	Kunta 2021	Kunta 2020
Muut pitkävaikutteiset menot Kunnan osuus Vuohtajärven kunnostukseen	55 785	102 820,12
Aktivoidut ympäristömenot	55 785	102 820,12

5. KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖJEN TILINPÄÄTÖSTIEDOT

Konsernitarkastelu

Kunnan konsernirakenne koostuu kaikkiaan 8 eri yhtiöstä, kolmesta asuntoyhtiöstä, kolmesta kiinteistöosakeyhtiöstä ja kahdesta liiketoimintayhtiöstä. Vuokrataloyhtiö huolehtii uusien vuokratotalojen rakentamisesta ja niiden asuntojen vuokrauksesta. Ensimmäinen rivitalo on ollut asuttuna vuoden 2019 lopulta saakka ja toisen rivitalon suunnittelu on aloitettu. Petäjälinna fuusioitui Vuokrataloihin vuoden 2020 lopussa, joten sen tilinpäätös sisältyy Vuokratalojen tilinpäätökseen. Petäjälinnan rakennuksen peruskorjaamisen sijaan asuminen siinä saatetaan päätökseen vuosien 2021–2022 vaihteessa.

R-Netin toiminta keskittyy valokuituverkon rakentamisen jälkeen asiakaspalveluun ja hallinnollisiin tehtäviin. Teollisuushallit-yhtiön vastaanottohallin rakentamishanke yritysten toimitiloiksi ei edennyt. Neuvottelut tiloista kiinnostuneiden yritysten kanssa eivät ole johtaneet rakentamisen käynnistämisen edellyttämiin sitoumuksiin.

Kaukolämpö- ja viemärlaitoksen toiminta siirtyi kunnan tytäryhtiö Reisjärven Lämpö Oy:lle vuoden 2019 lopussa toteutuneen yhtiöittämisen seurauksena. Reisjärven Lämpö Oy:n varsinainen toiminta alkoi vuoden 2020 alussa. Yhtiö keskittyi kaukolämpöverkoston kunnostuksiin kapasiteettitarpeen ja verkoston kunnan edellyttämällä tavalla. Ensimmäisen toimintavuoden korjauskustannuksia rahoitettiin kunnan myöntämällä lainalla. Toisen toimintavuoden aikana valtuusto päätti myöntää Reisjärven Lämmölle uutta lainaa kaukolämpöverkon ja kaukolämpölaitoksen korjauksiin (valt 6.5.2021 § 28) sekä lainojen viiden vuoden lyhennysvapaasta ja koron laskusta 1,5 %:iin (valt 13.12.2021 § 142).

Muiden yhtiöiden toiminta oli vakiintuneella tasolla.

Konsernin tytäryhteisöjen tilinpäätöstiedot

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhtiöt ja kunnan äänivalta yhtiöissä:

Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi	52,10 %
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II	70,94 %
Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III	79,81 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Santala	100,00 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit	100,00 %
Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot	100,00 %
Reisjärven Lämpö Oy	100,00 %
R-Net Oy	60,00 %

Seuraavassa esitetään keskeisimmät tiedot tytäryhtiöiden toimintakertomuksista ja tilinpäätöslaskelmista. Vertailutietona edellisen vuoden tieto on ilmoitettu sulkeissa.

5.1. Asunto Oy Reisjärven Keskus-Rivi

Sadevesijärjestelmän rakentamisen 2018 jälkeen pihalla ei enää ole sadevesiongelmaa. Rakennuksen tiiliseinät tarvitsevat saumausta. Lämmönvaihdin on 24 vuoden ikäinen. Taloyhtiön vakuutukset kilpailutettiin vuoden aikana. Isännöinti Jarmo Kokkonieni. Tilikauden tulos oli 1 560,61 euroa (744,14). Taseen loppusumma 69 326,23 euroa (67 728,01).

5.2. Asunto Oy Reisjärven Viljamäki II

Tilikauden aikainen toiminta on ollut normaalia asuntoyhtiön toimintaa. Yhtiön toiminnassa ei ole tiedossa poikkeavia tekijöitä. Isännöinti Isännöitsijätoimisto Penman Ky. Tilikauden tulos oli -1 688,27 euroa (1 642,33) ja taseen loppusumma -294 628,05 euroa (301 139,87).

5.3. Asunto Oy Reisjärven Viljamäki III

Tilikauden aikainen toiminta on ollut normaalia asuntoyhtiön toimintaa. Yhtiön toiminnassa ei ole tiedossa poikkeavia tekijöitä. Isännöinti Isännöitsijätoimisto Penman Ky.

Tilikauden tulos oli -600,36 euroa (-756,37) ja taseen loppusumma 288 60734 euroa (292 852,21).

5.4. Kiinteistö Oy Reisjärven Santala

Tilikaudella hankittiin suunnitelma pitkän aikavälin korjaustarpeista. Muita olennaisia tapahtumia ei tilikaudella ollut eikä sen jälkeen ole tiedossa oleellisia tapahtumia. Isännöinti OP Koti Pohjanmaa Oy LKV. Tilikauden tulos oli 675,44 euroa (-1 446,38) ja taseen loppusumma 497 434,59 euroa (496 654,18).

5.5. Kiinteistö Oy Reisjärven Teollisuushallit

Yhtiön toiminta keskittyi tilikauden aikana vastaanottohallin rakentamiskustannusten selvittämiseen.

Tilikauden tulos oli -8 823,67 euroa (-24 164,06) ja taseen loppusumma 278 272,28 euroa (291 240,85).

5.6. Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokratalot

Toiminnan tavoitteena on vastata uusien hyväkuntoisten vuokra-asuntojen tarpeeseen ja pitää yhtiön toiminta taloudellisesti kannattavana ilman voitontavoittelua. Isännöinti Kiinteistöpalvelu Puurula Ky.

Tilikauden tulos oli -33 700,96 euroa (17 453,13) ja taseen loppusumma 1 160 505,39 euroa (769 695,72).

Kiinteistö Oy Reisjärven Petäjälinna fuusioitui Kiinteistö Oy Reisjärven Vuokrataloihin 31.12.2020. Sen tiedot ovat Vuokratalojen tilinpäätöksessä.

5.7. R-Net Oy

Valokuituverkon valmistumisen jälkeen yhtiö on vuoden 2020 alusta toiminut infrayhtiönä vuokraten rakennettua valokuituverkkoa PyhäNet Oy:lle. Vuokra pohjautuu käytössä olevien liittymien määrään. Vuokrattujen liittymien määrä nousi vuoden aikana 32 liittymällä. Käytössä olevia liittymiä oli vuoden lopussa yhteensä 327 liittymää. Yhtiöllä ei ole merkittäviä lyhyen aikavälin riskejä. Käytössä olevien liittymien määrän kehittyminen vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen. Tuloksen odotetaan nousevan positiiviseksi jo vuonna 2022.

Tilikauden tulos oli -15 259,73 euroa (-30 644,73) ja taseen loppusumma 891 077,07 euroa (952 594,64).

5.8. Reisjärven Lämpö Oy

Tilikausi oli liiketoimintakaupassa Reisjärven kunnalta siirtyneiden kaukolämpö- ja viemärlaitostoiminnan toinen varsinainen toimintavuosi.

Koska yhtiöllä itsellään ei ole omia kertyneitä varoja, valtuusto myönsi rahoitusta yhtiölle vuodelle 2021 verkostojen ja laitoksen korjausinvestointeihin.

Tilikauden tulos oli 3 852,97 euroa (6 462,30) ja taseen loppusumma 2 916 742,78 euroa (2 719 950,17).

6. ALLEKIRJOITUS JA MERKINNÄT

Reisjärvellä 28. päivänä maaliskuuta 2022

REISJÄRVEN KUNNANHALLITUS

_____
Sari Huuskonen, puheenjohtaja

_____
Marjut Silvast, kunnanjohtaja

_____
Kaarlo Paavola, 1. vpj

_____
Teuvo Nyman 2. vpj

_____
Oili Kiviranta

_____
Ulla Pietilä

_____
Marko Pohlman

_____
Arto Vähäsöyrinki

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Reisjärvellä _____ 2022

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy Tilintarkastusyhteisö

_____
Marko Paasovaara
Tilintarkastaja JHT, KHT, KTM

7. TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Päiväkirja Pääkirja Palkkakirjanpito

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpito

Liitetietojen laskennan tositteet